8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 300 lir
Leto XXXVI. Št. 172 (10.692)
TRST, sobota, 26. julija 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

Z GLASOVANJEM O PREDLOŽENIH RESOLUCIJAH

Jutri v parlamentu konec razprave o primeru Cossiga - Donat Cattin

Izjava Carla Donat Cattina o tem primeru daje misliti na zaostrovanje odnosov znotraj KD - Negotovost v KPI glede zadržanja pri glasovanju o resoluciji misovcev in radikalcev

RIM — «Proces» proti Cossigi bi se moral končati jutri in ne danes, kot bi bilo sicer možno, ampak je stavka tiskarjev «prepričala» poslance, da za 24 ur podaljšajo svoje delo. Čeprav ni mogoče izključiti presenečenj, je vendar težko predvidevati izid, ki bi bil drugačen od arhiviranja. Najprej bodo glasovali o resoluciji KPI, ki jo je predstavilo včeraj 66 parlamentarcev, nato pa o zahtevi ministrskega predsednika pred ustavno sodišče; končno pa bodo glasovali o arhiviranju zaradi popolne neutemeljenosti obtožb. Stališča so povsem jasna in nič ne kaže, da bi bilo kaj prida prostostrelcev. Vse, kar je bilo včeraj pomembnega, se je dogajalo izven zaspane razprave v zbornici; te razprave ni popestril niti Marco Pannella.

Med pomembnimi dogodki je na prvem mestu intervju Carla Donat Cattina nekemu tedniku, v katerem bivši podtajnik KD uporablja izraz «tisti nesrečni Andreotti» in s tem daje razumeti, pa čeprav z besedami to zanika, da je avtor vse te igre prav bivši ministrski predsednik (sicer njegov zgodovinski sovražnik). Vendar, kakšen namen ima nenadna izvaja demokrišjanskega senatorja? Ugibanj je bilo mnogo, tudi tisto, ki poudarja «nepredvidljivi» značaj piemontskega senatorja. Jasno pa je, da se je znotraj krščanske demokracije ponovno začel spopad in to ne z lahkimi toni.

Poudariti je treba tudi negotovost v KPI. Če namreč domnevamo, da bo skoraj gotovo predlog komunistov zavrnjen, je upravičeno vprašanje, kako bodo glasovali komunisti o resoluciji, ki predlaga obtožbo Cossige, torej o tisti, ki so jo predstavili misovci in radikalci. Kaže, da v komunističnem vodstvu ni soglasja in da so deljena mnenja o tem, ali naj komunisti glasujejo za to resolucijo, ali naj se vzdržijo, pa čeprav s tem, da zapustijo sejno dvorano pred glasovanjem. Včeraj se je sestalo strankino vodstvo in razpravljalo o tem vprašanju, vendar ni znano, če je prišlo do sklepov; vendar je jasno, da se bodo morali komunisti danes odločiti.

Zadrega je na dlani. Prvič, komunisti bi morali glasovati skupaj z radikalci in misovci, drugič, glasovanje za to resolucijo bi pomenilo spremembno stališče stranke, ki ni nikoli rekla, da je Cossiga kriv, ampak je vedno trdila le, da je treba poglobiti preiskave. Končno bi tako glasovanje pomenilo poudarjanje vloge opozicijske stranke «za vsako ceno»; vzdržanje pri tej resoluciji pa bi dejansko pomenilo politični «umik». Sicer pa o istem vprašanju razpravljajo tudi liberalci, ki pa so si v glavnem že edini, da ne bodo glasovali za misovsko in radikalsko resolucijo.

V dvorani palače Montecitorio pa, kot že rečeno, ni prišlo do presenečenj. Edino majhno novost predstavljajo «odkritja» radikalca Melege, ki je podal novo verzijo o «primeru» Patrizia Pecija, ki naj bi bil takoj po aretaciji dejal, da bo «povedal vse» v zameno za 600 milijonov, beg in potni list. Vlada je dejal Melega, je pristala na pogajanja in poslala nekega podtajnika, posegel pa je general Dalla Chiesa in pogajanja so se prenehala.

R. G.

MISSAGLIA (Como) — Karabinjerji so predsinočnjim odkrili truplo ugrabljenca Adelma Fossatija v parku neke vile v Missagli pri Comu. Kraj jim je pokazal sam lastnik vile, ki je baje vpleten v ugrabitvi in umoru premožnega lastnika številnih avtosalonov. Karabinjerji so dosedaj aretirali štiri osebe in domnevajo, da jih je bilo vpletenih v zadevo cel ducat.

Ismanu in Russomannu sodstvo zavrnilo prošnjo za začasno prostost

RIM — Fabio Isman in Silvano Russomanno ostaneta v zaporu. To je namreč sklenilo rimsko prizivno sodišče, ki je zavrnilo prošnjo o izpustitvi obeh na začasno prostost. Vsedržavna federacija italijanskega tiska FINSI je vest sprejela z zagrenjenostjo, saj je sodstvo že tretjič odbilo prošnjo za začasno prostost časnikarju Ismanu, kar je navsezadnje napad na ves italijanski tisk, saj vodstvo dodeli začasno prostost tudi v precej hujših kaznivih dejanjih, kot so objave tajnih zapiskov.

RIM — Sindikalna federacija CGIL-CISL-UIL in avtonomni sindikati so za 31. julija napovedali 24-urno stavko, ki bo v celoti ohromila ves italijanski letalski promet.

ZAČETEK POMEMBNEGA ŠTUDIJSKEGA ZASEDANJA V ČEDADU

IZSELJENIŠTVO IN ZDRUŽENA EVROPA

Pozdrav čedajskega župana Pascolinija, predsednika videmske pokrajine Englara, deželnega odbornika Renzullija in predsednika SKGZ Raceta Prof. Darko Bratina o kulturnih in etničnih problemih pri izseljeništvu

ČEDAD — Izseljeništvo je v vseh povojnih letih eden največjih problemov dežele Furlanije - Julijske krajine in še izrecno Beneške Slovenije, kjer je v tem času število prebivalstva izredno padlo. Vendar se tudi izseljeništvo samo spreminja; nanj vplivajo številna mednarodna vprašanja, med katerimi tudi odpiranje meja. V okviru zahodne Evrope, oziroma držav članic Evropske skupnosti zadobiva tako tudi izseljeništvo novo podobo in se sooča z novimi problemi. O teh problemih teče beseda v Čedadu, kjer sta Italijanski center za evropsko formiranje CIFE in Zveza beneških izseljencev priredila študijske dneve o temi: «Izseljeništvo in združena Evropa». Zasedanje, ki mu sledi veliko število slušateljev, se je začelo včeraj, trajalo pa bo vse do nedelje.

Otvoritvenega zasedanja so se udeležili številni predstavniki oblasti. Prvi je spregovoril čedajski župan Pascolini, ki je prinesel udeležencem pozdrav čedajske občine in poudaril izredno aktualnost problematike izseljeništva prav v tej občini. Predsednik videmske pokrajine Englaro je prav tako opozoril na aktualnost razprave o izseljeništvu v Furlaniji in v Beneški Sloveniji, kjer se splošnim družbeno - gospodarskim vprašanjem pridružijo še narodnostni aspekti celotne problematike, omenil pa je tudi nova določila, ki omogočajo mobilnost delavcev v vseh državah Evropske gospodarske skupnosti brez vsakršnekoli diskriminacije. Deželni odbornik Renzulli se je uvodoma navezal na izsledke lanskoletne druge deželne konference o izseljeništvu, poudaril je, da izseljevanje iz dežele v zadnjih letih upada, končno pa je navedel prizadevanja deželne uprave, da nudi boljše pogoje izseljencem, ki se vračajo v domovino, še zlasti tam, kjer je treba ščititi tudi etnično in jezikovno bogastvo.

Predsednik SKGZ Boris Race je v pozdravnem nagovoru najprej poudaril pomen dejstva, da je Zveza beneških izseljencev članica SKGZ, nato pa je dejal, da se želijo izseljenci uveljaviti ne le kot dobri delavci, ampak tudi kot pripadniki svojega naroda. Poudaril je pomen dejstva, da se izseljenci v vsej zahodni Evropi združujejo in med seboj povezujejo ter izrazil prepričanje, da so tudi s tem pripomogli k evropskemu združevanju, saj so v kraje, kjer so delali, vnašali nekaj novega med prebivalstvom in so jih bogatili ne le gospodarsko, ampak tudi kulturno. Poudaril je nujnost, da vsi pomagajo izseljencem, da se vrnejo v domovino, kjer morajo najti primerno zaposlitev in bodo lahko na svojih tleh nadaljevali s prizadevanji za združevanje Evrope. Race je še zlasti poudaril aktualnost te problematike pri Slovencih, kajti v Beneški Sloveniji se je število prebivalstva zmanjšalo za polovico in tako izseljeništvo ni bilo le osebna tragedija, ampak tudi tragedija celotne skupnosti. Udeležence zasedanja je nato še pozdravil predstavnik italijanskega vodstva združenja evropskih občin Aurelio Dozio.

Delovni del zasedanja se je začel s predavanjem prof. Darka Bratine o kulturnih in etničnih problemih pri izseljeništvu in evropski integraciji. Dejal je, da sta bili zadnji dve desetletji zelo pomembni za razvoj etničnih in narodnostnih vprašanj v Evropi. Še pred 20 leti je obstajalo pravilo, da so v Evropi zgodovinski narodi, ki imajo svojo državo in svojo kulturo ter narodi «brez zgodovine», ki nimajo lastne države. Pri množičnem izseljevanju iz nerazvitih v razvite predele so kot problematičen obravnavali le ekonomski aspekt in si kvečjemu prizadevali, da bi asimilirali manjšinsko skupnost, dejansko pa izseljeništvo ni bilo le gospodarski pojav, bilo je tudi pravo preseljevanje narodov, ki so v «novi domovini» odkrivali svojo kulturo in svoj jezik, a ne kot nekaj zastarelega, ampak kot aktiven dejavnik njihovega življenja. Niso se več izstovetili z nacionalno državo, ampak so v čedalje večji meri odkrivali svojo narodnostno stvarnost in se zanjo borili samo zato, da postanejo subjekt kot proizvodna sila, ampak tudi zato, da uveljavijo svojo narodno prisotnost.

Bratina je nato poudaril, da je bil še pred 20 leti glavni problem, kako asimilirati izseljence, vendar je postopek asimilacije popolnoma propadel. K temu je pripomoglo več dejavnikov in Bratina je omenil postopek internacionalizacije kapitala, pri katerem so vlade izgubljale svojo vlogo, postopek internacionalizacije delovne sile in ustvarjanja večnarodnostnih skupnosti v delavskem razredu posamezne države, razvoj komunikacijskih sredstev in sredstev javnega obveščanja, ki so tehnološko pripomogla k spoznavanju kulture posameznih narodov in splošno zvišanje ravni izobrazbe. Iz nacionalne države, ki je nastala istočasno z razvojem modernega kapitalističnega sistema, ki je terjal enakost v tržišču, torej enak jezik, enako stopnjo razvoja in enako kulturo, da je lahko razvijal svojo dejavnost se ni razvila nacionalna družba, ampak, tudi zaradi omejenih dejavnikov frakcionirana družba, kjer zadobiva prav jezik osrednjo vlogo. Pojavlja se tako nujnost ekonomske politike, ki upošteva etnično homogene stvarnosti in v okviru teh stvarnosti gradi gospodarsko dejavnost, ki je nujna osnova za razvoj vsake skupnosti.

Jasno je, da vse to postavlja v dvom obstoj nacionalne države kot zgodovinske oblike, ne samo kulturne, ampak tudi gospodarske. Bratina je nato prešel k obravnavanju nekaterih aspektov problematike dežele Furlanije - Julijske krajine, kjer je bil razvoj neenakomiren in je poudaril nujnost, da se tudi v okviru osimskega sporazuma in sporazuma med EGS in Jugoslavijo poišče novih prijemov, ki ustrezajo krajevni stvarnosti.

V razpravo je med drugimi posegel videmski pokrajinski svetovalec Pavel Petričič, ki je najprej opozoril na nevarnost, da bi zakon o mobilnosti delavcev v združeni Evropi bil lahko nov izgovor za drugačno obliko izseljeništva, nato pa je poudaril, da pri ocenjevanju tega pojava ne zadostujejo le številke, ampak je treba upoštevati tudi starost prebivalstva, ki se vrača v domovino, kajti potrebno je, da se omogoči izseljencem, da se vrnejo v domači kraj in da tam najdejo primerno zaposlitev. Zasedanje se je nadaljevalo v popoldanskih urah, ko je Claudio Calvaruso govoril o temi Izseljeništvo in združena Evropa, nato pa je bil na čedajskem županstvu sprejem za vse udeležence zasedanja.

Jutri brez dnevnikov

Zaradi vsedržavne stavke tiskarjev jutri v Italiji ne bo izšel noben dnevnik. Prihodnja številka Primorskega dnevnika bo izšla v torek, 29. t.m.

BOLIVIJSKA VOJAŠKA JUNTA NA ZATOŽNI KLOPI

Pučisti zaskrbljeni zaradi sklepov OAD

Nejasno stanje na rudarskih področjih

WASHINGTON — V ameriškem glavnem mestu se je sestal stalni svet Organizacije ameriških držav na izredni seji, ki so jo zahtevale štiri članice Andskega pakta v zvezi z bolivijskimi dogodki. Kolumbija, Ekvador, Peru in Venezuela zahtevajo, naj ameriška celinska organizacija obsodi vojaški puč v Boliviji in uvede preiskavo o kršenju človečanskih pravic v tej državi.

V krogih bolivijske vojaške hunte vlada precejšnja zaskrbljenost glede izida seje, posebno zato, ker so ZDA začasno odpovedale pomoč Boliviji (200 milijonov dolarjev letno) ter obsodile puč. V La Pazu upajo le, da bo na ameriških volitvah zmagal Reagan, ki bi obrnil tehtnico v njihov prid.

Od južnoameriških držav je do sedaj le Brazilija zavzela stališča, ki so kolikor toliko naklonjena vojaški hunti. Določeno podporo je izrazil tudi bodoči perujski zunanji minister. Ekvador pa je, na drugi strani, prekinil diplomatske stike z La Pazom, salvadorska vlada pa je odpoklicala svojega veleposlanika. Venezuelski veleposlanik pa je na tiskovni konferenci obtožil pučistične oblasti, da so zagrozile, da bodo s silo vdrle v veleposlaništvo, kjer je dobilo zatočišče kakih deset političnih in sindikalnih voditeljev.

Vojaška hunta je medtem prepovedala sindikalne dejavnosti v okviru «Bolivijske delavske centrale» (COB). Pučistična vlada pa pripravlja nov zakon o sindikatih.

Medtem ko se je položaj v La Pazu nekoliko pomiril (sicer je v predmestjih še vedno slišati strele) pa je stanje na rudarskih področjih jugovzhodno od glavnega mesta še vedno uganka. Rudarji nekaterih središč so sicer obljubili, da se bodo čez teden dni vrnili na delo. Vojska pa je že obkolila to središče ter bo verjetno skušala prisiliti rudarje, da se vdajo zaradi pomanjkanja hrane.

Sinoči je ameriško državno tajništvo sporočilo, da so ukinili vso gospodarsko pomoč Boliviji in bodo skoraj v celoti umaknili svoje diplomatsko osebje in vojaške svetovalce.

V NEW YORKU NA POSEBNEM ZASEDANJU ZDRUŽENIH NARODOV O PALESTINI

Večina predstavnikov svetovne organizacije obsoja aneksionistično politiko Tel Aviva

Govor namestnika zveznega sekretariata SFRJ Milorada Pešića - Splošna obsodba sklepa «kneseta» o proglasitvi Jeruzalema za prestolnico Izraela

NEK YORK — Razprava na posebnem zasedanju generalne skupščine Združenih narodov o Palestini je prešla v zadnjo tretjino predvidenega roka, a glede na najavljenje govornike in probleme, ki jih mora skupščina še rešiti se bo razprava nadaljevala še prihodnji teden.

Do sedaj se je na govorniškem odru posebnega zasedanja zvrstilo skoraj šestdeset predstavnikov, ki niso samo prikazali zadržanje svojih držav temveč v veliki večini tudi zahtevali spoštovanje najosnovnejših pravic Palestincev in obsodili agresivno politiko Izraela, kar pa je najvažnejše, aktivno so pripomogli, da bi končno prodrla resolucija neuvrščenih držav o Palestini.

V generalni skupščini je spregovoril tudi jugoslovanski predstavnik, namestnik zveznega sekretarja ta za zunanje zadeve Milorad Pešić, ki je poudaril, da je vzpostavitev narodnih pravic palestinskega ljudstva pogoj za vzpostavitev pravičnega miru.

Milorad Pešić je opozoril, da izredno zasedanje poteka 13 let po zadnjem posebnem zasedanju generalne skupščine posvečenem Palestini in da so neuvrščene države že na beograjski ministrski konferenci leta 1978 dale pobudo za ponovno sklicanje posebnega zasedanja.

Vsi se strinjamo, je dejal Pešić, da je zadnji čas za dokončno odstranitev vseh ovir, ki onemogoje ogrožen obstoj palestinskega naroda. Zaradi izraelske ekspanzije je ogrožen obstoj palestinskega naroda, zato ni mogoče trpeti, da bi se pod kakršnimkoli izgovorom sedanji položaj nadaljeval. To še toliko prej, ker živimo v času, ko so ideali samoodločbe, narodne neodvisnosti, svobodnega razvoja in človekovih pravic postali nedotakljive in trajne vrednote človeštva.

V nadaljevanju je Milorad Pešić obrazložil sedem elementov, ki so po mnenju jugoslovanske delegacije bistvenega pomena za rešitev palestinskega vprašanja in krize na Bližnjem vzhodu. V tej zvezi se je znova zavzela za aktivno angažiranje Združenih narodov pri izvajanju vseh sprejetih odločitev med drugim tudi za izvajanje ukrepov, s katerimi bi Izrael prisilili, da bi uklonil mednarodni odločitvi.

Med delegacijami na izrednem zasedanju Združenih narodov je globoko odjeknil nedavni sklep izraelskega «kneseta» o proglasitvi Jeruzalema za prestolnico Izraela. Večina udeležencev posebnega zasedanje je sklep obsodila kot ponoven dokaz aneksionistične politike Izraela do Jeruzalema in zasedenih arabskih ozemelj. In prav aneksionistična in agresivna politiza Izraelaje bila povod za sedanje posebno zasedanje generalne skupščine OZN. Glede samega Jeruzalema pa skoraj vsi brez izjeme poudarjajo, da bo služil le za utrditev fronte, ki zahteva spoštovanje neodtujljivih pravic Palestincev do samoodločbe in lastne države. Celo predstavniki, ki so do sedaj slepo podpirali izraelsko politiko se nahajajo v težkem položaju, saj v nobenem primeru ne morejo opravičiti enostranski sklep izraelskega «kneseta». Tel Aviv je torej ubral pot osamitve, saj je bila večine včerajšnjih reakcij ne samo v krogih Združenih narodov temveč v vsem svetu nasprotna njegovemu sklepu. Splošna obsodba pa bo le malo zalegla, če bodo nekatere države, med katerimi predvsem ZDA, kljub formalnemu nasprotovanju še vedno podpirale izraelsko agresivno politiko

(dd-voc)

Težko iskanje novega mednarodnega ekonomskega reda

ŽENEVA — Predsedujoči na letošnjem zasedanju ekonomsko-socialnega sveta Združenih narodov ciprski predstavnik Navromatis je pozval vse države članice, naj z največjo resnostjo proučijo sedanji težak mednarodni ekonomski in politični položaj. V besedah, ki jih je namenil, še posebej razvitim državam, je poudaril nujnost, da v obdobju do posebnega zasedanja generalne skupščine svetovne organizacije, ki bo posvečeno strategiji razvoja proučevanju novega mednarodnega ekonomskega reda in globalnim pogajanjem, ne bi sprejemale enostranskih sklepov, ki bi še bolj otežili položaj.

Po oceni voditelja jugoslovanske delegacije v Združenih narodih, veleposlanika Miljana Komatine, so zabeležili napredek le glede vprašanj, ki niso tako pomembna. Zato lahko tudi to zasedanje, ki naj bi vključilo ekonomsko socialni svet Združenih narodov v priprave na posebno zasedanje generalne skupščine, označimo kot dialog brezsnežnih pogajanj in rezultatov. Preostane nam le, je dejal Miljan Komatina, da počakamo na rezultate prihodnjega posebnega zasedanja generalne skupščine. Le-ta naj bi dal nove pobude za reševanje kriznega položaja v svetovnem gospodarstvu in zastoja v pogajanjih o vzpostavitvi nove mednarodne ekonomske ureditve, ki je edina oblika za resnično izboljšanje položaja držav v svetu. (dd)

RIM — Ob problemu soudeležbe japonskega obrata Nissan pri Alfa Romeo je minister za industrijo Bisaglia sprejel negativno stališče, in v pismu, ki ga pošilja predsedniku vlade Cossigi zavrača sporazum med italijanskim in japonskim podjetjem.

V POČITNIŠKI VILI V APPRONIANU PRI BARBERINU

Neznanci so ugrabili pri Firencah 3 mladoletnike iz Zahodne Nemčije

Dve deklici sta hčerki znanega nemškega časnikarja

FIRENCE — Trije banditi so včeraj okoli 13.30 neopazno vdrli v neko rezidenčno vilo v kraju Appronianu (Barberino), ki pripada veleposesti grofa Corsinija, ter so ugrabili dve deklici in enega dečka. Ugrabljeni so bili: sestri Susanne in Sabina Kronzucker, stari 15 oziroma 13 let in 15-letni Martin Walchtler, ki je baje njun bratranec.

Ugrabitev je povzročila veliko zaskrbljenost v italijanskih policijskih in tudi političnih krogih. Oče obeh deklic je zahodnonemški časnikar, 44-letni Dieter Kronzucker, znan po svojem sodelovanju na zahodnonemški drugi televizijski mreži, kjer urejuje rubriko «Heute» in je tudi moderator pri političnih debatah. Oče Martina Wachtlerja pa je menda industrijec. Obe družini pripadata srednjemu sloju ter ne razpolagata z velikimi finančnimi sredstvi.

Že včeraj zvečer je zahodnonemški veleposlanik v Rimu obiskal v palači Montecitorio (tedaj je bila seja parlamenta) italijanskega notranjega ministra Rognonija in zunanjega ministra Colomba.

Potek ugrabitve je še vedno zavit v meglo. Družini Kronzucker in Wachtler sta že v začetku tega meseca najeli vilo na Corsinijevem posestvu, kjer sta nameravali preživeti počitnice. Okoli 13.30 so trije banditi vdrli v vilo ter takoj zvezali zakonca Kronzucker in ju odvlekli v neko shrambo. Zgrabili so deklici in dečka, ki so se sončili ob bazenu ter jih kljub njihovemu odporu in klicanju na pomoč odvlekli po neki stezi verjetno do bližnje avtomobilske ceste Firence - Siena. Neke priče so povedale, da so ob tisti uri videle velik avtomobil, ki je brzel z veliko naglico proti Sieni. Pričevanja zakoncev Kronzucker so zelo zmedena. Banditi, od katerih je bil baje eden oborožen s kratkocevno puško, niso med akcijo izustili niti ene besede. Za seboj so pustili le listek z napisom «Ne kličite policije».

Notranji minister Rognoni je takoj poslal na kraj ugrabitve podnačelnika policije, ter voditelja vsedržavnega centra «Criminalpol» Camilla Rocca, ki koordinira delo policijskih organov. Na kraj ugrabitve so takoj prišli tudi kvestor in poveljnik karabinjerjev.

Žal zasledovanje beguncev še ni obrodilo nobenega uspeha, morda tudi zato, ker se je akcija začela šele eno uro po ugrabitvi. Pri iskanju zločincev in njihovih žrtev sodelujejo vse vrste policijskih sil, helikopterji in enote s policijskimi psi.

Preiskujejo najbližja področja ter vso okolico jezera Trasimeno. Govori se, da so morda v ugrabitev zapleteni sardinski pastirji, ki so imeli svoj čas prav na tistem področju gnezdo v katerem so skrivali ugrabljence. Gre pa le za domnevo. Na vsak način so policijski organi že zaslišali nekatere sardinske pastirje.

Priznanje ljubljanskemu mednarodnemu centru

KJOEBENHAVN — Mednarodni center za upravljanje podjetij v družbeni lastnini v državah v razvoju iz Ljubljane je dobil na svetovni konferenci Združenih narodov za ženske podporo glede predloga resolucije sedmih neuvrščenih držav, med njimi tudi Jugoslavije Listina, ki jo bodo po vsej verjetnosti sprejeli prihodnji teden na svetovni konferenci, poudarja velik pomen medsebojnega sodelovanja držav v razvoju v okviru tega centra, še posebej v interesu napredka vloge in položaja žensk kot dejavnika razvoja v podjetjih, ki so v družbeni lastnini v deželah v razvoju. (dd)

MOSKVA — Sovjetska vesoljska ladja sojuz 37, na kateri se poleg sovjetskega državljana Viktorja Gorbatka nahaja prvi vietnamski kozmonavt Phan Tuan, se je ob 22,02 po italijanskem času spojila z vesoljskim laboratorijem saljut 6, na katerem sta že 3 mesece in pol dva sovjetska vesoljca.

Gorbatko in Tuan sta se preselila v laboratorij saljut 6, kjer so vsi štirje začeli z zdravniško-biološkimi poizkusi in s fotografiranjem Zemlje.

Finalni tek na 100 m brez Mennee

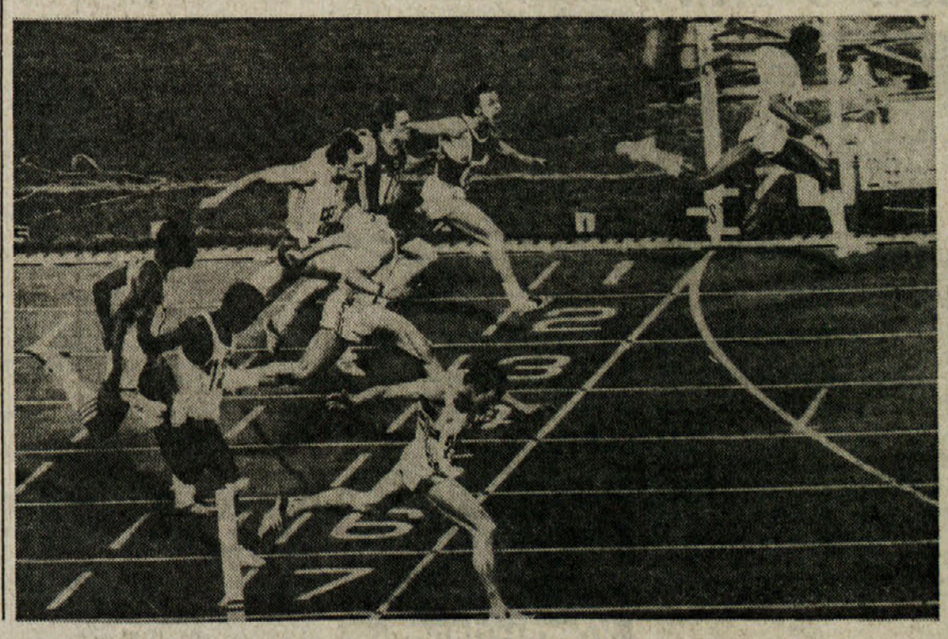

Dve področji sta bili včeraj na moskovskih igrah še posebej zanimivi za vse športnike, za nas, ki živimo ob tej meji, pa še eno.

Največ zanimanja so bili tudi včeraj deležni atleti, kjer pa senzacionalnih dogodkov ni bilo, niti v finalnem teku na 100 m, kateremu je Mennea prisostvoval le kot gledalec.

Precej prahu je dvignila tudi «afera» v romunskem taboru, kjer je stalna napetost v odnosih med romunskimi in sovjetskimi telovadkami tudi včeraj rodila iskre, kresali pa so jih Romuni sami, ki so bili mnenja, da so njihovo Nadjo Comaneci sodniki po krivem oškodovali za nekaj točkovnega drobiža. Hujšega pa ni bilo.

Nas pa je še posebno pritegnil k televizorjem, dvojni košarkarski spopad med Italijo in Jugoslavijo, moški in ženski, v obeh tekmah pa so prevladali vzhodni mejaši.

Začarana «nevednost» ob «začaranem jezeru»

V tržaškem italijanskem dnevniku je laže zaslediti poročilo o potovanju na Galapagos, kot o obisku v sosednjih slovenskih deželah. Zato me je oni dan toliko bolj prijetno presenetil na tretji strani članek o «začaranem jezeru», ki ga je uvajal obetajoč naslov «Potovanje na Kranjsko». Avtorju je treba priznati, da se je potrudil in našel o Cerkniškem jezeru in o Kranjski celo vrsto redkih in zanimivih citatov iz Dimitza, Valvazorja, Steinberga in celo Torquata Tassa. Le škoda, da se v toliki učenosti ni našel kotiček, vsaj za ugotovitev, da žive na obalah Cerkniškega jezera, pa tudi v njegovi daljni in bližnji okolici, Slovenci.

Primer, ki sem ga navedel se mi zdi zgovoren za miselnost številnih naših someščanov. Zdi se, kakor da se jim neznansko toži za tistimi časi, ko so v prostoru med Alpami in Jadranskim morjem bili skupaj z Nemci edini herrenvolk in se jim za slovensko rajo ni bilo treba meniti. Posledica takega občutka je dejstvo, da so kar v zdregi, če izrečejo besedo Slovenci, kot da bi šlo za psovko in se spodobno izogibajo vsakemu namigu, iz katerega bi se dalo sklepati, da o nas sploh kaj vedo. Najbolj trpijo pri tem naša krajevna imena, mimo katerih seveda ne morejo, če že govorijo o naši deželi. Na vsak način jih je treba popačiti, jim najti kakšno tujo ali nenavadno obliko.

V navedenem članku je tako Nüehrenberg lahko Norinberga, Ljubljana na naj kar ostane Laibach, ker se tako bolj imenitno sliši. Cerkniško jezero naj se imenuje «Lago di Circonio» in «Czirnikersee», kajti šele oplemeniteno s takimi zvenečimi naslovi bo postalo vredno naše pozornosti. Sicer pa dejstvo, da naši italijanski someščani pravijo: gremo v Corgnale kadar gredo v Lokve, v San Dorligo della Valle kadar gredo v Dolino, samo potrjuje moje prepričanje o njihovi nesposobnosti, da sprejmejo slovenski svet, v katerem živijo in iz katerega mnogi izhajajo.

Kar me bolj moti je, da mi Slovenci v pogovoru z njimi uporabljamo italijanske verzije naših krajevnih imen. Nič ne rečem za tista imena, ki imajo od pantiveka tudi italijansko obliko. Tudi mi pravimo, da gremo v Rim, ne v Romo. A vedno me zbode, kadar na primer na diskusiji diplomske naloge slovenski študent govori o Aidussini, o Sesahi, o San Giuseppe della Chiusa, o Caporettu, o Opicini. To pasivno sprejemanje oblik, ki jih je pogosto uvedel fašizem iz čisto razrodovalnih vzrokov, se mi zdi hlapčevsko in ne vredno pokončnega človeka. Po svoje daje prav onim našim someščanom, ki si na tihem žele, da bi ostala Ljubljana Laibach in da bi med gosposkimi «Italijani» in gosposkimi «Nemci» v naših krajih ne bilo kmetavzarskih Slovencev.

JOŽE PIRJEVEC

Železniška nesreča na Nizozemskem

UTRECHT — Zaradi okvare na signalnem sistemu je prišlo danes zjutraj do čelnega trčenja dveh potniških vlakov v bližini severnega holandskega mesta Groningena. Nesreča je povzročila 4 mrtve, med katerimi sta tudi strojevodji obeh vlakov, in 20 ranjenih. Po zadnjih vesteh pa bo lahko obračun še hujši, saj je kot kaže precej ljudi ostalo pod razbitinami.

PO DVOTEDENSKIH POSVETOVANJIH MED ZAINTERESIRANIMI STRANKAMI

V ponedeljek seja pokrajinskega sveta Doslej še ni sporazuma o novi večini

Predsednik Carbone bo poročal o posvetovanjih, ki jih je imel s predstavniki strank - LpT označila njegovo delo kot nekoristno in se izrekla proti temu, da bi mu skupščina podaljšala mandat

Tržaški pokrajinski svet se bo v ponedeljek sestal na svoji drugi seji po junijskih volitvah. Na prvi seji, pred štirinajstimi dnevi, je skupščina izvolila predsednika, kateremu pa je poverila le raziskovalni mandat. V tem obdobju se je predsednik Carbone tudi po večkrat sestal z delegacijami strank, ki so mu zaupale to nalogo: s predstavniki krščanske demokracije, komunistične partije, socialdemokratske stranke, Slovenske skupnosti in socialistične stranke je v tem obdobju preveril vse možnosti za oblikovanje take večine, ki bi lahko pokrajino upravljala v prihodnjih petih letih.

Kot je sam izjavil, so posvetovanja pokazala, da so si stranke v velikih obrisih enotne kar se tiče programa, ki bi ga morala izvajati pokrajinska uprava; na težave je naletel, kar je bilo sicer pričakovati, ko je šlo za sestavo pokrajinskega odbora, kar je zaradi križanih vetov in kontrapozicij med številčno močnejšimi strankami še zmeraj nerešena uganka. Na ponedeljkovi seji bo predsednik Carbone pokrajinskemu svetu orisal osnutek programa, katerega je pripravil na osnovi priporočil in zahtev strank, s katerimi se je posvetoval v tem obdobju, svetovalske skupine pa se bodo morale jasno izreči o njegovem opravljenem delu in povedati, ali mu še naprej zaupajo raziskovalni mandat. V kolikor bi do tega prišlo, bo predsednik Carbone poglobil vprašanje možnih koalicij, ki je vedno bilo glavna ovira za oblikovanje nove pokrajinske večine. Na ponedeljkovi seji se bodo morale stranke tudi jasno izreči, kako mislijo rešiti vprašanje koalicij, oziroma predlagati, kakšna naj bi bila po njihovem mnenju sestava pokrajinske večine.

Svetovalska skupina Liste za Trst pa je Carbonejeva posvetovanja že ocenila kot nekoristna, ker se niso zaključila z oblikovanjem nove večine. Izrazila je tudi svoje nasprotovanje, da bi mu skupščina podaljšala raziskovalni mandat in na ponedeljkovi seji odložila volitve pokrajinskega odbora. V kolikor bi do tega prišlo, pravi LpT, bo zbrala zadostno število podpisov za ponovno sklicanje pokrajinskega sveta. Naj dodamo, da je za izredno sklicanje skupščine treba zbrati eno tretjino (torej 10) podpisov pokrajinskih svetovalcev, sama lista pa jih šteje enajst.

Deželni prispevki za športne dejavnosti

Vprašanji športa in prostega časa sta bili osrednji temi včerajšnje seje deželnega sveta. Skupščina je namreč razpravljala in nato z večino glasov odobrila zakonski osnutek, ki združuje vse dosedanje deželne zakone in predpise, ki urejujejo športni sektor. Zakonski osnutek je bil odobren z glasovi KD, PSI, PRI, PSDI in Slovenske skupnosti, medtem ko so se KPI, PDUP, MF in LpT vzdržale, MSI pa je glasovala proti.

V razpravo so posegli svetovalci Štoka (SSk), Lanzerotti in Iskra (oba KPI), Bologna (LpT), Morelli (MSI), Barazzutti (PDUP), Persello (KD), poročevalec Brancati (KD) in odbornik Bomben (KD). Praktično gre za organski zakonski osnutek, na osnovi katerega bodo športna in njim sorodna društva lahko hitreje prišla do deželnih finančnih prispevkov, poleg tega pa še pospešuje amatersko športno dejavnost. Zakonski osnutek nadalje predvideva preustroj rekreacijske dejavnosti in se na drugačen način loteva vprašanja prostega časa. Za vse te dejavnosti so tudi na razpolago ustrezna finančna sredstva: za tekoče leto je na razpolago ena milijarda in 250 milijonov lir, celotna naložba (za dobo dvajsetih let) pa dosega osem milijard in 600 milijonov lir.

Deželni svet se bo ponovno sestal v torek. Med drugim bo razpravljal o resoluciji KPI, ki govori o stalnem naraščanju cen.

Pokrajinska VZPI - ANPI iz Trsta vabi tržaške partizane, Italijane in Slovence, naj se udeležijo partizanskega srečanja, ki bo ob 35. obletnici osvoboditve jutri zjutraj v Cornu di Rosazzo. Začetek ob 10. uri, popoldne pa kulturni spored z nastopom godbe iz Corna in Tržakega partizanskega pevskega zbora.

Obvestilo izletnikom za SZ

Izletnike za Sovjetsko zvezo obveščamo, da lahko dvignejo svoje potne liste pri potovalnem uradu Aurora v Ul. Cicerone 4 danes med 9. in 12. uro, naslednji teden pa med 9. in 12.30 in med 16. in 19.

ZAKLJUČNI DAN V POLETNIH CENTRIH V DIJAŠKEM DOMU IN V ZGONIKU

VELIKO ZABAVE TUDI ZA STARŠE

Na igrišču pod Dijaškim domom so morali tudi starši pokazati svoje športne sposobnosti

Otroci prve izmene poletnega centra so za zaključek po treh tednih bivanja v prostorih Dijaškega doma priredili zaključno prireditev, na katero so povabili starše. Po kratkem uvodu v dvorani, ki so jo krasile risbe, pisani trakovi in izdelki otrok, so se vsi napotili na travnik (nogometno igrišče), kjer so se starši pomerili v poligonu, ki so ga otroci pripravili na originalen način z avtomobilskimi gumami, vrvicami in škatlami iz lepenke. Krasno vreme je poživljalo navijalce, da so veselo kričali in navijali športno razpoloženim mamicam in očkom. Po poligonu so se vsi preselili na igrišče malo više in tu so se otroci pomerili s starši v igri med dvema ognjema. Po napetem in zabavnem dvoboju so se otroci izkazali kot močnejši in premagali nasprotnike. Po igri so se zadihani starši in veseli kričeči otroci zbrali v dvorani, kjer je po nagrajevanju zmagovalcev poligona sledil zabaven nastop deklic, ki so predstavile dva «škeča», in nekaj pesmic, katere je občinstvo pohvalilo z burnim ploskanjem. Po zaključni pesmici, pri kateri so deklicam pomagali tudi fantki in nekateri starši, je sledila obilna zakuska: najbolj so šle v promet lubenice, ker je pač bilo vsem zelo vroče in so sočni sadeži zelo prijali.

Delavci Italcementi ponovno stavkali

Delavci tržaške Italcementi so včeraj znova proglasili 24-urno stavko v znak protesta proti zadržanju vodstva tovarne do problema menze. Danes zjutraj ob 9. uri pa bo v tovarni delavska skupščina, ki sta jo sklicala tovarniški svet in pokrajinski sindikat FLC.

Včeraj v neki bruseljski kliniki

Mladi Tržačanki presadili ledvice

V univerzitetni kliniki «Saint Luc» v Bruslju so včeraj presadili ledvico 34-letni Tržačanki Clari Persi, ki so jo predvčerajnjim s posebnim letalom odpeljali iz Trsta v Belgijo. Mlado Tržačanko, ki so jo morali v zadnjem letu vsak teden podvreči hemodializi, je operiral profesor Guy Alexander s svojo ekipo. Kot pravijo, je kirurški poseg odlično uspel.

Avto povozil mopedistko

20 dni se bo zdravila 18-letna Lorella Loredan od Koroščev št. 20, ki jo je včeraj popoldne, pri kopališču Grandi motori v Miljah, povozil avto fiat 500. Loredanova je padla s svojega mopeda in se je lažje udarila v glavo, zadobila pa je tudi nekaj drugih poškodb.

PRIJETEN PIKNIK V KRAŠKI NARAVI

Na travniku v Zagradcu je vladalo včeraj veselo razpoloženje

Tudi za malčke, ki so preživeli del svojih počitnic v poletnem centru v Zgoniku, je prišel čas, ko so se morali posloviti od svojih novih tovarišev in od vzgojiteljev. Včeraj je bil namreč zaključni dan poletnega centra na Krasu. Malčki so povabili v Zgonik svoje starše in prijatelje, da bi skupaj preživeli še zadnji dan v poletnem centru. Z vzgojitelji in osebjem, ki je bilo zaposleno v Zgoniku, s starši in prijatelji so se otroci zbrali na travniku pri Zagradcu, kjer so priredili piknik v veselem in razigranem vzdušju in razpoloženju. Za vse povabljence so pripravili meso na žaru, eden izmed vzgojiteljev pa je prinesel s seboj harmoniko, tako da so vsi, otroci, vzgojitelji in povabljenci skupaj veselo zapeli. Otroci so peli in se igrali, vendar, čeprav so bili veseli in razigrani, jim je bilo le malce žal, da so se morali posloviti in da se je njihovo čeprav ne ravno kratko bivanje v poletnem centru že končalo.

S tem v zvezi bi lahko povedali, kako so k temu, da so otroci tako prijetno preživeli svoje počitnice v Zgoniku, pripomogli njihovi vzgojitelji, kuharice, voznik in skratka vsi, ki so bili zaposleni v poletnem centru. Ti so si namreč zelo prizadevali, da bi otroke čimbolj zadovolili. Prav vsem se torej otroci in njihovi starši najlepše zahvaljujejo. Naj na koncu še dodamo, da so bili na pikniku prisotni tudi snemalci tretjega televizijskega programa, ki so pripravili za včerajšnji spored tudi kratek fleš o zaključnem pikniku pri Zagradcu.

KPI in industrijci o gospodarskem stanju

Vprašanje krajevne gospodarske stvarnosti je bilo osrednja tema včerajšnjega sestanka med ravnateljem zveze industrijcev iz tržaške občine Ferrettijem in odgovornim za gospodarska vprašanja tržaške federacije KPI Ugom Polijem. Na sestanku, za katerega je dala pobudo zveza industrijcev v okviru posvetovanj, ki jih vodi z vsemi demokratičnimi in ljudskimi silami mesta, je bil predvsem govor o problemih, ki bi jih bilo treba takoj rešiti za razvoj krajevnega gospodarstva.

Posebna pozornost je bila posvečena problemu podjetij, ki proizvajajo alkoholne pijače, ki jih novi vladni davčni normativi še posebno prizadevajo. Poli je sogovornika seznanil s pobudami, ki so jih izpeljali komunistični senatorji, da bi našli zadovoljivo rešitev vprašanju, ki je za mesto Trst še posebno važno. Ne smemo namreč pozabiti na podjetje Stock, glede usode katerega je Poli izrazil resno zaskrbljenost, predstavnik zveze industrijcev pa mu je dal v zvezi s tem novim problemom zadovoljiva zagotovila o prihodnosti podjetja.

Na sestanku je bil tudi govor o novih industrijskih pobudah za razvoj krajevnega gospodarstva, predstavnik KPI pa je Ferrettija seznanil o stališčih, ki jih je komunistična partija zavzela do italijansko-jugoslovanskega sodelovanja, potem ko je zahtevala premestitev industrijske proste cone s Krasa.

Rajonski sveti

Rajonski svet za vzhodni Kras se bo sestal dne 31. julija ob 18. uri na sedežu v Proseški ulici št. 28. Na dnevnem redu je tudi debata o šolskih problemih okrožja ter pooblastitev o uporabi občinskih imovin in uslug na področju športnih in rekreaktivnih objektov.

OBVESTILO

Devinsko - nabrežinska sekcija SSk vabi člane, somišljenike in prijatelje, da se udeležijo seje, ki bo v ponedeljek, 28. t.m., ob 20.30 v dvorani Igo Gruden v Nabrežini.

● **V ponedeljek bo na Trgu Unità** koncert mestne godbe «G. Verdi». Na sporedu bodo Visnovitzeve, Verdijeve, Catalanove in Brahmsove skladbe.

PRIREDILI SO JO V SODELOVANJU Z DOLINSKO OBČINO

V Mačkoljah so včeraj odprli 9. pokrajinsko razstavo vin

Z včerajšnje otvoritve pokrajinske razstave vin v Mačkoljah. Na govorniškem odru pokrajinski odbornik Lucijan Volk in dolinski župan Edvin Švab

Sinoči so v Mačkoljah ob prisotnosti predstavnikov oblasti in številnega občinstva odprli 9. pokrajinsko razstavo vin, ki jo organizira pokrajinska uprava v sodelovanju z dolinsko občino. Godba na pihala «Breg» je odprla razstavo z živahno koračnico, uvodna govora pa sta imela pokrajinski odbornik Lucijan Volk in župan občine Dolina Edvin Švab. Prvi se je v pozdravu prisotnim posebno zahvalil vsem letošnjim razstavljavcem, prisotnim gostom, tržaški pokrajinski upravi in dolinski občini. Še posebno zahvalo in pohvalo je naslovil domačemu prosvetnemu društvu «Primorsko», ki je z udarniškim delom v kratkem času uredilo izjemno lep in uporaben prostor med borovci. Omenil je, da bi moralo biti to njihovo delo za zgled vsem ostalim slovenskim zamejskim društvom. V nadaljevanju je Lucijan Volk ugotavljal, da so letošnja vina boljša od lanskih, kar je gotovo velika moralna nagrada za vinogradnike. Rekel je še, da taki uspehi ovrednotijo naše domače vinogradništvo, nasploh pa ima pokrajinska razstava vin velik turistični pomen za spoznavanje naših lepih kraških krajev. Odbornik Volk je ob koncu še enkrat pozdravil goste, med katerimi so bili tudi vladni komisar prefekt Marrosu, generalni konzul SFRJ Štefan Cigoj, župana zgoniške in nabrežinske občine Guštin in posl. Škerk, predsednik SKGZ Boris Race in mnogi drugi.

Za Lucijanom Volkom je župan Edvin Švab v svojem govoru povedal, da vino, ki je pridelek zemlje in sad človekovega truda, združuje človeka, obenem mu daje priložnost, da se srečuje z mnogimi nameni, posebno pa nagradi pridelovalce vina. Razstava vin, je nadaljeval Švab, je velike kulturne važnosti, ker uspe združiti meščane z ljudmi, ki živijo na deželi, predvsem pa bi moralo združevati slovensko in italijansko prebivalstvo naše pokrajine. V tej zvezi je omenil, da se še dogajajo krivice Slovencem, predvsem kar se tiče dvojezičnosti (kot primer je navedel otvoritev socialnega centra v industrijski coni, le v italijanskem jeziku) in poudaril, da bo treba take krivice čimprej odpraviti v korist pravičnega sožitja.

Po otvoritvenih govorih je godba na pihala končala svoj program, za tem pa se je pričel ples z ansamblom «Super-group». Istočasno je bil v občinski hiši v Mačkoljah koncert dua Slama-Pahor, kateremu so prisostvovali tudi gostje. Danes bodo že ob 10. uri odprli kioske, v popoldanskem sporedu pa bosta nastopili italijanska folklorna skupina iz Galižane v Istri in tržaška skupina «Stu ledi». Ob 9. uri pa bo v občinski hiši v Prebenegu okrogla miza na temo «Po pokrajinski konferenci o kmetijstvu», pri kateri bodo sodelovali predstavniki javnih uprav, univerzitetni izvedenci in sindikalni zastopniki.

Razstava se bo zaključila jutri; na sporedu bo nastop godbe na pihala, v večernih urah pa bo poskrbljeno za ples in zabavo.

● **V ponedeljek** bo v Rimskem gledališču na sporedu Goldonijeva komedija «Grobjani». Predstava se bo pričela ob 21.15, v primeru slabega vremena bo v gledališču Rossetti. Komedijo bodo ponovili tudi v torek. Listke dobite v predprodaji v Pasaži Protti.

Revija «Mandi» o Titu

Na generalnem konzulatu SFRJ je bila včeraj dopoldne manjša slovesnost, na kateri je odgovorni urednik videmske revije «Mandi» Gianni Passalenti uradno predstavil diplomatskim predstavnikom naše matične republike — generalnemu konzulu Štefanu Cigoju, konzulu Lucijanu Benoliću in podkonzulu Lojzetu Kanteju — izredno številko revije, posvečeno življenju in delu preminulega predsednika Tita. Kakor je naglasil dr. Passalenti, se je uredništvo revije odločilo za izdajo posebnega zvezka predvsem zaradi izredne osebnosti jugoslovanskega državnika, «zadnjega izmed velikih protagonistov zgodovine», pa tudi upoštevajoč zemljepisno stvarnost dežele Furlanije - Julijske krajine. Skrbno urejena in bogato ilustrirana revija (zvezek obsega okrog 60 strani) prinaša daljši življenjepis predsednika Tita ter govore, ki so jih na spominskih svečanostih ob njegovi smrti imeli predsednik predsedstva SFRJ Lazar Kolišev ski, član predsedstva SFRJ in predsedstva ZKJ Vladimir Bakarić in zvezni sekretar za ljudsko obrambo Nikola Ljubičić. Revija prinaša nadalje komemorativni govor Maria Lizzera - Andreja v pokrajinskem svetu videmske KPI ter obsežen izbor članov, ki so ob Titovi smrti izšli v italijanskem in jugoslovanskem tisku.

Na sliki: dr. Passalenti (desno) z gen. konzulom Cigojem.

Danes, SOBOTA, 26. julija
ANA

Sonce vzide ob 5.42 in zatone ob 20.41 — Dolžina dneva 14.59 — Luna vzide ob 19.37 in zatone ob 4.11.

Jutri, NEDELJA, 27. julija
NATALIJA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 28,7 stopinje, najnižja 20,4, ob 18. uri 28 stopinj, zračni tlak 1012,3 mb rahlo pada, brezvetrje, vlaga 48 odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 23,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Desy Merico, Amalia Sciarretta, Miriam Cocolo, Gaetano Papapicco, Valentina Chiaruttini, Francesca Pascon.

UMRLI SO: 71-letna Sofia Brana vd. Skerlavaj, 79-letna Luigia Bergoc vd. Nabergoj, 49-letni Giuseppe Babuder, 79-letna Ada Fabrici por. Richetti, 71-letna Pierina Vatovec vd. Pelos, 69-letna Maria Michelic vd. Biziak, 77-letni Emmanuele Capriati, 52-letni Gaetano Brezar, 69-letni Otello Duca, 81-letni

Včeraj - danes

Ernesto Petrocelli, 86-letna Luigia Tomadin vd. Severi, 75-letni Arnaldo Paoli, 51-letni Ercole Comisso, 85-letna Elfrida Geiger vd. Crasso.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Piazza Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Viale Miramare 117, Ul. Combi 19.

(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)

Largo Piave 2, Piazza della Borsa 12.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Largo Piave 2, Piazza della Borsa 12.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 21 do 8. ure tel 732627; predpraznična od 14 do 21. ure in praznična od 8 do 20. ure tel. 68441.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel 228-124; Bazovica tel 226 165; Opčine: tel. 211 001; Prosek: tel 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

BOJ PROTI MAMILOM

Aretirana razpečevalca

Karabinjerji so zaplenili 210 gramov hašiša in tehnico za doziranje

Karabinjerji so v noči med četrtkom in petkom aretirali mlada Tržačana Franca Svaro in Giorgia Barnabo, ki so ju presenetili na Trgu Mioni, ko sta imela pri sebi prvi 175 gramov hašiša, od katerega je bil del že pripravljen v dozah za razpečevanje, drugi pa 35 gramov istega mamila. Možje postave, ki so že dalj časa opazovali mlada razpečevalca, ki sta po poklicu prvi avtoklepar, drugi pa delavec, je kasneje odkrila tudi tehnico za pripravljanje doz.

25-letni Giorgio Barnaba je policiji že dalj časa znan zaradi drugih prekrškov, in sicer zaradi kraje avtomobilov, poznan pa je tudi zaradi druženja s pristaši gibanja Fronte della Gioventù.

Svara in Barnaba sta zdaj na razpolago sodnem oblastem v koronejskih zaporih.

Kino

Nazionale 15.30—22.00 «Sexy Hotel, servizi in camera».
Jutri: «Vieni amore vieni». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Ariston 21.30 «Easy Rider». P. Fonda, D. Hopper. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Jutri: All American boy». D. Christopher, D. Quaid, D. Stern.

Ritz 16.00 «S.O.S. Titanic». Barvni film.

Excelsior 17.00 «La vera storia della monaca di Monza». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.30—22.15 «Bluff — storie di truffe e di imbroglioni». A. Celentano. Barvni film.

Fenice 17.00 «Cobra nero». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Mignon 15.30 «Il piccolo grande uomo». D. Hoffman. Barvni film.

Filodrammatico 15.30—22.00 «Viaggi erotici». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 «Una strana coppia di suoceri». Peter Falk.
Jutri: «Mani di velluto».

Aurora 16.30 «Quadrophenia». Barvni film.

Capitol 16.30 «L'incredibile Hulk». Barvni film.

Vittorio Veneto 17.00 «L'ultima onda». Barvni film.

Cristallo 16.30 «I mattini del Dallas». Nike Nolte. Barvni film.

Nasilnež v rokah policije

Jugoslovanski policijski organi so aretirali 23-letnega jugoslovanskega državljana Luko Šušnjarja, za katerim je tržaška policija izdala zaporni nalog. Šušnjar je 30. junija letos s kladivom napadel v Ul. Coroneo rojaka Dragoslava Stanisavljevića in mu izropal listnico in dokumente, nato pa zbežal čez mejo. Medtem so Stanisavljevića, težko ranjenega, prepeljali v glavno bolnico, kjer je policijskim organom dal zelo nejasne in dvoumne izjave. Po preiskavah v ambientu, v katerega je napadeni zahajal, so končno prišli na sled napadalcu in mu naprtili poskus uboja.

Z motorjem s ceste

Precej sreče sta imela jugoslovanska državljana Tomaž Matjašič in Ignac Struna iz Ljubljane, ki sta se včeraj ponesrečila z motorjem na cesti, ki pelje z Opčin v mesto, to pa na zloglasnem ovinku pri Ferlugih.

Matjašič, ki je upravljal motor ducati 850, in Struna sta zavozila s ceste in se pri tem lažje poškodovala. Zdraviti se bosta morala 15 dni.

● **Podžupan Bassani** je včeraj sprejel novo vodstvo Vsedržavnega združenja vojnih invalidov.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Sandra Frassinellija

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti in na kakršenkoli način počastili njegov spomin.

SVOJCI

Prosek, 26. julija 1980

✝

Dne 24. julija nas je zapustila naša draga

ROZINA LEBAN

Pogreb bo v ponedeljek, 28. julija, ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v bazoviško cerkev.

Žalostno vest sporočajo: sestra Milena (odsotna), svakinji Marija in Mery, nečaki Egone, Sonja, Tamara in Aleš z družinami ter drugi sorodniki

Trst, 26. julija 1980
(Pogrebno podjetje Zimolo)

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

JOŽEFA ŠKABARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali, z nami sočustvovali, darovali vence in cvetje in ga pospremili na zadnji poti.

Posebna zahvala župniku Francu Pohajaču za opravljeni obred.

Sin Ivan in svojci

Portorož, Repen, Opčine, 26. julija 1980

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame in none

MARIJE ŠTRANJ vd. LOVRIHA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, župniku Grmeku in vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njen spomin.

SVOJCI

Dolina, 26. julija 1980

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta, moža, brata in nonota

KARLA PURIČA

se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti.

Posebna zahvala župniku Tonetu Bedenčiču, darovalcem cvetja in vsem tistim, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Družine Purič, Bandelj in Škabar

Repen, Opčine, 26. julija 1980
(Pogrebno podjetje Ul. Zonta 3)

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja, ki smo ga bili deležni ob prerani izgubi našega dragega

IVANA (NINOTA)

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali. Posebna zahvala lovcem, kolegom, prijateljem, darovalcem vencev in cvetja, prof. Košuti za ganljive besede, vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in tistim, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

ŽALUJOČA DRUŽINA ZADNIK

Nabrežina, 26. julija 1980

Že deset minilo je let, odkar je zapustila ta svet naša dobra mama in babica

KAROLINA PERČIČ

Njen duh še vedno nad nami bedi in nas ljubeče opominja, da bi je ne pozabili in da bi njene nauke v srcih ohranili.

SVOJCI

Salež, 26. julija 1980

S hvaležnostjo se jih spominjamo

Drug za drugim nas zapuščajo tovariši — aktivisti iz naše slavne narodnoosvobodilne borbe, in vrste preživelih se nenehoma redčijo. Prav zato nas vsaka izguba teh zaslužnih borcev toliko bolj prizadene. Saj z vsakim od njih leže v grob delček naše novejše zgodovine, ker so prav ti ljudje, s svojim posegom v boj, v najbolj usodnem trenutku, kar jih je doživel slovenski narod — pomagali rušiti vse tiste mračnjaške sile, ki so hotele uničiti naše ljudstvo. Zato je dolžnost nas vseh, da se jih vedno spominjamo, ter jim ob nekaterih priložnostih, čeprav žalostnih, izkažemo svojo hvaležnost in zagotovilo, da so še vedno med nami, da jih ne bomo nikdar pozabili.

Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem, se v teh dneh spominja dveh umrlih borcev - aktivistov. To sta Rojančana Ivan Novak, ki nas je zapustil prav pred enim letom (24. 7. 79) in Karel Švara - Drago v prvih dneh letošnjega junija.

Ivan Novak, ki je bil tudi podpredsednik Združenja, je naši javnosti dobro znan in o njegovih velikih zaslugah v osvobodilnem gibanju je bilo že pisano. Mi bi še dodali, da je vse do svoje nenadne smrti opravljal zelo pomembno delo: neprestano je zbiral podatke in pričevanja o zgodovini NOB pri še živečih aktivistih, ter je bil prav do zadnjih dni prisoten v javnem življenju in borbi tržaških Slovencev za njih pravice in narodnostni obstoj. Njegova neugnana dejavnost in resnična nesebičnost, sta nam ga vtisnila v trajen spomin in tudi v vzgled vsem, ki jim je pri srcu usoda našega ljudstva.

Karel Švara - Drago se je rodil novembra 1909 v Trstu, v delavski družini. Po poklicu je bil pomorščak in je že pred vojno sodeloval v protifašističnem gibanju ter je bil zato leta 1937 tudi aretiran in obsojen na šest mesecev zapora. V času narodnoosvobodilne borbe je Karel Švara deloval predvsem v svojem okraju, zlasti na področju ilegalne tiskarske tehnike, ki je bila ustanovljena v pekarni Zafred na Trgu Belvedere. In mnogo važnih potrebščin kot ciklostil, pisalne stroje in drugo je nabavil Drago. Matrice pa je pripravljal na svojem domu v Ulici Solitro. Bil je tudi v Okrajnem odboru, ki je bil ustanovljen septembra 1943. In v svojem nadaljnjem delovanju v osvobodilnem gibanju je pokojni Karel Švara še mnogo storil za dosego naše zmage.

Zato je zasluženo prejel odlikovanje NOB.

L. P.

Jutri praznujeta zlato poroko

VALERIJA in ALBIN TERŠAR

Še na mnoga leta jima kličejo hčeri Miranda in Silvana ter sinova Alberto in Dario z družinami. Čestitkam se pridružujejo vsi sorodniki.

Obvestilo KZ dvolastnikom

Kmečka zveza opozarja dvolastnike, ki nameravajo sekati drva na jugoslovanskem ozemlju, da pravočasno predložijo zadevne prošnje. V ta namen naj se javijo v uradih Kmečke zveze v Trstu, Ul. Cicerone 8/b med uradnimi urami. Zainteresirani naj prinesejo s seboj poleg osebnih podatkov še dvolastniško knjižico, številke ter katastrsko občino parcel, na katerih nameravajo sekati, površine posameznih parcel in količino drvi, ki jih nameravajo posekati. Prošnje bomo sprejemali do 31. julija t.l.

Tajništvo Kmečke zveze

SPOROČILO TPPZ

Jutri, 27. t. m., bomo odpotovali iz Bazovice ob 15.30 z avtobusi v Corno di Rosazzo na veliko proslavo obletnice Divizije Natisone. To bo naš 32 in poslednji koncert v sezoni 1979-80. Nastopili bomo v vsakem vremenu, ker bo oder pokrit. Avgust bo prost vaj in koncertov.

V četrtek, 4. septembra 1980, ob 20. uri se bo sestal odbor TPPZ. Naslednjega dne, v petek, 5. septembra, ob 20.30 pa bo prva vaja v sezoni 1980-81.

V VIŽOVLJAH

VISOK JUBILEJ JOSIPA KRAVANJE

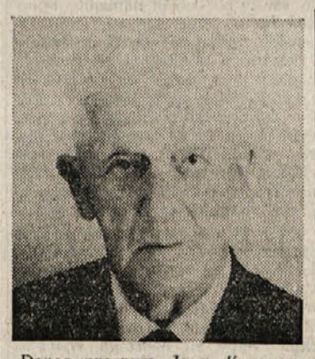

Danes praznuje Josip Kravanja, na svojem domu v Vižovljah visok jubilej — 88. rojstni dan. Rodil se je namreč v Vižovljah tam daleč 26. 7. 1892. Bil je star komaj 13 let, ko je moral kot najstarejši otrok vzeti skrb za družino, ker je tedaj izgubil očeta. V tem je izbruhnila prva svetovna vojna in Kravanja je že dorasel, da so ga poklicali pod orožje in ga poslali leta 1916 v Romunijo, naslednjega leta pa so ga odpoklicali v Pulj, kjer je opravil tečaj za radiotelefonista. Medtem pa je Avstrijo že pobralo, a se je naš današnji slavljenec vrnil domov šele leta 1919, kajti medtem je po razsulu Avstro-Ogrske živel v Ljubljani.

V letih po prvi svetovni vojni se je zaposlil pri železnici, ko pa je prišel na oblast fašizem, so ga iz službe odpustili. Pri tem je bil obtožen, da čita «Edinost», kar je bilo tedaj seveda greh. Nato je Josip Kravanja našel kruha v ladjedelnici v Tržiču, kjer je ostal polnih 33 let.

Leta 1923 se je današnji slavljenec poročil z Marijo Pernarčič, ki mu je rodila sina Rada in hčer Pierino. Otroka je Josip Kravanja vzgojil v nacionalno in razredno zavedna občana in zato je sin Rado ubral pot v partizane in bil kot prekomorski partizan ranjen na Visu, on sam pa je bil povezan z odporniškim gibanjem v tržiški ladjedelnici, kjer so zbirali material za OF, njegova žena pa je pogosto nosila pošto v Komen. Tudi on je, kot mnogi Kraševci, izgubil v vojni vse, tudi dom, kajti ko so nacifašisti 16. avgusta 1944. požgali Vižovlje, je pogorela tudi njegova hiša in z njo vse premoženje.

Ko je dočakal 65 let, je šel v pokoj, ki ga že dolgo čil in zdrav uživa in si rad privošči tudi kak daljši izlet, posebno tiste, ki jih organizira Primorski dnevnik. Tako je bil letos s tretjo skupino naših izletnikov na Poljskem. Slavljencu Josipu Kravanji, našemu staremu naročniku ob lepem življenjskem jubileju voščimo še veliko zdravin in zadovoljnih let.

Učiteljica Viktorija Skok čestita vsem svojim bivšim učencem, tistim, ki so letos izdelali 5. razred, vsem, ki so zaključili letos nižjo srednjo šolo, posebno pa maturantom, ki so držali svečano obljubo, dano ob zaključku osnovne šole 1967 - 1972.

Vsem želi obilo sreče na nadaljnji poti.

Pred 50 leti sta si obljubila večno zvestobo Loki pri Crnem kalu

ELVIRA *in* VALERIO MAJER

Dobro razumevanja, zdravja in sreče v nadaljnjem življenju jima želijo

hči Marija, sin Valerio z družinama, vnuki in pravnuki ter drugi sorodniki

Čestitke

Jutri praznuje 80. rojstni dan VIKTORIJA BIZIN. Mnogo zdravja ji želijo hči Viktorija, vnuk Žarko in vnukinja Ida z družinama. Čestitkam se pridružujeta Pierina in Toni.

Danes praznuje očka SERGIJ svoj rojstni dan. Da bi v zdravju, veselju in zadovoljstvu živel še mnogo takih dni med nami, mu želi hčerka Irina skupno z mamo.

MARINA OREL je odlično opravila maturo. Ob tej priliki ji čestitajo nono in nona iz Doline ter stric Mario z družino.

Na učiteljišču je uspešno maturirala KATJA ŠKRK. Iskreno ji čestitajo mama, oče, Jožko, sestri Franka in Kristina ter nona.

Ob uspešno opravljeni maturi na učiteljišču čestitajo KATJI ŠKRK nonoti in strici iz Gropade.

KSENJA STAREC praznuje danes 11. rojstni dan. Da bi ostala zdrava, pridna in vesela, ti iz srca želijo mamica, očka, sestrica Katja in vsi tisti, ki te imajo radi.

Draga KATJA — sedaj si postala učiteljica, maturo si uspešno opravila, zato ti čestitajo vsi prijatelji iz Trnovce.

DARJA IN KATJA sta sedaj na konju. Želiva vama obilo uspehov v vajinem učiteljskem poklicu. Franka in Kristina.

SPDT čestita odborniku Stojanu Sancinu in ženi Zdenki ob rojstvu hčerke

JELKE

novorojenki pa želi obilo zdravja in sreče.

Na učiteljišču je uspešno maturirala

LOREDANA PETAROS (Lori)

Iskreno ji čestitata prijatelja Oskar in Marino

Kupuj na OPČINAH kjer dobiš najugodnejšo menjavo pri:

— **AGRARIA OPICINA**, Narodna ul. 48 semenarna, kmetijski stroji
— **BRESCIANI**, Narodna ul. 47 gospodinjski stroji, radio TV
— **BRUNDULA**, Narodna ul. 154 deli za avto — moto — bicikle
— **CAZZADOR**, Narodna ul. 32 avtomobilski deli
— **DESPAR**, Narodna ul. 63 živila in delikatese
— **DOMUS CARSO**, Narodna ul. 71 ploščice,, sanitarije, zavese
— **DRIOLI**, Narodna ul. 38 konfekcija
— **PODOBNIK**, Ul. Salici 1 blagovnica, konfekcija
— **RUSSO**, Narodna ul. 47 fotolaboratorij
— **SIMIČ**, Narodna ul. 48 avtomobilski deli, avto-odpad
— **START SPORT**, Narodna ul. 87 športne potrebščine
— **SAMOPOSTREŽBA ŠKABAR**, Narodna ul. 42 živila, delikatese
— **ULGHERI - PAVAT**, Narodna ul. 48 papirnica, igrače, bomboniere
— **UNUSSI**, Proseška ul. 13 kuhinjske potrebščine, železnina, igrače
— **TECNOUTENSILI**, Proseška ul. 3 tehnično orodje
— **ZERIAL SUCC. GINO**, Narodna ul. 32 čevlji

ULICA GENOVA 12-23

GUINA in G. BABY

POPUSTI

20-60%

Obvestilo v smislu zakona št. 80 od 19.3.80 dne 4.7.80 od 16.7. do 20.8.

GOSPODARSKA ZADRUGA V BAZOVICI

priredi

LJUDSKI PRAZNIK

na zadružnem vrtu v Bazovici danes, 26. in jutri, 27. julija

Poskrbljeno za pijaćo in jedaćo — Sodeluje godba «REFOLO» iz Škednja

TRŽAŠKA POKRAJINA

v sodelovanju z občino Dolina

prireja 26. in 27. julija

9. POKRAJINSKO VINSKO RAZSTAVO

v Mačkoljah

SPORED:

DANES, 26. julija
ob 9. uri okrogla miza na temo: «Po pokrajinski konferenci o tržaškem kmetijstvu»
ob 10. uri otvoritev kioskov
ob 19.30 nastop italijanske folklorne skupine iz Galežana v Istri in slovenske folklorne skupine STU LEDI iz Trsta
ob 20.30 nagrajevanje razstavljavcev
ob 21. uri ples z ansamblom SUPERGROUP

JUTRI, 27. julija
ob 10. uri otvoritev kioskov
ob 18. uri nastop godbe BREG iz Doline
ob 20. uri ples z ansamblom SUPERGROUP

SLOVAN

PROSVETNO DRUŠTVO MLADINSKI KROŽEK PADRIČE

priredita 26. in 27. julija

VAŠKO ŠAGRO

na zadružnem prostoru na PADRIČAH

Zabavala vas bosta ansambla TAIMS in LOJZE FURLAN

Vabljeni!

ŠD PRIMOREC

priredi 26. in 27. julija

ŠPORTNI PRAZNIK

v Ljudskem domu v Trebčah

DANES, 26. julija ob 16.30 moški odbojkarski turnir.

JUTRI, 27. julija ob 17. uri turnir v igri med dvema ognjema.

Oba večera vas bo zabaval ansambel POMLAD.

Vabljeni!

OBVESTILO ŠTUDENTOM

Tržaška knjigarna vabi študente nižjih in višjih srednjih šol, ki nameravajo naročili šolske knjige, da to storijo čimprej, ker bodo njeni prostori zaprti od 5. do 18. avgusta.

Gledališča

VERDI

Danes, 26., in jutri, 27. t.m., druga in tretja ponovitev Costove operete «Scugnizza». Opereto bo dirigiral Guerrino Gruber. Pri blagajni gledališča prodaja vstopnic.

Izleti

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu sporoča, da bo odhod avtobusa za Beneško Slovenijo v torek, 29. t.m., ob 7.30 izpred deželne palače na Trgu Oberdan.

SPDT prireja štiridnevni (od 15. do 18. avgusta) oziroma šestdnevni pohod v Kamniške Alpe, primeren za izletnike in trenirane planince. Odhod z avtobusom v Logarsko dolino 15. avgusta in povratek z vlakom. Informacije in vpisovanje na sedežu ZSŠDI, Ul. sv. Frančiška 20 II. nadstr., do vključno 31. julija.

Združenje Union priredi enodnevni izlet na Krk - Baško preko novega mostu dne 3. avgusta. Obenem javljamo, da imamo še nekaj mest za jutri, 27. t.m., v Avstrijo — povratek preko Jugoslavije. Informacije na sedežu v Ul. Valdirivo 30, tel. 64-459. Urnik vpisovanja je torek, sreda in petek od 17. do 19. ure.

KPI sekcija Devin - Nabrežina

prireja

FESTIVAL KOMUNISTIČNEGA TISKA V PREČNIKU

26., 27. IN 28. JULIJA 1980

SPORED:

DANES, 26. JULIJA
ob 15. uri otvoritev in TEKMOVANJE V BRIŠKOLI Z BOGATIMI NAGRADAMI
ob 18.30 Italijanski center za gledališko raziskovanje v predstavi «ZAFFANELLO»
ob 20.30 ples z ansamblom «ARIES»

JUTRI, 27. JULIJA
ob 10. uri EX TEMPORE za otroke
ob 18. uri KONCERT NABREŽINSKE GODBE NA PIHALA
ob 19. uri ZAKLJUČNO ZBOROVANJE: govorila bosta tov. Giuliano PAJETTA in tov. Albin ŠKERK
ob 20.30 ples z ansamblom VESELI PLANŠARJI

V PONEDELJEK, 28. JULIJA
ob 17. uri otvoritev kioskov
ob 20.30 ples z ansamblom «LOJZE FURLAN»

LESTVE VSEH VRST

- Profesionalne lestve
- Raztegljive lestve na tovornjakih
- Raztegljive lestve s podaljšljivim opornim podstavkom
- Oporna stojala
- Gradbeni odri

splošno pohištvo Korošič

TRST - Ulica S. Cilino, 38 ☎ (040) 54390

TRGOVINA OBUTVE

fernando

Ul. Coroneo 7 TRST

NUDI

od 29. julija dalje

VELIKO SEZONSKO RAZPRODAJO «POLETJE 80»

Obvestilo v smislu zakona št. 80 od 19. 3. 80 dne 23. 7. do 23. 8. 80

LINEA INTIMA

piazza della Borsa 3

POPOLNA RAZPRODAJA

ZARADI PREOBNOVE PROSTOROV CELOTNE

GARDEROBE ZA NA PLAŽO

POPUSTI

30-50%

OD 16. 7. DO 22. 8.

1. 7. 80 sporočili občini v skladu z št. 80 z dne 19. 3. 80

PRAVIM LJUBITELJEM KAVE

Cremcaffè PRIMO ROVIS nudi

1. široko izbiro najboljše kave
2. najbolj ugodne cene, ki se ujemajo s kakovostjo kave
3. dnevno sveže praženo kavo na vašem domu in se obveže, da bo ohranilo nespremenjene cene

SKODELICA KAVE 200 lir

Kavne mešanice CREMCAFFÈ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni št. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah.

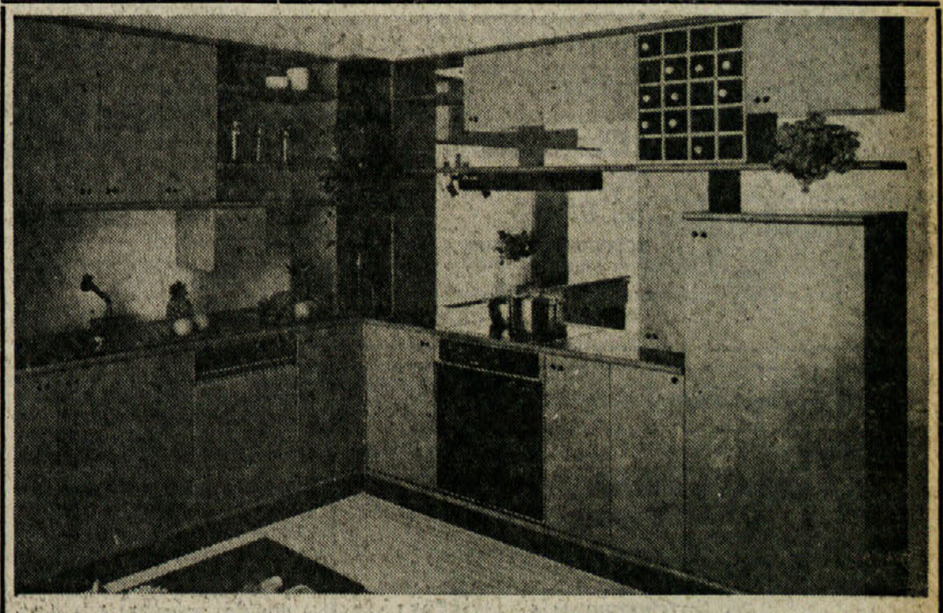

ZA PRIJETNO BIVANJE POTREBUJETE:

praktično, solidno, izbrano, kakovostno in poceni pohištvo

EDI MOBILI

TRST Ul. Baiamonti 3 — telefon: 820766
Ul. Di Vittorio 12 — telefon: 813301

Zastopnik kuhinj morelluzzo

Mali oglasi telefon (040) 794672

UNIVERSALMACCHINE Dolina 195 prodaja traktor 21 HP na 4-pogonska kolesa znamke ISEKI po zelo ugodni ceni. Tel. (040) 228-190.

V ČETRTEK, 24. t.m., sem izgubil v avtobusu Šempolaj - Sesljan ročno uro. Poštenega najditelja prosim, da telefonira na tel. št. 229-371. Nudim nagrado.

NA OPČINAH — v centru se prodaja lokal, primeren za obrtniško delavnico, trgovino ali skladišče Telefon 225-650.

PRODAM avtomobil innocenti J5 letnik 1971 s prenovljenim motorjem. Cena ugodna. Telefonirati ob uri kosila na tel. št. 211-232.

OSMICO je odprl Milič Stanko - Zgonik 34. Toči belo in črno kapljico.

ROLICH

NABREŽINA

Kamnolomi 35/c — Tel. 20-03-71

KERAMIČNE PLOŠČICE SANITARIJE

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika Viki foto-kino

Ulica Buonarroti 6 (prečna Ul. Rossetti)

TRST Telefon 77-29-96

IŠČEMO delavca za celodnevno zaposlitev v skladišču z gradbenim materialom. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Skladišče».

IŠČEMO sposobno prodajalko/ca z znanjem slovenščine za samostojno delo v prodajalni na drobno. Ponudbe poslati na upravo Primorskega devnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Sposoben».

PRODAM dobro ohranjena okna verande. Gruden, R. Piazzutta 6/I Gorica.

FROLJA VIKTOR (Viki) obvešča cenjene stranke, da je ponovno odprl svojo kovačijo v Trebčah št. 60. Telefon - stanovanje 226-194 in delavnica 213-380.

ČE OBVELJAJO VLADNI UKREPI

V nevarnosti nadaljnji obstoj tovarn žganih pijač v Gorici

Te tovarne kupujejo surovine po nižjih cenah proste cone in niso doslej poznale krize
Ker ni še gotovo, kakšen bo vladni odlok, ni naročil za žgane pijače in likerje v tovarnah

Je že tako, da vsaka vladna odločitev nekomu koristi, druge pa prizadene. Veliko je bilo polemik v zvezi z zadnjimi vladnimi protiinflacionističnimi dekreti. Nekateri se celo sprašujejo ali so ti ukrepi zares uspešni proti naraščanju inflacije. V nekaterih industrijskih in tudi sindikalnih krogih v Gorici pa je zaradi enega teh ukrepov zavladal preplah. Gre za tisti ukrep, ki govori o podražitvi nekaterih državnih davkov na žgane pijače in na one z visoko stopnjo alkohola. Ukrep je dvojne vrste. Na eni strani viša kar za 500 odstotkov enega izmed davkov na te pijače, kar bi pomenilo, da se bo vsaka tričetrtlitrska steklenica žgane pijače ali likerja dvignila za približno dva tisoč lir, na drugi pa obvezuje industrijce in trgovce da javijo svoje zaloge in že omenjeno razliko državnega davka plačajo do prvih dni avgusta. Pri nekaterih velikih tovarnah kot sta n.pr. Buton ali Stock gredo baje te višje dajatve v vsote med desetimi in dvajsetimi milijardami, pri tukajšnjih malih tovarnah so vsote seveda nižje, vendarle precej obtežilne.

Industrijci so zaradi tega zelo zaskrbljeni. V Gorici je nekaj manjših tovarn likerjev, ki so tu nastale po zadnji vojni, odkar je bila ustanovljena prosta cona. Na naše področje so prišli nekateri tovarnarji iz videmske pokrajine, tu postavili svojo tovarno. Nekaj tistih tovarn je sčasoma zaprlo svoj obrat, druge pa delajo še vedno. Pridobile so si svojo stalno klientelo, običajno med trgovci in kavarnarji širom po Italiji in ker so cene goriških žganih pijač in likerjev nekoliko nižje od drugih, kajti druge nimajo ugodnosti proste cone pri nabavi surovin, gre tovrstno goriško blago dobro v prodajo.

Danes je v teh goriških tovarnah zaposlenih okrog 130 ljudi. To ni veliko a če pomislimo da v teh obratih ni bilo celih trideset let nikake krize in da so prav zaradi tega nekateri v zadnjem času zgradili tudi nove tovarniške hale v industrijski coni v predvidevanju povečanja proizvodnje, potem lahko ugotavljamo, da je sedanji ukrep vse zelo hudo prizadel.

Tovarnarji tožijo, da nimajo na razpolago toliko likvidnega denarja, da bi do prvih dni avgusta plačali predviden večji državni davek. Istočasno pravijo, da niso stvari jasne, ne vedo še kakšne bodo nove cene in zaradi tega so klienti v zadnjih dneh odpovedali vsa naročila.

Bo torej kriza prizadela tudi ta doslej mirni sektor? Kam z delovno silo če ne bo mogel kak tovarnar prodajati blaga, ko je vendarle kriza tudi v tovarnah drugih strok? V trgovinah so medtem trgovci skoro povsod že dvignili ceno za približno 2.000 lir za vsako steklenico.

V zadnjih dneh pa prihajajo iz Rima vesti, da bodo tozadevni odlok v parlamentarni razpravi nekoliko spremenili in da ne bodo davki tako visoki kot je bilo prvotno mišljeno. Tudi zaradi tega so klienti zaenkrat ustavili naročila pri tovarnarjih. Delavstvo bo sedaj šlo na dopuste. Upati je, da se bodo vrata teh tovarn po počitnicah v drugi polovici avgusta ponovno odprla.

Od 1. avgusta zvišane najemnine

S 1. avgustom prično v stanovanjih in trgovskih lokalih veljati nove najemnine, kot je predvideno v zakonu o tako imenovani pravični najemnini iz leta 1978. Za stara stanovanja je takrat obveljalo pravilo, da bo veljala pravična najemnina v višini ki jo je bilo moč določiti upoštevajoč vrsto kvocientov v zvezi s posameznim stanovanjem. Kdor je dotlej plačeval manj od te nove predvidene vsote (in je imel manj kot osem milijonov lir letnega dohodka) je moral priti do nove predvidene najemnine v roku šestih let. V prvih dveh letih je doplačal po dvajset odstotkov razlike, od letošnjega 1. avgusta pa bo doplačal še nadaljnih petnajst odstotkov. Enako bo še v naslednjih treh letih.

Letos pa bodo morali najemniki temu povišku dodati še en del tako imenovane draginjske doklade. Gre za stopnjo draginje ki jo državni statistični urad ugotovi za vso državo v razdobju 1. avgust 1979 - 31. julij 1980. Te stopnje niso še ugotovili, lastnik stanovanja pa bo imel pravico zahtevati ta dodatek tudi za nazaj, seveda za čas od 1. avgusta 1980. Šlo bo v tem primeru za dvajsetodstotni del ugotovljene celotne draginjske doklade.

Ta doklada pa bo 75 odstotna za tista stanovanja kjer ima družina stanovalca več kot osem letnih milijonov dohodka in tudi za vsa stanovanja, ki so jih dobili ljudje v najem potem ko je zakon stopil poleti 1978 v veljavo.

Za trgovske obrate pa velja še letos obvezni povišek, ki je vezan na čas od katerega je stanovalec v lokalu. Isto velja za obrtne dejavnosti in tudi za vse vrste pisarn in ambulant.

NA POBUDO POSEBNEGA ODBORA

PRAZNIK PETJA IN VINA DANES IN JUTRI V PEVMI

Jutri proti večeru nastop otroškega zbora «Naš prapor» in zbora «M. Filej»

V tradicijo je že prišlo, da prirejajo domačini v Pevmi konec julija poletni praznik. Kot na vseh podobnih poletnih prireditvah imajo tu na sporedu nastope kulturnih skupin, zabavo, ples, dobro založene bifeje. V Pevmi so takemu prazniku dali simpatični naslov «Praznik petja in vina», saj sta za nas Slovence ti stvari skoro nerazdružljivi. Še posebej če pomislimo, da leži Pevma pravzaprav že na briškem področju, čeprav je še vedno v nižini.

Najprej o vinu in o pijači. Odprta bo, kot vsako leto, razstava domačih briških vin. Seveda bo moč, rekli bi, bo treba poskusiti vsa ta dobra vina. In tudi hrane, dobre in najrazličnejše, bo blizu na razpolago.

Potem zabava. Danes zvečer bo za plesalce igral števerjanski ansambel narodne glasbe «Lojze Hlede», jutri zvečer pa ansambel bolj moderne glasbe «Taims» z Opčin.

In tudi za kulturo bo poskrbljeno. Jutri, ob 18. uri bosta nastopila domači otroški pevski zbor prosvetnega društva «Naš prapor», ki ga vodi Elda Gravner-Nanutova in moški zbor «Mirko Filej» iz Gorice, ki ga vodi Zdravko Klanjšček.

Zazlogov, da pridejo ljudje danes in jutri v Pevmo je torej kar precej.

Ni zastojev v Gorici v carinskem poslovanju

Časopisje in televizija poročata, da je na nekaterih italijanskih mejah prišlo v zadnjih dneh do precejšnjih zastojev v tovornem prometu ker je avtonomni sindikat carinskih uslužbencev sklenil da ne bodo cariniki delali nadur, to pomeni da ne bodo delali po 14. uri. Ker se je veliko carinskih uradnikov vključilo v to napol stavkovno gibanje je prišlo do čakajočih kolon tovornjakov na mejah med Italijo in sosednimi državami.

Tokrat pa imamo na Goriškem srečo kajti na našem mejnem prehodu pri Rdeči hiši se tovorni promet odvija čisto normalno brez vsakršnih zastojev. Goriški carinski uslužbenci so namreč v glavnem vključeni v enotnem sindikatu in se niso pridružili tej svojevrstni protestni akciji, ki jo je napovedal avtonomni sindikat.

DANES IN JUTRI

PARTIZANSKE SVEČANOSTI V FOJDI IN CORNU DI ROSAZZO

Danes bodo predstavili knjigo z operativnim dnevnikom divizije «Garibaldi - Natisone»

Kot smo že poročali bosta danes in jutri v Fojdi in v Cornu di Rosazzo važne partizanske svečanosti, ki ju je treba povezati s 35-letnico osvoboditve in s 25. julijem, dnevom ko se je v letu 1943 zrušila Mussolinijeva fašistična vlada.

V Fojdi, na županstvu, bodo ob 17.30, predstavili občinstvu in povabljenim, knjigo o zgodovini garibaldinske divizije Garibaldi Natisone. Gre pravzaprav za operativni dnevnik te divizije, ki se je proti nacistom in fašistom borila tako v naši deželi kot v Sloveniji, ki so ga doslej hranili v Vidmu. Za izdajo knjige je poskrbel videmski inštitut za zgodovino odporniškega gibanja v Vidmu (knjigo bo moč kupiti za ceno 3.000 lir).

V Cornu di Rosazzo, blizu Krmina, pa se bodo jutri zjutraj zbrali italijanski in slovenski protifašistični partizanski borci in ponovno izrazili voljo po sodelovanju in prijateljstvu. Svečanost se bo pričela ob 10. uri (italijanski čas), po položitvi vencev pred tamkajšnji spomenik protifašistom, bodo na vrsti govori raznih italijanskih in slovenskih predstavnikov. Napovedan je tudi prihod predsednika ANPI posl. Boldrinija, ki bo imel tudi priložnostni govor.

Več sodelovanja med občani in rajonskim svetom

Te dni poteka v rajonskih svetih razprava o načinu delovanja teh perifernih organov, ki imajo po novem poleg posvetovalne vloge, tudi pristojnost odločanja v nekaterih vprašanjih. Velikokrat je bil govor o večjem sodelovanju med občani in krajevnim rajonskim svetom, ali med občani in občinsko upravo, vendar je v glavnem ostalo vse le ob dobrih namenih. Ponekod in to velja zapisati, člani rajonskih svetov niso znali prisluhniti kritikam in predlogom s strani občanov, prav tako pa ne smemo prezreti dejstva, da so bile te kritike največkrat izrečene na nepravem mestu in mogoče na neprimeren način. Tudi za reševanje specifičnih vprašanj so se občani raje neposredno obračali na občinsko upravo, mimo rajonskega sveta.

Zdaj je čas, da takšno prakso spremenimo. To je ugotovitev, ki jo je bilo te dni slišati skoraj v vseh rajonskih svetih v Gorici. Potrebno je večje sodelovanje med občani in člani sveta. Seje rajonskih svetov so odprtega značaja, lahko jim prisostvuje vsakdo, predsedniki in večina članov rajonskih svetov so zmeraj na razpolago za reševanje vprašanj, ki spadajo v pristojnost sveta, občani pa imajo tudi še druge možnosti sodelovanja. Tako recimo rajonskim svetom lahko pišejo, dostavljajo predloge in podobno. Niti ni treba, da kupujejo znamke in pisma, saj je skoraj v vseh rajonih na razpolago nabiralnik, kamor lahko oddajo pismene predloge.

Socialdemokrati so nezadovoljni

Politiki ne gredo letos na počitnice in najde se kdo ki na nekatere med njimi pritiska, da ne bi prišlo v goriški občinski in pokrajinski upravi do petstranskih širokih koalicij. To posnemamo iz tiskovnega poročila goriške socialdemokratske stranke, kjer je govor o «mezzi di pressione».

Sinoči so se v Gorici sestali zastopniki KD, PSI, PSDI, PRI in SSk. Govor je bil o morebitni sestavi petstrankarskih večin in morebitni porazdelitvi mest. Kakšen bo rezultat sestanka bodo naši bralci zaradi dvodnevne odsotnosti našega lista izvedeli šele v torek. Jasno pa je da je prišlo do nesporazumov tako glede programov kot glede porazdelitve mest. Pisali smo že da je obleka odborov pretesna za vse in začeli so se že nekateri odkloni od prvotno začrtane poti.

Da se vrnemu k stališču socialdemokratov. V Gorici so na volitvah bili uspešni in zato zahtevajo primerno zastopstvo. Hočejo definicijo sporazuma s PSI in želijo sodelovanje socialistov v odborih tako na občini kot na pokrajini. Nočejo pa diskriminacij (očitno menijo na izločitve njihovih mož iz vodilnih mest upravnih teles o katerih odločitev pade na deželo). So proti pritiskom (odkod?), da bi jih izrinili iz koalicije ali da bi izrinili koga drugega. Vabijo krščansko demokracijo da, kot večinska stranka, čimprej sklene pogajanja in da se župan ter predsednik pokrajine skupno z odborniki čimprej izvolijo.

Kdaj se bo torej z mestne palače dvignil beli dim?

Padec ali napad?

Zdravstveno stanje 25-letne Annamarie Mecchia Zocco iz Tržiča je še zmeraj zelo resno. Žensko so v četrtek ponoči prepeljali iz Tržiča na specializiran oddelek tržaške bolnišnice, kjer so jo tudi že operirali, vendar so si zdravniki nad njenim stanjem pridržali prognozo. Medtem je še zmeraj v teku preiskava, ki naj bi pojasnila, če je šlo za nesrečo, ali pa je ženska postala žrtev surovega fizičnega napada. Po nepotrjenih vesteh naj bi Mecchievo našel v četrtek, nekaj po 21. uri mož, 26-letni Giorgio Zocco. Ženska naj bi ležala v kopalnici v globoki nezavesti. Menda so preiskovalci že zaslišali Zocca, kakor tudi nekatere sosede.

OHRID
ODDIH IN IZLETI

Petdnevni tedenski izleti z letalom v Ohrid. Polni penzion in ogled kulturno - zgodovinskih znamenistosti.
Odhodi: 7., 14., 21. in 28. septembra;
5., 12., 19. in 26. oktobra.
Informativna cena 115.000 lir.

TURISTIČNA AGENZIJA
Gotour
GORICA, KORZO ITALIJA 205
TEL. 33-019

Ustvarjalna prizadevanja

Sodelavci Goriške knjižnice Franceta Bevka so pripravili šest knjižnih novosti

Zaradi premajhnega števila zaposlenih Goriška knjižnica Franceta Bevka nikoli ni mogla posvetiti vse potrebne skrbi strokovnemu izpopolnjevanju svojih delavcev. Razumljivo je, da je ustanovi še toliko težje omogočiti svojim delavcem samostojno raziskovalno delo. Seveda pa je marsikateri delavec čutil globoko potrebo tudi po takšni ustvarjalnosti in zato se je pojavil kot uspešen publicist strokovnih in leposlovnih del, toda to pomembno dejavnost je moral opraviti v svojem prostem času. Žal tudi danes ni nič drugače. Bralci zahtevajo ažurno delo, čemur so knjižničarji le poredkoma kos. Za izpopolnjevanje in ustvarjanje ostaja prosti čas, Goriška knjižnica pa ne more razprostreti svoje dejavnosti v večjo globino, kot je zgolj ozko razumljeno delo z bralci.

Kljub vsemu temu postaja vse vidnejše ustvarjanje delavcev Goriške knjižnice, ki se pojavljajo v slovenski javnosti kot leposlovni ustvarjalci, prevajalci, uredniki in pisci strokovnih prispevkov. Letos so med dvajsetčlanskim kolektivom štirje delavci sodelovali tudi pri pripravi šestih letošnjih knjižnih novitet, kar je nedvomno dovolj pomemben uspeh, tudi če ne štejemo vseh objav v časopisih, revijah in zbornikih.

Kot prevajalec se je pojavil že uveljavljeni pesnik Darko Komac, *ki je skupaj s Ceverinom Šalijem prevedel* Laličevo *prozno delo* Prvi sneg. *Knjiga je že izšla v letošnji zbzirki Prešernove družbe in je po njej že posegel prenekateri bralec.*

Prav gotovo bo zbudil precej pozornosti tudi prevod «zgodovinsko-biografskega političnega romana» Orianne Fallaci — L'uomo, *ki ga je oskrbela bibliotekarka* Vera Čertalič *in bo jeseni izšel v zbirki Krog pri Mladinski knjigi. Pripoved o Grku, ki se bori proti domači vojaški hunti razkriva pomenljivo ozadje ameriških zakulisnih spletk, ki je zbudila v Evropi nemajhno pozornost, pred prevajalko pa postavlja vrsto zahtevnih problemov.*

V zapadnem svetu se zadnja leta vidno uveljavlja južnoafriški pisatelj Wilbur Smith, *katerega dela so pogosti bestselerji. Iz angleščine je prevedel njegov roman* Ne izzivaj vraga *(izšel bo v zbirki Mavrica pri Pomurski založbi) bibliotekar* Boris Jukič. *Pri prevajanju je imel nemajhne probleme zaradi malo znanih besed o afriškem rastlinju in specifičnosti življenja na Črni celini, kjer je prizorišče pustolovskih dogajanj med prvo svetovno vojno.*

Še pomembnejši je prozni prvenec Borisa Jukiča — Prekleta graščina, *ki bo izšel v zbirki Pota mladih pri Mladinski knjigi. Roman vnaša v slovensko leposlovje nemalo izraznih novosti (kot je že kar preveč običajno za mlajše ustvarjalce), vendar je pomembnejša izpovedna vrednost, ki plastično prikaže doživljajski svet današnjega mladeniča, za katerega je značilno, da skuša najti koordinate svojega etičnega in ontološkega bistva med soljudmi, toda ti so mu zelo odmaknjeni in jih motri skozi poseb no optiko.*

Pravkar je Mladinska knjiga izdala Izbrano mladinsko delo Bogomira Magajne, *ki ga je uredil in mu napisal tudi spremno študijo o pisatelju* Zoltan Jan.

Tik pred izidom je tudi šesta strokovna publikacija Goriške knjižnice Franceta Bevka — njen zbornik, *ki je posvečen tridesetletnici delovanje te ustanove. Značilno je, da publikacija presega okvire podobnih jubilejnih izdaj, saj prinaša vrsto tehtnih prispevkov, ki bodo obogatili slovensko bibliotekarsko stroko in ni le zapis o razvoju ustanove. Pomembnejši članki namreč govorijo o mestu bibliotekarstva v usmerjenem izobraževanju, o knjižničarstvu pri zamejskih Slovencih, tu je tudi bibliografija prvega goriškega tednika Domovine, poleg tega pa še priročnik za obdelavo zvočnega gradiva, ki mu je dodan prvi popolni slovenski prevod UDK tablic skupine 78 — glasba.* Seveda v Zbornik Goriške knjižnice Franceta Bevka *niso prispevali le delavci Goriške knjižnice, pač pa tudi številni zunanji sodelavci — od priznanih goriških strokovnjakov do vidnih slovenskih imen.*

Tako postajajo nekateri delavci Goriške knjižnice tudi vidni ustvarjalci, ki s svojim delom v prostem času posegajo tudi preko svojih poklicnih dolžnosti, kar ni ravno običajno. Verjetno bi bilo potrebno to družbeno pomembno delo stimulirati tudi znotraj ustanove, v kateri so zaposleni, vendar Goriška knjižnica zaenkrat za to nima možnosti, čeprav se aktivna ustvarjalnost sodelavca nedvomno odraža tudi v kvaliteti njegovega ostalega dela.

Z. J.

Goriški planinci bodo pomagali pri gradnji koče

Tudi goriški planinci, člani Slovenskega planinskega društva bodo pomagali pri gradnji koče pri Krnskih jezerih. 6. in 7. septembra bo na delovišču, v neposredni bližini malega jezera, skupina 20 do 25 planincev iz Gorire, zraven pa bo prav gotovo še nekaj rojakov iz Benečije, članov tamkajšnjega planinskega društva.

Kakor smo že poročal, je bila potrebna dokumentacija za kočo pripravljena že lani jeseni, akcija pa je stekla proti koncu maja letos. Nekoliko je na potek del vplivalo tudi vreme, ki se je v zadnjem času le ustalilo in tako novogoriški planinci, kočo namreč gradi PD Nova Gorica, upajo, da bodo do jeseni že lahko nadoknadili zamudo. Precej bo kajpak odvisno od udeležbe na prostovoljnih delovnih akcijah, ki, kakor znano, potekajo vsako soboto in nedeljo.

Goriški planinci (in planinke) bodo delali 6. in 7. septembra, akcija pa bo veljala kot nekakšna sklepna manifestacija letošnje poletne planinske sezone.

Za prenočišče je poskrbljeno, hrano pa mora vsakdo prinesti s seboj. Podrobnejša pojasnila bodo udeleženci delovne akcije prejeli pravočasno na sedežu društva.

DELA BODO VELJALA OKROG 300 MILIJONOV

POVEZAVA ULICE TABAI Z VOZLIŠČEM NA TRŽAŠKI

Sredstva nakazali iz goriškega sklada
Kasneje morda še nadvoz nad železnico

Občinski odbor v Gorici je te dni vzel v pretres načrt izgradnje cestne povezave med Ulico Tabai v Štandrežu ter cestno deteljico na Tržaški cesti, za kar so tudi že zagotovljena denarna sredstva goriškega sklada. Če ne bo drugih in nepredvidenih težav, bodo dela najbrž že oktobra, vsekakor pa v teku leta oddali na dražbi. Tabaievo ulico naj bi speljali v prometno vozlišče med gostilno Komel in sosednjo hišo v smeri proti Trstu. Pravzaprav bo šlo za nekakšno dvojno povezavo. Po enem kraku se bo odvijal promet iz in za Tabaievo ulico, drugi krak pa bo povezoval staro Tržaško cesto in bo služil predvsem stanovalcem bližnjih hiš ter nekaterim podjetjem, ki so v bližini in ki so po izgradnji prometnega vozlišča ostali takorekoč odrezani. Dela bodo predvidoma veljala tristo milijonov lir, ki jih bo dal na razpolago goriški sklad. Torej je vprašanje glede finančne strani že rešeno. V omenjeni vsoti je vključen tudi znesek približno 46 milijonov lir za odkup zemljišč.

To je, kakor pravijo na goriški občini, le prva stopnja načrta, kajti kasneje naj bi Tabaievo ulico speljali v nadvozu preko železnice. Uprava železnic si namreč prizadeva odpraviti železniški prehod na Tabaievi ulici, kar bi pomenilo večjo varnost za udeležence prometa, kakor tudi določen prihranek na času in denarju za državne železnice.

Okvirni načrt predvideva precejšen izdatek (menda okrog 700 do 800 milijonov), ki naj bi ga v celoti ali delno krila uprava železnic.

V TRŽIČU

Začel se bo triletni tečaj za bolničarje

V teku je vpisovanje v triletni tečaj za bolničarje, ki ga bodo jeseni odprli v tržiki bolnišnici. Kakor smo pred časom že poročali, je razpoložljivih 30 mest. Prijave sprejemajo do 18. avgusta letos.

Počila je guma

30 dni se bo moral zdraviti 70-letni upokojenec Mario Riccabon iz Trsta, Androna Cherso 4 zaradi nerodnega padca z vespo. Nesreča se je pripetila včeraj zjutraj na državni cesti med Tržičem in Gradežem. Menda je na vespi počila guma. V isti nesreči se je, na srečo laže ranila tudi 57-letna Irma Zaccaria iz Trsta, Ulica della Guardia 13.

Sklenjen poletni praznik ŠD Juventina v Štandrežu

V ponedeljek se je v Štandrežu zaključil poletni praznik športnega društva Juventina, ki je letos potekal v prostorih kulturnega doma Andrej Budal in ne na nogometnem igrišču, kakor je bilo sicer običajno.

Program so pripravili v sodelovanju s člani PD Oton Župančič, oziroma s kotalkarskim odsekom, ki je poskrbel za kotalkarsko revijo. V petek in soboto so se pomerili v tekmi v briškoli, v nedeljo pa je bila na sporedu velika nagradna tombola. Sreča se je nasmehnila Giuliani Cantarut iz Verone, pa tudi domačinom Milanu Mučiču, Greti Mučič, Jožefu Brajniku in Rudiju Zavadlavu. Praznovanje so sklenili, kakor je sicer že navada, z izvolitvijo lepotice. Ta naslov so prisodili Luciji Pisk iz Štandreža, medtem ko so za spremljevalki proglasili Eriko Zorzut in Tanjo Sokol. Člani Juventine bodo pripravili še en praznik, predvidoma v septembru.

Izleti

Slovensko planinsko društvo priredi 2. in 3. avgusta izlet v Dolomite z vzponom na Civetto, za manj vešče planince pa na bližnji in lahko dostopni vrh Coldai. Odhod v soboto, 2. avgusta, ob 14.30 s Travnika z lastnimi sredstvi. Prenočitev v zavetišču Coldai. Prijave na sedežu društva ali pri predsedniku najkasneje do 30. julija.

Slovensko planinsko društvo bo 27., 28. in 29. septembra priredilo družinski avtobusni izlet v Dalmacijo z obiskom Zadra, Splita, Šibenika in Slapov Krke ter nekaterih drugih zanimivosti. Pojasnila na sedežu društva v Ul. Malta 2.

Kino

Gorica

VERDI Zaprto
CORSO 17.00—22.00 «Prendi i soldi e scappa». W. Allen in J. Margolin. Barvni film.
VITTORIA 17.00—22.00 «Femmine infernali». Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 «Un uomo da marciapiede».
PRINCIPE 18.00—22.00 «Il cavaliere elettrico».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Zmaj v San Franciscu». Ameriški film.
22.00 «Zvesta žena». Francoski film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Samokres». Italijanski film.
DESKLE 16.00—19.30 «Dinamit Johnson». Ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Tavasani, Korzo Italija 10, tel. 25-76.

LESTAN NICOLO'
GORICA-UL. GARZAROLLI 105 - TEL. 81801

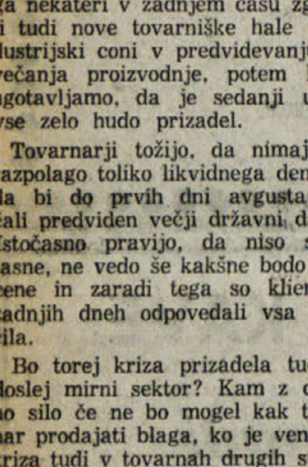

STEREOFONIJA HI-FI: Marantz A.R. Grundig Ram Indiana Line Celestium Akai Yamaha Sanyo
RADIO TV COLOR: Nord Mende Blaupunkt Schaub Lorenz ITT-Grundig Loewe Opta Radio Marelli Zoppas

«Espobianco»
GORICA - Ul. Cossar 23
Tel. 83823

GOSPODINJSKI STROJI Bosch Miele Argo Smeg Ariston Siltal - NAJBOLJŠIH ZNAMK
MATERIAL ZA OJAČEVALNE NAPELJAVE

TEKNOMEC
GORICA, Korzo Italija 76
tel. 81-032

PISALNI STROJI — STROJI ZA FOTOKOPIRANJE — OFFSET
POHISTVO ZA URADE
PISARNIŠKO POHIŠTVO
SERVIS IN TEHNIČNA POMOČ

KMEČKA BANKA
USTANOVLJENA LETA 1909
GORICA - Ulica Morelli 14
Tel. 2206 - 2207
TELEX 460412 AGRBANK
VSE BANČNE USLUGE - MENJALNICA

Podražitve, podražitve ...

Poklic kronista je včasih kaj čuden. Nekoč smo veliko, skoro vsak dan pisali, da so nekomu ukradli kolo. Potem to ni bila več novica vredna objave. Potem smo pisali, spet skoro vsak dan, o stavkah v raznih sektorjih. Pa je tudi to šlo mimo. Spet je bilo obdobje ko smo pisali o atentatih in tudi to ni za bralca več zanimivo.

Sedaj se skoro vsak dan spoprijemamo z vestmi o podražitvah. Podraži se kruh, podraži se mleko, podraži se elektrika, podraži se vožnja z vlakom. In morda tudi o tem ni več med širokimi plastmi ljudi zanimanja, ker so itak podražitve na dnevnem redu in preveliko ljudi vse to pasivno sprejema.

Pa napravimo nekaj kronike o novih podražitvah. O povečanju žganih pijač pišemo na drugem mestu. Najbrž s 1. avgustom se podraži naročnina za televizijo in kdor jo je plačal za vse leto naprej bo moral najbrž kaj doplačati. Še vnaprej bosta ostali dve različni naročnini za barvni ali črnobeli sprejemnik. Sicer pa, edino to nas lahko malo potolaži, kljub podražitvi bo televizijska naročnina med najcenejšimi v Evropi. Pred nekaj dnevi so se kar krepko podražile vžigalice. Demagogiji pa je bilo zadoščeno s tem, da je ostala nespremenjena cena «domači» vžigalicam, takozvanim «spettaunpoco», ki jih potrebujejo gospodinje. Od 1. septembra je spet na vrsti desetodstotna podražitev potniških vozovnic na železnici in to bo seveda potegnilo za seboj tudi podobne podražitve na avtobusih. Dijaki naj se kar pripravijo da bodo abonmajske vozovnice na jesen dražje. In ker bo podražitev prizadela dvajsetodstotno tudi prevoz blaga po železnici potem smo lahko gotovi, da bo vse ostalo blago v trgovinah kmalu dražje. Tudi zato ker se je pred nekaj tedni podražil bencin.

O stanarinah pišemo na drugem mestu, od 1. avgusta bo dražja tudi elektrika, od 1. septembra pa poskoči spet cena telefona.

In tako dalje. Vsak dan imamo nekaj novega tudi na tem področju. Edina tolažba za nas ob meji je ta, da lahko kdaj pa kdaj pokukamo v kako novogoriško ali šempetrsko trgovino in ugotovimo da velja kupiti to ali drugo stvar ki je še vedno za kako liro cenejša kot pri nas. Upajmo samo da bo ta naš ugodni položaj še trajal.

Čudna so pota zdravstvene reforme

V Krminu in njegovi neposredni okolici živi približno petnajst tisoč ljudi. V Krminu so tudi številne tovarne, tu so tudi zgradili pred kratkim sodobno bolnišnico, ki dobro služi potrebam kraja, delno tudi bolnikom iz najbližjih krajev videmske pokrajine in ki je tako tudi potrdila izbiro tistih, ki so želeli ojačenje in posodabljanje te bolnišnice.

Nič v skladu s potrebami pa niso birokrati pri bolniški blagajni, oziroma kot temu pravimo po novem pri SAUB. Zaradi pomanjkanja osebja je pisarna SAUB v Krminu že nekaj mesecev životarila. Nekaj ur dnevno je bil v njej uradnik ki ni sicer bil tam stalno nameščen. Prihajal je nalašč, in po lastni zamisli, iz Gorice in vsakdo, ki se je moral zateči v bolniško blagajno, je bil seveda s tako izredno prisotnostjo uradnika zadovoljen.

Mož pa je, kot je tudi pravilno, šel na dopust in nihče med drugimi uslužbenci iz Gorice najbrž noče v Krmin v tem času. Urad ostaja torej zaprt in ljudje morajo na zamudno pot v Gorico. V Krminu je bilo v zvezi s tem že precej negodovanja, sindikat poldržavnih uslužbencev je imel s tem v zvezi pogovor s pokrajinskim vodstvom bolniške blagajne v Gorici. Sindikalisti so dosegli, da se bo že od današnjega dne stvar normalizirala in da bodo poslali ves čas odsotnosti prej omenjenega uradnika v Krmin drugega funkcionarja.

Iz delovanja rajonskih svetov v Gorici

V četrtek, 31. julija, je napovedana seja rajonskega sveta v Podgori. Sestal se bo ob 21. uri v prostorih zraven športne hale pri Madonini. Istega dne in ob isti uri se bo sestal tudi rajonski svet za Podturn in Sv. Ano. Na obeh sejah bo tekla razprava o načinu dela rajonskih svetov, evidentirali pa bodo tudi v tem trenutku najbolj nujna vprašanja.

Pisma uredništvu

ČE SO TO PRIJATELJI...

Neki bralec nam piše:

«Začenjamo opažati živalske «okostnjake» na asfaltu, vendar, preden se to zgodi, žival teče kilometre in kilometre, vedno naprej (žal, se ne zaveda avtocestnih postaj); upa, da bo dohitela svojega gospodarja, ker v tistem cestnem pasu sta se bila ločila in tam, meni, da ga bo našla. Smo že v počitniškem času. Pes, zvesti prijatelj človeka (nikdar nasprotno!), postane nadloga in včasih se ga rešimo na najhitrejši in najokrutnejši način: že na poti v letovišče. Da pa prihranimo čas, zapustimo žival v zasilnem pasu, kjer je na eni strani žica, na drugi pa gotova smrt.

Zavrženi «prijatelj» nadaljuje pot, dokler se ne znoči. Tedaj se začne kalvarija luči in žarometov. Ne blodi več na desni strani zasilnega pasu, ampak teka križem kražem, oglušen, sredi luči; žarometi ga slepijo in hrušč in trušč se je pomnožil; vedno se ga je bal, prav kakor groma in pokanja. Obupno išče svojega gospodarja, je dezorientiran, zbegan in izdan, on, ki je vedno le dajal. Nato, kot blisk, večna tema.

Prosil bi tistega, ki se mu preveč ne mudi in vidi na avtocesti zapuščenega psa, vsaj podnevi, naj se ustavi na obcestnem parkirišču in naj živali pomaga s tem, da jo položi onstran žične ograje. Ne gre za zgledovanje pri sv. Frančišku, saj psi niso vsi volčjaki, nasprotno, današnji volkovi so prav ljudje.

Podjetnik obsojen zaradi nenamernega umora

Zaradi nenamernega umora se je včeraj pred goriškim okrožnim sodiščem zagovarjal 51-letni obrtnik Arduino De Cecco iz Pozzuola v Furlaniji. Kazenski postopek je v zvezi z De Ceccovo poklicno dejavnostjo. Maja pred dvema letoma je prevzel pleskarska in druga dela na večji stanovanjski hiši v Tržiču. Na gradbišču pa se je 30. maja pripetila huda nesreča. Z zidarskega odra je z višine kakih 10 metrov padel takrat 29-letni Ernesto Linza iz kraja Porpetto. Posledice padca so bile usodne saj so zdravniki lahko samo ugotovili, da je nastopila smrt zaradi težkih notranjih poškodb.

Sodišče je De Cecca spoznalo za krivega, ker ni poskrbel za varnost delavcev. Linza namreč ni imel predpisanega varnostnega pasu, ki bi ga ob morebitnem nerodnem padcu zadržal ali vsaj ublažil posledice. De Cecca je sodišče obsodilo na šest mesecev zapora pogojno s priznanjem olajševalnih okoliščin.

Sodišče je včeraj po hitrem postopku sodilo tudi 20-letnemu Robertu Varacchiju iz Štarancana. Fant je namreč 16. julija letos izmaknil vespo ter zagrešil še vrsto drugih kaznivih dejanj. Tako je z vozila odstranil registrsko tablico, odpilil številko, ki je bila vtisnjena na ogrodju, vozil brez predpisanega zavarovanja ter poleg tega zagrešil še prekršek obrekovanja na račun nekega Alberta Mianija, od katerega naj bi kupil vozilo. Glede zadnjega prekrška je Varacchi na obravnavi priznal, da vozila ni kupil, ampak da ga je izmaknil na obalni cesti, nekje pod Nabrežino. Sodišče je fanta (zagovarjal ga je odvetnik Cobbe), obsodilo na eno leto, štiri mesece in petnajst dni zapora ter na plačilo denarne kazni zaradi drugih prekrškov. Kazen je pogojna.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna bolnišnice, Ul. Terenziana 26, tel. 44-387.

27. 7. 1979 **27. 7. 1980**

Ob prvi obletnici boleče izgube naše nepozabne

MATILDE MARUŠIČ

se je z globoko žalostjo spominjajo hči Marija z možem Ludvikom, neveste in vsi vnuki.

Peč, Milan, 26. julija 1980

RAZGOVOR Z DR. TONETOM FERENCOM

NEMŠKI DOKUMENTI IN GREGORČIČEVA BRIGADA

Pred izidom obsežnega dela «Zgodovina Južnoprimorskega odreda in 5. Slovenske narodnoosvobodilne brigade Simon Gregorčič» - Izčrpno poglavje o slavnem prvem pohodu Gregorčičeve brigade v Beneško Slovenijo pretežno po italijanskih virih

— Pred kratkim je mariborska založba Obzorja predstavila v Ljubljani na Inštitutu za zgodovino delavskega gibanja vaše zadnje zelo obsežno in tudi dolgo časa pripravljano delo pod slovenskim naslovom «Viri o nacistični raznarodovalni politiki v Sloveniji 1941 - 1945», ki predstavlja zbir več kot tristo dokumentov, ki so to pot v tej knjigi objavljeni tudi in izključno le v originalu, to je v nemščini. Ali lahko za naše bralce na kratko poveste, kako je nastajala ta knjiga in v čem je bistvo in namen?

— «Knjiga je dejansko začela nastajati že takrat, ko sem se lotil zbiranja gradiva za obsežno monografijo «Nacistična raznarodovalna politika v Sloveniji v letih 1941 - 1945, ki je izšla pri založbi Obzorja v Mariboru leta 1968. Vendar takrat nisem predvideval, da bom dokumente zbral v posebni knjigi, in jih objavil v njihovem izvirnem jeziku. Moram povedati, da me je k temu vzpodbudil odlomek iz poročila nekega sodobnega nemškega poročevalca, ki je napisal, da moje knjige zunaj Slovenije itak ne bodo mogli brati, ker so napisane v jeziku naroda, ki šteje komaj dva milijona ljudi. Zato sem se pozneje, ko so se mi odprla vrata nekaterih nemških arhivov, tako Zveznega arhiva v Koblenzu, kot Berlinskem dokumentacijskem centru v Zahodnem Berlinu in še drugje, odločil, da bom zbrane dokumente objavil v posebni knjigi. To sem storil v letih 1975 - 1976, kot raziskovalec na našem inštitutu. Zbral sem 323 dokumentov, predvsem nemških, dva sta srbohrvaška, oziroma hrvaška, eden pa je napisan v slovenskem jeziku. Gre predvsem za dokumente, ki so jih napisali raznarodovalci sami in pričajo o raznarodovanju Slovencev na slovenskem Štajerskem, na Gorenjskem in na Dolenjskem, na Koroškem in na najrazličnejših območjih. Največ je verjetno dokumentov o izganjanju Slovencev in največjem in najpomembnejšem ukrepu za ponemčenje družin in prebivalstva zasedenih slovenskih pokrajin. Potem je tu tudi precej dokumentov o naseljevanju Nemcev in še dokumentov o ponemčevanju na raznih področjih, kot so šole, otroški vrtci, s pomočjo nemških knjižnic; dalje s pomočjo nemških političnih organizacij, kot sta bili to Štajerska domovinska zveza in Koroška ljudska zveza, potem nemška mladinska organizacija itd.»**

— Ob izidu vaše najnovejše knjige nastaja zelo svojstveno vprašanje: knjiga je izšla pri slovenski založbi, v Sloveniji, vendar je v celoti objavljena v nemščini. Zakaj ste pravzaprav izbrali to pot, da ste objavili vse dokumente izključno v nemškem jeziku in tudi vaši lastni komentarji so v nemščini?

— «Eno temeljnih načel za znanstveno objavljanje virov je, da moramo vire objaviti v tistem jeziku, v katerem so bili napisani. Tega načela sem se tudi držal. Pri tem pa mi je nastalo vprašanje: če bom pojasnila napisal v slovenščini, ali bodo razumljiva tudi bralcem, ki jim je predvsem moja knjiga namenjena? In seveda sem na to vprašanje odgovoril tako, da slovenski komentarji - pojasnila, ki jih je v tej knjigi precej, ne bi bili razumljivi. Zato sem se odločil, da bom tudi pojasnila napisal v nemščini, v jeziku torej, v katerem je napisana velika večina dokumentov. Tako da pač mora tisti, ki bo dokumente uporabljal, znati nemščino in bo lahko uporabljal hkrati tudi pojasnila. Mnenja sem, da ne bi imelo nikakršnega smisla pisati pojasnila v slovenskem jeziku, ker sicer ne bi bila razumljiva inozemskim bralcem.

Glede prevajanja dokumentov in in pojasnil v slovenščino v tej knjigi pa sodim, da tudi ne bi imelo smisla, ker bi se zelo povečal obseg knjige.

S prevodom je že tako, da je prevod vedno malce drugačen od izvirnika, kajti če bi dali dvema prevajalcema v prevajanje isti dokument, bi se seveda prevoda razlikovala.

To je bil glavni razlog, da pojasnila niso v slovenščini in da v knjigi ni slovenskih prevodov nemških dokumentov.

Pojasnila sem napisal tako, da bi bila čim bolj objektivna; vanje nisem vnašal nikakršnih subjektivnih mnenj, svojih gledišč, stališč itd. Predvsem sem se skliceval na dokumente, gradivo, ki je še v arhivih in govori o obravnavani zadevi. Dalje navajam nekatere odlomke iz gradiva tudi v pojasnilih itd. Nisem se pa skliceval na že objavljeno literaturo. To sem raje storil na koncu knjige v seznamu literature. Sodim, da bodo moja pojasnila tudi prispevala k objektivnosti objavljenih virov.»

— Doslej ste napisali, oziroma objavili pet, oziroma šest knjig, in sicer «Nacistična raznarodovalna politika v Sloveniji v letih 1941 - 1945», založba Obzorja leta 1968, «Akcija organizacije Tigr v Avstriji in Italiji spomladi 1940» pri založbi Borec leta 1977, «Satan, njegovo življenje in smrt» pri založbi Borec leta 1978 in «Kapitulacija Italije in NOB v Sloveniji jeseni 1943» pri založbi Obzorja leta 1967 v Mariboru ter k temu seveda prištejemo še nedavni prevod «Nacistične raznarodovalne politike» v srbohrvaščino, ki jo je letos izdala založba Partizanska knjiga. Ob vsem tem ste seveda objavili še celo vrsto člankov, razprav in podobnega v raznih strokovnih revijah in časopisih. Bili ste tudi kot zgodovinar - ekspert izvedenec pri tržaškem procesu, ko je stopila pred poroto tržaška Rižarna in zato me zanima, če pripravljate kakšno novo knjižno delo, oziroma s čim se trenutno ukvarjate?

— «Težko je govoriti o načrtih, in nekaj napovedovati. Nimam navade, da bi vnaprej napovedoval nekaj, česar se še nisem lotil. Vendar pa lahko že sedaj povem, da je v recenziji, eden od recenzentov je to že opravil, drugi pa še opravlja recenzijo, obsežnejše delo «Zgodovina južnoprimorskega odreda in 5. Slovenske narodnoosvobodilne brigade Simon Gregorčič». To delo bo imelo več sto strani in bo izčrpno prikazalo zlasti vojaško plat razvoja enega dela slovenske partizanske vojske v osrednjem in južnem delu Primorske pozimi 1942. leta in spomladi 1943. leta. Delo bo predvsem temeljilo na podlagi širše zbranih virov. Dobil sem jih v italijanskem osrednjem državnem arhivu v Rimu, na številnih ameriških mikrofilmih iz Washingtona in pa mnogo tudi v raznih naših arhivih. Zlasti bo tukaj na novo prikazan vojaški in politični položaj v Slovenskem Primorju v prvi polovici leta 1943 ter zelo podrobno pohod Gregorčičeve brigade v Beneško Slovenijo spomladi 1943 leta.

Moja temeljna raziskovalna naloga na našem inštitutu pa je ljudska oblast na Slovenskem od jeseni 1934 — od osvoboditve, za katero zbiram bogato gradivo, zlasti iz mnogih arhivskih fondov civilnih partizanskih ustanov z vsega slovenskega ozemlja, ki jih hrani arhiv inštituta za zgodovino delavskega gibanja. Toda treba bo še nekaj let počakati, da bo to gradivo zbrano in seveda tudi obdelano v obliki obširnejše in izčrpnejše monografije.»

— Zdaj pa bi vas prosil, če bi omenil nekaj novih stvari, novih pogledov na Gregorčičevo brigado. Verjetno bo bralce Primorskega dnevnika posebej zanimala Vaša najnovejša knjiga, ki je nekako v pripravi in tik pred izidom, to je knjiga o Južnoprimorskem odredu in Gregorčičevi brigadi. Kaj je v tej knjigi novega, oziroma, ali ste dobili kakšne posebno zanimive podatke in dejstva o tem tudi v tujih, sovražnikovih arhivih?

— «Gradivo za zgodovino «Južnoprimorskega odreda in 5. Slovenske narodnoosvobodilne brigade Simon Gregorčič» — ta brigada je namreč nastala iz Južnoprimorskega odreda spomladi 1943. leta — sem zbiral več deset let, in to iz najrazličnejših arhivov, v katerih sem zasledil takšno gradivo. Napisal sem obsežen rokopis, ki ima za sedaj že več kot 650 tipkanih strani. Zlasti podrobno sem obdelal pomen in posledice prve pokrajinske konference KPS za Primorsko, ki je bila v začetku decembra 1942. leta in so se njene posledice odražale na najrazličnejših področjih, zlasti na političnem in tudi na vojaškem področju. Kar zadeva vojaške posledice sklepov te konference sem zelo natančno obdelal odhajanje primorskih mladeničev v partizane v začetku 1943. leta. Natančno sem ugotovil valove tega odhajanja v januarju, februarju in marcu 1943. leta in seveda tudi ukrepe italijanskih oblasti na raznih področjih proti temu množičnemu odhajanju v partizane. Ugotovil sem tudi natančnejše število mladeničev, ki so takrat odšli v partizane. Dalje sem skušal natančno ponazoriti transporte neoboroženih novincev v osrednjo Slovenijo od februarja do aprila 1943. leta. Do sedaj smo vedeli, da je šlo več transportov, toda koliko jih je bilo in kdaj so posamezni transporti šli, to nam doslej ni bilo znano. Po najrazličnejših podaktih, partizanskih, italijanskih in ustnih virov, sem ponazoril te posamezne transporte. Dalje sem skušal zelo natančno in podrobno ponazoriti ukrepe italijanskih oblasti ob tem velikem vzponu narodnoosvobodilnega gibanja na Primorskem v prvih mesecih leta 1943., in to ukrepe na najrazličnejših področjih, še posebej pa ukrepe na vojaških področjih. To obdobje — februar 1943. leta — imam za enega od vrhov narodnoosvobodilnega gibanja na Primorskem do kapitulacije Italije. Kar zadeva vojaške ukrepe, moram reči še to, da je italijanske oblasti zelo presenetila vdaja nekaterih italijanskih posadk partizanom v januarju in februarju 1943. leta. Tega namreč do takrat ni bilo. Do takrat so bili boji, imeli so tudi izgube v italijanskih vojaških enotah itd., ni pa bilo primerov predajanja partizanom tako, kot se je to dogajalo januarja in februarja 1943. leta. To je pripravilo vojaške oblasti v Rimu do velike zaskrbljenosti, kajti predvidevale so, da je morala italijanske vojske že zelo padla.

Dalje sem obdelal probleme stanovitve prvih slovenskih brigad na Primorskem aprila, maja 1943. leta, to je Gregorčičeve in Gradnikove brigade. To je bil velik problem osredotočenja posameznih enot v te brigate, torej problem, kako zbrati po vsej Primorski razdeljene čete in bataljone dveh odredov, Severnega in Južnega primorskega odreda v Gregorčičevo in Gradnikovo brigado. To je v takratnih razmerah povzročilo, da sta bili brigadi ustanovljeni v težkih razmerah in tudi pozneje, kot pa so predvidevali. Zelo natančno je obdelan tudi prihod Gregorčičeve brigade v Beneško Slovenijo in delovanje njenih enot v Beneški Sloveniji po tem pohodu maja 1943. leta.

Predvidevam, da bo knjiga šla v tiskarno še letos, izšla pa naj bi v prvih mesecih prihodnjega leta, in to v knjižnici NOV in POS pri Partizanski knjigi.

DUŠAN ŽELJEZNOV

V prostorih Pristaniške postaje se nadaljuje razstava tržaškega slikarja Giannina Marchiga. Razstavo si je doslej ogledalo že več tisoč ljubiteljev likovne umetnosti. Iz bogatega kataloga objavljamo Marchigev portret «Moja mati» iz leta 1934

UMRL IVAN RIJAVEC

GLASBENI VZGOJITELJ IN PEVOVODJA IZ IDRIJE

Dne 11. t.m. je umrl glasbeni pedagog in znani pevovodja iz Idrije. Vsem, ki smo bili na letošnji Primorska poje v Dornberku in na zaključnem koncertu v Postojni, bo ostal v živem spominu njegov nastop z ženskim zborom iz Črnega vrha, z zborom, ki ga je v teku nekaj let ob marljivem in sistematičnem delu izoblikoval v vokalno ubrano telo in ga prav letos dvignil na raven izredno žlahtne pevske družine.

Zadnjič sva si stisnila roko po koncertu v Postojni, ko so ga ob omizju obkrožale njegove vnete pevke. Že takrat je bil šibak, toda čim se je utrgala pesem, so mu zažarele oči in vsa njegova narava se je v hipu predala lepoti, za katero je živel, za katero je neumorno delal. Njegova, že drhteča roka, se je tedaj umirila in se predala notranjemu utripu muzika. . .

Ivan Rijavec se je rodil 20. aprila pred petinsedemdesetimi leti na Vojskem. Prvo znanje v glasbi je prejel pri organistu in skladatelju Ivanu Laharnarju na Šentviški gori. Glasbene študije je končal v Ljubljani. Kruh si je kot študent služil v potu svojega obraza. Sicer pa ni potreboval mnogo, razen glasbe seveda, ki mu je nikdar ni bilo dovolj, saj je živel le zanjo. V ostalem je bil vedno in do zadnjega ostal skromen. Bil pa je izredno delaven, v svojih prizadevanjih naravnost marljiv.

Začel je v Idriji 1948. leta kot glasbeni pedagog. Pod njegovim ravnateljstvom se je idrijska glasbena šola iz svojih skromnih začetkov začela uspešno razvijati, saj jo je organiziral in njeno glasbeno pedagoško delo naravnal na strokovni osnovi. Njegova prizadevanja se nemalo odražajo ne samo v Idriji, temveč tudi v njeni ožji in širši okolici: v kadrih, v njihovih delovanjih, vzpodbudah in rezultatih. Nekoč je bil takorekoč sam, le Makso Pirnik je prihajal pomagat v Idrijo. Danes so že mlade moči; kulturno in glasbeno vzdušje je bolj razgibano; smiselneje naravnano, se razvija dalje in zajema ter prežema vse večji krog ljudi - delavcev izobražencev in študentov.

Pomembno delo je Ivan Rijavec opravil tudi v času, ko je deloval na osnovni šoli in na idrijski gimnaziji. Od tu pravzaprav izvirajo današnje vrste pevcev. Njegova prizadevanja in rezultat na tem torišču smo še posebno zapazili v začetku šestdesetih let, ko je z mladinskimi zbori nastopili na občinskih in tedanjih okrajnih revijah, pa celo na ladinskem peskem festivalu v Celju smo se srečali, kamor so lahko prišli le izbrani zbri. Na ta način je med prvimi uspel vključiti tudi ta kot primorske zemlje v središče in vrelišče tedaj tako obetav se razvijajočega mladinskega petja v Sloveniji in s tem seveda dal spodbudo in krepil voljo tudi v svojem ožjem in širšem okolju in posredno utrjeval pevsko zavest v celotnem tedanjem živahno začetem gibanju na Primorskem.

Njegovo delo pa ni izviralo samo iz ljubezni do glasbe, čeprav ji je bil privržen z vso svojo bitjo; njegov trud je beleževala zavest, da mora to služiti višjim potrebam ljudi — nadoknaditi jim čimprej vse, kar so zamudili v času zatiranja. Saj je bil tudi sam prizadet izgnanec; bolelo ga je raznarodovanje in zatiranje kulturnega življenja. Po osvoboditvi je vedel, kaj mu je storiti in kako poprijeti. Težko mu je bilo poleg dela boriti se z neznanjem oziroma s prevelikim poenostavljanjem stvari v tedanji stvarnosti svojega okolja; otepati se je moral z raznimi nerazumevanji in drugimi težavami, vendar je vse pogumno prenašal in delo nadaljeval z neverjetno potrpežljivostjo, a uspel je.

V zadnjih letih se je posvetil v glavnem zborovskemu petju. Po zborovski krizi, ki je zajela tudi pevski zbor v Idriji in druge zbore v njeni okolici, je obnovil komorni moški zbor, s katerim je opozoril na svoje znanje in svojo muzikalno kulturo. Ta zbor je v skupnosti primorskih pevskih zborov mnogo prispeval k stremljenju za kvalitetno pevsko rast in s tem pomagal k razvoju. Kasneje je zavzel mesto vodilnega zbora, kar je v veliki meri zasluga Rijavčevega temeljnega dela. Višek svojega znanja in prodornosti muzikalne kulture je Rijavec uresničil pri ženskem zboru «Sloga» iz Črnega vrha, na nastopu v Dornberku, kar lahko smatramo za enkratno, nenavadno sprošćeno in doživeto izoblikovano poustvaritev. To je ponovil tudi v Postojni. Kakor da je njegova, že oslabela postava, iz svoje notranje narave, iz svojega notranjega bogastva, hotela v najvišji meri podariti vse, kar zmore in še enkrat potrditi lepoto glasbe, ki je bila globoko zakoreninjena v njem. Danes vemo, da je bil to labodji spev. . .

Nikomur ni mogel odreči svojega znanja, svoje pomoči in truda. Bil je do ljudi iskren in rad jih je imel. Prišli so k njemu iz Društva šoferjev in avtomehanikov, naj jih uči petja. Ugodil jim je. V zadnjem času še žene in dekleta iz «Slovenijalesa». In še mešani zbor se je predstavil pod njegovim vodstvom. A to še ni bilo vse. Pomagal je z nasveti mladim pevovodjem, pomagal občasno tudi drugim pevskim skupinam in še v glasbeni šoli je poučeval. Do zadnjega se je razdajal, do zadnjega je nastopal, zadnjič sredi prejšnjega meseca. S svojim zborom iz Črnega vrha pa bi moral imeti celovečerni, že napovedani koncert na Črnem vrhu, ki smo ga vsi radostno pričakovali, toda omagal je. Takrat nismo slutili, da mu pojemajo zadnje moči, upali smo, da bomo odloženi koncert le slišali čez kratek čas. Toda njegov vedri duh in krepka volja tokrat njsta mogli premagati neizprosne usodnosti.

Izgubili smo plodnega glasbenega pedagoga, strokovnjaka, svetovalca in prijatelja; dobrega pevovodjo, neumornega kulturnega delavca, kakršnega ne bo lahko nadomestiti. Spominjali se ga bomo kot prizadevnega pobudnika obnove zborovskega petja na Primorskem, saj je v njegov razvoj prispeval viden delež.

IVAN SILIČ

SREČANJE OTROK NARODNOSTI IZ SR HRVATSKE

Skupna pesem šeststo otrok v sedmih jezikih, enem čustvu

V Poreču in Umagu so se zbrali šolski otroci hrvatske, italijanske, češke, slovaške, ukrajinske, rusinske in madžarske narodnosti

«Manifestacija v znamenju najbolj pristne in občutene enotnosti in bratstva». Tako je mogoče označiti drugo srečanje učencev osnovnih šol narodnostnih skupnosti na področju Hrvatske, ki je bilo pred dnevi v Poreču in Umagu na pobudo pedagoške službe hrvaške republike in v realizaciji konference Zveze socialistične mladine te republike s sodelovanjem združenj posameznih narodnosti: Unije Italijanov za Istro in Reko, Društva Čehov in Slovakov ter združenj Madžarov, Ukrajincev in Rusinov.

Tako se je v Poreču in Umagu zbralo kar 600 otrok navedenih narodnosti. Bila je to nepozabna izkušnja ne samo za tiste, ki so jo osebno in zato neposredno doživljali, marveč tudi za njihove spremljevalce, organizatorje in vse tiste, ki so ji prisostvovali, pa čeprav samo kot navadni gledalci.

Zborovanje, ki je trajalo dva dni, se je začelo v Poreču z vrsto športnih srečanj, z razstavo otroških risb in družabnostjo. Popoldne je bil na sporedu sprevod vseh udeležencev proti središču Umaga. Učenci krajevne šole s hrvaškim učnim jezikom «Marija in Lina» ter z italijanskim učnim jezikom «Galileo Galilei», so nadvse toplo sprejeli svoje vrstnike češke, slovaške, ukrajinske, madžarske, rusinske in italijanske narodnosti, ki so prišli iz kraja Ploštine v Slavoniji.

To drugo srečanje, prvo je bilo leta 1978 v Daruvarju, bo ostalo v spominu zaradi bogastva etičnih, vzgojnih, učnih, političnih, patriotičnih in narodnostnih vrednot, ki so se simbolično strnile pod skupnim imenovalcem «Bratstvo in enotnost».

Še posebno pa je treba poudariti dve bistveni novosti tega drugega srečanja otrok narodnosti, ki živijo na področju socialistične republike Hrvatske: razstavo otroških risb in propagandno gradivo o krajih, ki sta gostila otroke in ki je bilo skupno s posebno značko razdeljeno vsem otrokom. Zanimiv je bil tudi miniaturni zbornik, — cvetnik s katerim so prireditelji hoteli dati občuten dokaz večnarodnostne realnosti jugoslovanske družbe. Zbornik je izdelan v obliki pregibnega lista in vsebuje šest otroških risb in šest pesmi v jezikih narodnostnih skupnosti SR Hrvatske. Njih avtorji so Svetluška Jelinkova iz osnovne šole v češkem jeziku «Jan Amos Komensky» iz Daruvarja, Maria Pavlini iz slovaške osnovne šole «Slaviša Vajner-Čića» iz Iloka, Melitta Koegvesi iz osnovne šole z madžarskim jezikom «Petőfi Sandór» iz Luga, Danilo Gambaletta iz italijanske osnovne šole iz Vodnjana, Vladimir Karešin in Slavica Stefanišin iz osnovne šole «II. Kongres» iz Petrovcev, v kateri se v jeziku učijo otroci ukrajinske in rusinske narodnosti.

Učenci šol s hrvaškim in italijanskim učnim jezikom v Umagu so se res potrudili kot gostitelji svojih vrstnikov drugih narodnosti. Zlasti ganljiva so bila srečanja v osnovni šoli «Galileo Galilei». Umaški otroci so gostili «italijanske» otroke iz vasi Ploštine v Slavoniji, pri katerih so bili lani. Bilo je torej srečanje med. . . starimi znanci. Priimki «italijanskih» otrok iz Ploštine so nadvse značilni: Bartolucci, Moro, Dalpont, Brunetta, Pierobon, Menegon, Arland, Calvi, Cicilio, ki skupno z beneško govorico pričajo, kako sta se izvor in tradicija ohranila na skoraj čudežen način skozi generacije.

Slikovit je bil nastop otrok s pesmimi, plesi, recitacijami, baleti v narodnih kostumih. Finale pa je bil en sam program, ko je več kot 600 otrok hrvaškega, italijanskega, češkega, slovaškega, madžarskega, in ruskega jezika in s solzami v očeh enoglasno zapelo «Rdečo zastavo» in pesem «Jugoslavijo», ki je na najlepši način simbolizirala enotnost in bratstvo med najmlajšimi, med tistimi, ki bodo nadaljevali delo in pot svojih očetov.

ENNIO OPASSI

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH ŽRTEV

Natečaj za spominski park v Bazovici

Odbor za proslavo bazoviških žrtev razpisuje ob priliki 50-letnice ustrelitve, natečaj za idejno rešitev širšega spominskega prostora, ki naj vključuje sedanji spomenik in ga ovrednoti.

Bazoviški junaki so postali simbol antifašizma našega ljudstva, zato je prav, da se prostor, kjer so žrtvovali svoja življenja za zmago idealov, ki so tudi naši, najbolj primerno uredi.

Načrtovalec je pri svojih zamislih popolnoma prost. Veže ga sicer prostor, ki je pač po priloženi mapi na razpolago v približnih izmerah 150 × 150 metrov, nespremenljiva postavka je samo ena: **sedanji spomenik** mora ostati takšen, kot je, čeprav primerno restavriran po mnogih oskrunitvah in temu primerno je treba ohraniti **smer dostopa**.

Rok predložitve je do vključno 20. avgusta, ko morajo biti oddani v Narodni in študijski knjižnici v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, kjer bo izstavljeno potrdilo. Ocenjevalna komisija bo prispele osnutke pregledala in razglasila zmagovalca natečaja na razstavi vseh pravočasno predloženih del ob priliki proslave bazoviških žrtev v Bazovici dne 7. septembra 1980.

Najboljši načrt bo nagrajen z zneskom 1.000.000 lir (milijon lir)

Druga predvidena nagrada znaša 600.000 lir (šeststo tisoč), tretja pa 400.000 lir (štiristo tisoč).

Predloženi idejni načrti ostanejo v lasti Odbora za proslavo bazoviških žrtev, ki z njimi razpolaga.

Trst, 1. junija 1980

KULTURNO PISMO IZ KOPRA

Glasbena živahnost v Piranu in v grožnjanskem centru

V centru mednarodne federacije Glasbene mladine številni domači in inozemski mojstri-pedagogi

Na Piranskih glasbenih večerih je 4. t.m. nastopila s svojim recitalom pianistka Dubravka Tomšič-Srebotnjakova. Na sporedu so bila ista dela kot na koncertu v Trstu v Kulturnem domu konec meseca marca: izvajala je Mozartovo Sonato v F-duru, KV 332, Brahmsove Varacije in fugo na Haendlovo temo op. 24, Srebotnjakove Makedonske plese, Lisztove Tri koncertne etude in istega Mefistov valček. Ob njenem nastopu bi lahko ponovili njene odlike: briljantna igra, domiselna in iskriva interpretacija, enako pričljiva v vseh s slogovnimi posebnostmi opredeljenih delih. Potrdila je svojo visoko umetniško izrazno moč.

Čez štiri dni je za tem koncertom v križni hodnik privabil veliko množico poslušalcev popularni New swing kvartet, ki je z uspehom posredoval črnsko duhovno pesem.

Peti piranski glasbeni večer je izpolnil nastop Ljubljanskega godalnega tria, ki ga sestavljajo trije visoko kvalitetni umetniki: Primož Novšak, violinist Mile Kosi in violončelistka Susanne Basler-Novšak. Na sporedu je imel dve deli: Mozartov Trio v Es-duru, KV 563 in Beethovnov Triov G-duru, op. 9, št. 1. Igra ansambla je bila izredno enotna in skladna, v kreiranju enomiselna in plastična, polna napete odzivnosti. Ljubljanski trio sodi gotovo med najboljše komorne ansamble, tako po dovršeni igri posameznikov in celotne tonske izravnave, kakor po učinkovitosti pristno občutenega muziciranja. Škoda, da je bil koncert dokaj skromno obiskovan.

Na sestem koncertu, dne 18. t.m. smo poslušali koncert Komornega orkestra RTV Ljubljana pod vodstvom Kruna Cipcija, ki je pripravil tale spored: Beletti à 4 e à 5 J. K. Dolarja, Koncert za trobento in godala v D-duru G. F. Telemanna, Koncert za trobento in godala G. Torellija, Koncert za violino in orkester v c-molu J. Chr. Bacha, Simfonijo v F-duru A. Ivančića in Simfonijo J. Baiamontija. Za poletni večer primeren spored. Pač pa z izvedbo nismo mogli biti povsem zadovoljni: Dolarjeve Ballette smo z istim orkestrom slišali že v boljši, neprimerno bolj prepričljivi interpretaciji. Tudi sodelovanje s solistoma v koncertih ni bilo vedno skladno, tempa sta bila tu pa tam prepočasna. Ko se je, na primer, solistu posrečilo prodreti s sproščenim muziciranjem, je zablestela tudi celota in je orkester prvič muzikalno zadihal v zadnjem stavku Telemannovega Koncerta. Nekaj neskladnih mest je bilo tudi v Torellijevem Koncertu. Ves čas nas je spremljal občutek, da je bil orkester premalo pripravljen. Na drugi strani je bil solist Stanko Arnold izvrsten tako v igri kakor po muzikalni odzivnosti in daleč nadkrilil svoje spremljevalce, zlasti v počasnih impregnantno izoblikovanih stavkih.

Izredno utisno doživetje je izzval violinist Mile Kosi v Adagio molto espressivo v Koncertu J. Chr. Bacha. Pa tudi oba krajna stavka sta potrdila njegovo virtuoznost in muzikalno klenost. Orkester je bil v igri boljši pri izvajanju Ivančićeve in Bajamontijeve simfonije: bolj usklajen in enoten ter tudi v primih komogenejši, kar smo zlasti v prvi polovici koncerta večkrat pogrešali.

V Kulturnem centru Mednarodne federacije Glasbene mladine v Grošnjanu so zaključili delo prve izmene v kateri sta delovala mladinski pevski zbo pod vodstvom Petra Collinsa iz Londona in grškega dirigenta Vassilisa Papacostantinoua in Offrov orkester pod vodstvom Zorana Ernića in Milana Mihajlovića iz Beograda. Tečaj za violončelo pa je vodil znani zagrebški violinist Valter Dešpalj.

Prisostvovali smo zaključnima nastopoma mladinskega zbora in skupine Orffovih instrumentov. Zbor je pravzaprav deški, sestavlja ga namreč osemnajst dečkov iz Grčije, vodi pa ga že omenjeni dirigent Vassilios Papaconstantinou. Najbolj učinkovit je bil v prvem delu, ko je pel dela grških avtorjev in grške narodne. V drugem delu pa ni po vsem zmogel zahtevnejših pesmi, ki jih je pripravljal Peter Collis; ta je v prejšnjih letih dosegel z izbranejšimi pevci raznih narodnostih večje uspehe kakor letos z že formiranim zborom. Petje samo, ki ga je zbor pokazal v prvem delu, se premalo opira na mehkobo zvoka, včasih so soprani preforsirani in disperzirani. Dirigent se nagiblje pogostokrat na zvočne efekte. Glasovi so v osnovi zelo lepi in najbolj z občutkom izvajajo grške ljudske pesmi. V Grožnjanu so se seznanili z novimi avtorji, to so bili H. Walford Davies, R. Vaughan Williams, P. Collis, K. Swanwick in B. Britten.

Uspešno delo je prikazal tudi Offrov orkester, ki je izvedel nekaj krajših del H. Renerja, J.S. Bacha, C. Orffa in Z. Ernića.

Med tema nastopoma je bil koncert komornega orkestra Glasbene mladine iz Sarajeva, ki ga vodi Gino Sacrestano. Vsekakor je razumljivo, da se mladina navdušuje za skupno muziciranje in prav koristno je, v kolikor to vodi k prizadevanju za čisto, vzklajeno igro in kolikor toliko dognano interpretacijo kar je seveda v prvi vrsti odvisno od dirigenta. Toda tu je bilo tega premalo, da bi bilo vsaj do neke mere sprejemljivo. Saj smo prav v Grožnjanu slišali že marsikaj boljšega v izvedbah podobnih orkestrov — skrbneje pripravljenega in muzikalno izrazitejšega. Dela J. S. Bacha, (Arija, I. in II. stavek iz Koncerta v a-molu), J. Haydna (Andante iz Kvarteta v F-duru). A. Vivaldija (Pomlad iz dela štiri letne dobe) in Ricciottija (Koncert za orkester v G- duru) so bila z oziroma na zmogljivost le nekoliko pretežka.

Zaključni nastop udeležencev tečaja violončelistov je bil pred napovedanim datumom, in na njem se je predstavilo nekaj izredno nadarjenih.

V teku je druga izmena udeležencev in sicer mojstrskega tečaja za violino, ki ga vodi prof. Delcourte iz Belgije mojstrskega tečaja za rog pod vodstvom H. Baumanna iz Zvezne republike Nemčije in tečaja za flavto, ki ga vodi B. Cavallo, prvi flavtist milanske Scale. V Grožnjanu sta tudi Mladinski komorni zbor Glasbene mladine iz Novega Sada in Komorni orkester Glasbene mladine iz Italije.

IVAN SILIČ

revije

DAN št. 94

Izšla je nova številka mesečnika «Dan», zadnja pred poletnim predahom za urednike, sodelavce in tiskarje. Razmišljanju o počitnicah je namenjen tudi uredniков «Pozdrav poletju», ki pa je bolj uglašeno na politično-gospodarsko noto kot pa na poletno brezkrbje.

Mesečnik seveda ni mogel mimo obletnic dveh dogodkov, ki sta v mnogočem usodno vplivali na življe tržaških in vseh primorskih Slovencev v letih med obema vojnama: požig Narodnega doma pred 60 leti in pa ustrelitev bazoviških junakov pred 50 leti. Sestavek o požigu Balkana z naslovom «Znamenje trpljenja» (brez podpisa) ugotavlja med drugim: «Po 60 letih, odkar je bil Narodni dom požgan nam ostaja zelo jasno sporočilo: nacionalizem, narodna mržnja in nestrpnost so vedno nevarni za demokracijo. Jasen dokaz, da te nevarnosti ni več in da smo ljudje brez norega sovraštva je, ali bolje, bi bilo priznanje ligitimnih pravic Slovencem, ki živimo v Italiji». Spomin na bazoviške junake je prispeval Milan Pahor s sestavkom «Volja po svobodi ne umre». Lucijan Volk, ki je za Primorski dnevnik poročal iz Benetk o sestanku najvišjih predstavnikov «bogatega sveta», je pod naslovom «Bogati na gondoli» nanizal še nekaj svojih vtisov in misli, ki jih je lepo strnil z ugotovitvijo: «Bliščavica iz beneške lagune jim je žal zastrla pogled na mnogo večjo Noetovo barko človeštva, ki si želi dostojnejšega in enakopravnejšega življenja in se zato bori za nov, pravičnejši svetovni gospodarski red, ki predstavlja hkrati edino jamstvo za perspektivo političnega sožitja in miru.»

Zanimiv je tudi prispevek Pavla Stranja o imenih, ki jih naši zamejski slovenski ljudje dajejo svojim otrokom. Že sam naslov «Jasna ali Elisabeth» odraža kritičen odnos do vse češčega izbiranja tujih imen namesto slovenskih ali vsaj slovanskih. Vsakdo bi se lahko zamislil ob stavku: «Verjetno se bo marsikdo čutil užaljen, ali se ne bo strinjal z menoj, ko mislim, da je tako ime znak nespoštovanja lastne identitete; nekdo si lahko celo misli, da tako stališče diši po kakem nepotrebnem in anahronističnem nacionalizmu. Odgovor na te pomisleke, mislim, da prihaja s strani naših italijanskih someščanov samih: koliko Italijanov daje svojim otrokom slovenska imena? Tu ne gre za pomen ali za zvok, gre za vpliv ki ga ima druga kultura.»

Ton eksotičnosti dajeta številki vsaj dva prispevka: Kajetana Kravosa «Brez matere zemlje», in Dunje Nanut «Sprehod po Londonu». Prvi govori o položaju ameriških Indijancev, drugi pa o londonskih četrtih kot se kažejo obiskovalcu na prvi pogled.

V številki je še mnogo drugega bolj ali manj zanimivega gradiva, nekaj knjižnih in filmskih ocen, pa tudi za dobro voljo je poskrbljeno. (jk)

Slovenska imena naših krajev 59.

Dreka

Zgodovinska zapisa iz 13. stoletja Troncha (gl. F. Bezlaj, Eseji o slovenskem jeziku, LJ 1967, str. 89) in *Trancha* (Frau, Dizionario toponomastico Friuli Venezia Giulia, UD 1978, str. 58) kažeta, da moramo izhajati iz še nepojasnjene predslovanske, verjetno tudi predromanske oblike. Prehod *—on—* preko nosniškega *e* v današnji slovenski *e* je v citiranem delu obrazložil Bezlaj; isto velja seveda tudi za italijansko obliko *Drenchia*, ki je ohranila nosniški element iz zgodnje slovenske oblike. Desinanova razlaga iz slov. samostalnika *direkija, derekija* (?) — prepad, ki jo Frau omenja, čeprav v dubitativni obliki, je zato prav tako nestvarna kakor razlaga iz grma *dren* v Trinkovem koledarju 1970, str. 76-78.

Pridevnik: *dréški*; prebivalci: m. *Drečán*, ž. *Drečánka*; predložna zveza: *v, iz*.

Juretiči

Vasica *Jurétiči* pri Fojdi ima ime po skupinski obliki priimka *Jurétič*, ki pa je patronimik iz osebnega imena *Júre, —ta*. It. ime *Borgo Iuretici* je zgolj pisna prilagoditev sl. imena. Pri krajevnih imenih iz priimkov, ki so nujno mlajšega nastanka, ne more biti pridevnikov in imen za prebivalce; zato si moramo pomagati z opisom *od Juretičev*.

Dr. Ernest Petrič:

Mednarodnopravni položaj slovenske manjšine v Italiji po Osimu

5

Vprašanje, kaj je v zvezi z manjšinsko problematiko, bolje rečeno v zvezi z manjšinskimi pravicami, razumeti kot «enakopravnost», je bilo pogosto tudi predmet teoretične analize, je pa to seveda tudi glede praktične politike do manjšin zelo pomembno. V znani zadevi manjšinskih šol v Albaniji, je že Stalno mednarodno sodišče pravice v Haagu opredelilo, da če gre za manjšino, potem samo formalna enakopravnost ne zadošča. Haaško sodišče se je postavilo na edino logično stališče, da je namreč res potrebno, da se državljanom, različnim po rasi, veri, jeziku ipd. zagotovi formalna enakopravnost, obenem pa je treba zagotoviti manjšinam in njihovim pripadnikom tudi, da morejo ohranjevati svoje etnične značilnosti, kulturo, jezik, tradicije. Po mnenju haaškega sodišča pravna enakost izključuje vsakršno diskriminacijo, uveljavitev dejanske enakopravnosti pa lahko zahteva različno postopanje, da bi se šele vzpostavilo ravnotežje med različnimi dejanskimi položaji. Tudi po mnenju Podkomisije OZN za preprečevanje diskriminacije in varstva manjšin, izraženem že na njenem prvem zasedanju, je varstvo nedominantnih skupin, torej manjšin, prav v tem, da se jim zagotovi formalno enakopraven postopek z večino, *obenem pa tudi določen poseben tretman zato, da bi lahko ohranili tiste temeljne značilnosti, ki jih imajo in po katerih se ravno ločijo od večine.* Po stališču, izraženem v memorandumu Generalnega sekretarja OZN o tem, kaj pomeni «varstvo manjšin», je treba, poleg zagotovljene formalne enakopravnosti, podvzemati v okviru varstva manjšin tudi «pozitivne ukrepe» (posebne pravice), kot npr. ustanavljanje manjšinskih šol.

Opirajoč se na omenjeno mnenje haaškega sodišča, tudi F. Capotorti pride do sklepa, da gre pri «varstvu manjšin» za dva med seboj povezana aspekta, t.j. za *zagotovitev formalno enakopravnega postopanja* in pa zagotovitev še *posebnih varstvenih ukrepov*, kar oboje skupaj šele zagotavlja pripadnikom manjšin polno uživanje človekovih pravic, torej *enakopravnost*. Čeprav je med «varstvom manjšin» in «enakopravnostjo in nediskriminacijo» razlika, poudarja F. Capotorti v tem smislu, da «enakopravnost in nediskriminacija» pomeni formalna zagotovila za enako obravnavanje vseh posameznikov, medtem ko «varstvo manjšin» vključuje posebne varstvene ukrepe v prid pripadnikom manjšinske skupine, je obema skupen cilj *zagotoviti dejansko enakopravnost med pripadniki manjšinske skupine in ostalim prebivalstvom.* Preprečevanje diskriminacije na eni in podvzemanje posebnih ukrepov za varstvo manjšin na drugi strani, sta le dva vidika istega problema: kako v polnem zagotoviti enakopravnost.

Pripadnikom manjšin je torej, izhajajoč iz v mednarodnem pravu danes nespornega načela enakopravnosti, treba zagotoviti posebne varstvene ukrepe, če naj — ob zagotovljeni formalni enakopravnosti pri uživanju človekovih pravic — šele pride do dejanske enakopravnosti pripadnikov manjšin s pripadniki večinskega naroda. To je danes, lahko bi rekli, splošno sprejeto nazivanje. Izraža ga tudi čl. 6 italijanske ustave, pa tudi čl. 3 Posebnega statuta avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine, in je torej načelo enakopravnosti ne le načelo, ki Italijo mednarodnopravno zavezuje na temelju navedenih splošnih mednarodnih aktov, temveč je to tudi načelo njene lastne ustavne ureditve. Zato, če ni ustrezne skrbi, npr. za šolske in kulturne ustanove manjšine, če niso npr. podane možnosti, da bi se pripadniki manjšine izobraževali tudi v materinem jeziku, gotovo ni moč, to velja pribiti, govoriti o stvarni, dejanski enakopravnosti, pa četudi so šolske in kulturne ustanove, seveda le s poukom in delovanjem v jeziku večine, v italijanščini torej, «brez diskriminacije» dostopne vsem državljanom. V takem primeru imamo opraviti s kršenjem mednarodnopravnega načela enakopravnosti in nediskriminacije.

Pripadniki slovenske manjšine v Italiji so italijanski državljani z drugačnimi značilnostmi, z drugo narodnostno kulturo, etnično in jezikovno identiteto — kar vse žele ohraniti. In če je tako, bi mogli trditi, da so dejansko enakopravni, nediskriminirani le, če jim bi bilo omogočeno in zagotovljeno, da bi mogli, tako kot to more večinski narod, ohranjevati in razvijati svojo jezikovno, etnično, kulturno, narodnostno samobitnost.

Zastavlja se vprašanje, do kje segajo pri zagotavljanju posebnih varstvenih ukrepov in posebnih pravic pripadnikov manjšin, torej pri zagotavljanju dejanske enakopravnosti in preprečevanju diskriminacije, obveze tiste države, kjer manjšina živi. Ali je ta država dolžna le tolerirati lastna prizadevanja manjšine (npr. ustanavljanje lastnih šol oziroma raznih oblik pouka, npr. prizadevanja Slovencev v Beneški Sloveniji in v Kanalski dolini), ali pa je država tudi dolžna z lastnimi ukrepi zagotoviti manjšinski skupnosti in njenim pripadnikom posebne varstvene ukrepe. Ker gre pri varstvenih ukrepih v bistvu za zagotavljanje enakopravnosti in preprečevanje diskriminacije, bi težko mogli zanikati, da je očitno obveza države, utemeljena v vseh tistih mednarodnopravnih aktih, ki opredeljujejo načela enakopravnosti in nediskriminacije. V to smer gre tudi presoja F. Capotortija. V svojem končnem poročilu namreč meni, da so države dolžne ukrepati v prid manjšinske skupnosti. Svoje stališče F. Capotorti zelo plastično predstavi, ko pravi, da bi bilo nerazumljivo, če bi država imela manj obveznosti na področju kulture nasproti manjšinam, kot jih ima nasploh do svojega prebivalstva.

Italijo torej mednarodno pravo, pa tudi njena sama ustavna ureditev (čl. 3 in čl. 6 Ustave glede Slovencev pa tudi čl. 3 Posebnega statuta avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine), *zavezujeta k varstvenim ukrepom v prid manjšin, k ukrepom, ki naj uresničijo dejansko enakopravnost.*

V nekaterih primerih sta raven in obseg varstvenih ukrepov določena s posebnimi določili mednarodnega prava. Tako so s posebnimi mednarodnopravnimi akti določene tudi obveznosti Italije. Te obveznosti imajo nasproti omenjenim splošnim mednarodnopravnim aktom značaj «lex specialis». Sem sodi vsekakor sporazum De Gasperi - Gruber glede nemško govoreče manjšine v Italiji, glede slovenske manjšine pa sedaj že neveljavni Posebni statut (priloga II Memoranduma o soglasju) in seveda ustrezna določila osimske pogodbe. *Vendar je tudi glede tistih manjšin, na katere se ta posebna določila nanašajo, Italija dolžna podvzemati že na temelju omenjenih splošnih mednarodnih aktov varnostne ukrepe za zagotovitev dejanske enakopravnosti in preprečevanje diskriminacije.* Popolna opustitev vsakršnih varstvenih ukrepov v prid kaki manjšinski skupnosti oz. njenim pripadnikom, npr. slovenske manjšine v Beneški Sloveniji ali Kanalski dolini, ali celo zanikanje njenega obstoja, ni le v oporeki z ustavnim načelom izraženim v čl. 3. in čl. 6 italijanske ustave in čl. 3 Posebnega statuta avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine, temveč je v oporeki tudi z mednarodnopravnim načelom o enakopravnosti in nediskriminaciji, ki je utemeljeno v navedenih, in Italijo zavezujočih splošnih mednarodnopravnih aktih.

Farrah Fawcett in Ryan O'Neal med snemanjem filma «Green Ice» v Cuernavaci v Mehiki. Hudobni jeziki pravijo, da umetnika pripravljata tudi zakonsko zvezo. . .

NOVICE Z VALUTNIH TRŽIŠČ

Zlato na energetski osnovi, japonski jen pada

NAKUPNA CENA TUJIH VALUT

	Trst 25. 7	Celovec 25. 7.	Zürich 24. 7.	Beograd 25. 7.
Ameriški dolar	820.—	12,10	1,59	26,51
Kanadski dolar	705.—	10,45	1,40	22,70
Nemška marka	470.—	700,50	92,40	1509,62
Holandski florint	430.—	639,00	84,60	1376,25
Belgijski frank	28,50	43,20	5,79	92,63
Danska krona	150.—	224,50	30,10	492,60
Švedska krona	198.—	293,00	39,30	639,23
Norveška krona	170.—	252,50	33,75	548,62
Francoski frank	202.—	299,90	40.—	647,70
Italijanska lira	—	1,47	1,95	3,17
Angleški funt	1945.—	28,86	3,85	62,88
Irski funt	1750.—	—	—	—
Švicarski frank	510.—	766,50	—	1658,39
Avstrijski šiling	66.—	—	13,02	212,02
Japonski jen	3,20	5,30	—	—
Avstralski dolar	915.—	—	2.—	30,18
Španska peseta	11,70	17,00	2,40	—
Portugalski eskudo	19.—	23,00	3,70	—
Jug. dinar mali	20,30	42,00	6,25	—
veliki	29.—	42,00	6,25	—
Grška drahma	19.—	28.—	—	59,11

Valutna tržišča so prejšnji teden zabeležila utrditev cene zlata okrog 640 dolarjev za unčo, kar predstavlja za sedanje čase realno, energetsko osnovo za to kovino. Dolar je bil šibak, a ni zlezel pod varnostno kotacijo 1,7 marke. Zapadnoevropske valute so bile v glavnem trdne, tudi lira ni bila izpostavljena večjim pritiskom. Najbolj je bil prizadet japonski jen, ki je zgubil kar tri odstotke v odnosu do dolarja.

Zlato je bilo spet v ospredju svetovne pozornosti, a bolj proti koncu tedna. Še v ponedeljek je veljala unča rumene kovine 616 dolarjev, v torek tudi 611 dolarjev. V sredo pa je zlato zlezlo na 630 dolarjev, v četrtek pa že na 640 dolarjev. Kot običajno, so na ameriških borzah pretiravali pri cenah in je v četrtek veljala unča zlata v New Yorku kar 647 dolarjev.

Kaj je povzročilo podražitev zlata? Predvsem je treba omeniti, da je zlato pred dobrim tednom padlo za 60 dolarjev in sicer zaradi predvolilne bitke med Reaganom in Carterjem. Prvi je namreč obljubil učvrstitev dolarja, zato so vsi pričakovali kak Carterjev ukrep za navidezno ozdravitev ameriškega gospodarstva. Do tega ni prišlo, ker bo Carter verjetno ukrenil nekaj tik pred volitvami. Tako so operaterji in poslovni ljudje po svetu uvideli, da se ni dejansko nič spremenilo in da ostaja zlato še vedno najvarnejša naložba, toliko bolj, ker je že nekaj desetletij vezano na «črno zlato», ki se iz meseca v mesec draži. Drugi vzrok podražitve zlata je tudi dejstvo, da mednarodni denarni sklad že tretji mesec zaporedoma ne prodaja več zlata na dražbah, industrijci pa morajo ob koncu meseca kupovati kovino na borzah.

V Milanu stane gram zlata 17 tisoč lir, gram platine 18.000 lir, gram srebra pa 435 lir. Kot običajno, niha cena vsah treh plemenitih kovin nekako vzporedno.

Dolar je bil med tednom šibak in je veljal 826 lir, 1,73 marke, 1,59 šv. franka in 223 jenov. Ameriška valuta še vedno preživlja težke čase, ker svet nima pravega zaupanja v ameriško gospodarsko politiko. Kljub vsemu pa ostaja dolar valuta svetovnega obsega, ki jo centralne banke zapadnega sveta rade podpirajo. Zaenkrat tudi ni na svetu valute, ki bi lahko izpodrinila dolar pri mednarodnem obračunavanju.

Japonski jen je padel za tri odstotke in sicer od 3,82 na 3,68 lire, za dolar je treba zdaj odšteti 223 jenov (prej 218 jenov). Japonsko gospodarstvo je v veliki meri odvisno od uvoza energetskih virov, ki pa se iz dneva v dan dražijo. Prav te dni so napovedali podražitev surove nafte v emiratu Qatar od 32 na 33,32 dolarjev za sodček.

Od evropskih valut je še najmanj podvržen podražitvam nafte britanski funt, ker je Velika Britanija energetsko precej neodvisna zaradi bogatih domačih naftnih ležišč v Severnem morju.

Valute Evropske skupnosti so ostale v glavnem trdne. Lira se je celo malenkostno utrdila, kar pa je treba pripisati polni turistični sezoni.

Grška drahma je ta teden zlezla od 21,5 na 24,25 lire, kar je vsekar pojav prehodnega značaja, ki ga tudi pogojuje poletni turistični priliv tujih valut v to sončno deželo.

DRAGOCENE KOVINE

25.7.80	Nakup	Prodaja
ZLATO		
Milan (g)	17.200	17.400
ZLATO		
London (unča)	640 dol.	642
SREBRO		
Milan (kg)	431.600	441.600
PLATINA		
Milan (g)	17.700	18.000

VZHODNOEVROPSKE VALUTE V TRSTU 25. 7. 80

Sovjetski rubelj	180.—
Poljski zlot	6.—
Češka krona	32.—
Madžarski forint	28.—
Romunski lej	27.—
Bolgarski lev	370.—
Turška lira	9.—

Iz umetnostnih galerij

G. Dimini in F. Bomben

V tržaški občinski galeriji se je Glauco Dimini tokrat predstavil z olji, iz katerih kar prekipeva močni barvni naboj, ki ga žene kar v eruptivno silo, da ustvarja že na meji abstraktnega ekspresionizma. Zato so se v teh njegovih novih delih oblike stvari in bitja nekako razkrojile in to do stopnje, ko za slikarja že ni več važno njihovo prikazovanje, da bi bile vsaj nosilci barv samih, recimo slikovito oblečen človek ali pestrobarvna cvetica. Oblike iz stvarnosti sveta postajajo za Diminijevo slikarstvo le pobuda za močne ustavrjalne impulze barv. Obrisnost predmetov prav bežno ekspresionistično nakazuje s svetlo iz podlage izgrebeno črto, tako da ostajajo kot potopljeni v živo žareč vrtinec gostih in debelo nanešenih barvnih namazov.

Čeprav jih nameče na platna z naravnost ognjevito vihravostjo izmenjujoče se igre čopiča in lopatice, pri tem nikoli ne zgreši postavljenega si cilja, ki se omejuje le na prav močne skladnosti mojstrsko izbrane mnogostopne barvne lestvice. To pa zahteva nepogrešljivo koloristično dojemanje oziroma interpretacijo zasnov.

Razumljivo je, da zato njegova velika platna učinkujejo kot orkestracija mogočno doneče simfonije, dočim se iz manjših platen sproščajo njeni bolj ali manj oddaljeni odmevi. In to ne glede na konvencionalnost, kako jih obesimo ali kako jih slikar poimenuje.

Za Glauca Diminija je pri slikanju orientacijsko vodilo le igra barv, njihova moč in kontrastna skladnost. Izpoveduje se umetniško le z barvo, kateri podreja v celoti naslikano snov, ker so barve končno pravo bistvo vse sestave slike.

Z Glaucom Diminijem je tokrat v občinski galeriji dal na ogled svoja dela odlični mladi risar Furio Bomben, sin slikarja divjih žrebcev in ptic roparic. V nasprotju s svojim očetom ostaja mladi Bomben s svojo umetnostjo na trdnih tleh, čeprav sredi močno zmajanih starih zgradb, ki so stoletja kljubovale času. Podaja jih Furio Bomben v dobro izbranih listih z razgledi slikovitih kotičkov in uličic starega mesta Trsta in Gradeža. Z iskreno neposrednostjo in daleč od vsakršne stilne izumetničenosti uspe v črnih ali rahlo obarvanih risbah pričarati v našo sedanjost občutek duha daljne preteklosti, ki še vedno diha iz ozkih dvorišč, slepih ulic in zakotij med zapuščenimi zidovi razpadajočih hiš, katerih okna gledajo na nas kot brezizrazne oči oslepele starke. Stare uličice so kot mračni globoki jaški. Zato na razstavi prevladujejo slike visokih mer. Mladi Bomben ne išče zanje splošno znanih turističnih zanimivosti, ker z mojstrskim delom peresa ali tankega čopiča ter z obrizgavanjem in drugimi načini izlušči umetnino tudi iz najbolj skromnih starih zidov.

M. B.

RADIO TELE-VIZIJA

SOBOTA, 26. JULIJA 1980

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

13.00 Benetke
Koncert za jutrišnji dan
13.30 DNEVNIK
17.00 Balzacova velika ljubezen
18.10 Dragulji sedme celine - dok.
18.35 Izžrebanje loterije
18.40 Nabožna oddaja
18.50 Posebna oddaja iz parlamenta
19.20 Heidi - risani film
19.45 Almanah in Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK
20.40 Imate srce?
22.00 Dvojna sodba - TV film
Ob koncu DNEVNIK in Vremenske razmere

Drugi kanal

13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri
13.15 Jerry Lewis Show - risanka
13.35 Evropski dnevi
14.00 22. olimpijske igre
19.45 DNEVNIK 2 — Odprti studio
20.40 Marco Visconti
21.45 David v Taormini - zaključni večer filmskega festivala
23.10 DNEVNIK 2 — Zadnje vesti
Vmes: 22. olimpijske igre

Tretji kanal

19.00 DNEVNIK 3
19.15 Olimpijski rekordi
19.20 Programi, ki smo jih že videli in ki jih bomo videli
20.05 Tedenska rubrika
20.40 «Carmen» — opera
21.50 in 0.45 DNEVNIK 3

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

16.45 OI — Atletika, finale
20.00 Naš kraj
20.15 Zlata ptica
20.26 Zrno do zrna
20.30 TV DNEVNIK
21.00 S. Aleramo: Zgodba o Lini
22.05 Muppet show; Don de Luis
22.25 Ljubim te, Alice B. Tokias
24.20 Poročila

Koper

14.55 Olimpiada: kolesarstvo, atletika, plavanje, rokomet
20.30 Risanke — Dve minuti
20.45 TV DNEVNIK
21.00 «Razbojnik Rojas» — film
22.30 Olimpiada: odbojka, košarka, vaterpolo, zmagovalci

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah; 9.00 Otroški kotiček; 9.20 Utrinki iz operet; 10.10 Iz pretekle sezone Glasbene matice; 11.00 Jug. lahka glasba; 11.40 Folklorni odmevi; 12.00 «Bom naredu st' zdice; 12.30 Melodije; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Glasbeni popoldan; 16.00 Iz filmskega sveta; 16.30 Poslušali boste; 16.50 Orkester Cliffa Carpenterja; 17.10 Klasični album; 18.00 «Paket», radijska kriminalka.

KOPER (Italijanski program)

8.30, 9.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 8.00 Glasba za dobro jutro; 8.20 Horoskop; 10.00 Z nami je...; 10.40 Mozaik;; 11.32 Kim, svet mladih 12.05 Glasba po željah; 14.33 Srečanje s slov. ansambli; 15.00 Plošče tedna; 15.33 Prijetno z glasbo; 16.00 Poslušam, poslušaš; 17.00 Glasovi in zvoki; 17.32 Crash; 17.55 Pismo iz...; 18.00 Polvere di stelle; 18.32 Glasbeni weekend.

KOPER (Slovenski program)

7.30, 8.25, 14.30, 15.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.05 Jutranji koledar; 14.05 Med rojaki v zamejstvu; 14.40 Zapojmo in zaigrajmo; 15.00 Moja generacija; 15.37 Objave, 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Radijski izletnik; 17.15 Jugoton; 17.30 Primorski dnevnik.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujanje; 9.00 Week-end; 10.03 Glasbeni program z Mino; 12.03 Rezerviran prostor za smeh; 12.30 Radijska priredba; 13.20 Iz rocka v rock; 14.00 V labirintu malih oglasov; 14.30 Tudi mi smo, program za najmlajše; 15.30 Iz obale na obalo, glasbene novosti iz Združenih držav; 19.20 Globetrotter; 20.00 Dober večer, zdravnik, program o medicini; 20.30 Glasba.

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 8.30 Iz naših sporedov; 9.30 - 9.45 Počitniško popotovanje; 10.05 Z radiom na poti; 11.05 Sobotna matineja; 12.05 Zapojmo pesem; 12.20 Po republikah in pokrajinah; 12.40 Zapojte z nami; 13.10 Godala v ritmu; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Veseli domači napevi; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 Glasbena panorama; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Zabavna glasba; 17.00 «Vrtiljak»; 18.00 Zunanjepolitični magazin; 19.00 Škatlica z godbo; 19.30 Mladi mladim; 20.25 Obvestila in zabavna glasba; 20.35 «Mladi mostovi»; 21.00 Sobotni zabavni večer; 22.00 Za prijetno razvedrilo; 22.30 Oddaja za naše izseljence; 00.05 Lirični utrinki; 00.10 Portreti jugoslovanskih ustvarjalcev in poustvarjalcev zabavne glasbe.

NEDELJA, 27. JULIJA 1980

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

11.00 Maša
12.45 Kmetijska oddaja
13.30 DNEVNIK
13.45 22. olimpijske igre
17.00 Balzacova velika ljubezen
18.30 Velika dirka proti Severnemu tečaju — film
19.25 Sky — 4. del TV nadalj.
20.00 DNEVNIK
20.40 «Coralba» — 5. in zadnji del
21.45 Mash — TV film
22.10 Športna nedelja
22.55 Pregled sporedov
Ob koncu DNEVNIK

Drugi kanal

8.55 do 13.00 22. olimpijske igre
13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri
13.15 Družina Adams — 5. del
16.00 DNEVNIK 2 — Neposredni športni prenosi in Olimpijske
18.35 Pregled programov
18.50 Nekoč je bil živalski vrt
19.00 Olimpijske igre
19.50 DNEVNIK 2 — Odprti studio
20.00 DNEVNIK 2 — Športne vesti
21.00 «Discostadio» —
22.25 DNEVNIK 2 — Dossier
23.20 DNEVNIK 2 — Zadnje vesti
Vmes: 22. olimpijske igre

Tretji kanal

14.30 DNEVNIK 3 — Neposredni športni prenosi
18.45 Pregled programa
19.00 DNEVNIK 3
19.15 in 20.30 Olimpijski rekordi
19.20 Kronika koncerta: Pino Daniele
20.40 DNEVNIK 3 — Šport
21.40 Sicilijanci — dok. film
22.10 DNEVNIK 3
22.30 Almanah iz Moliseja — dok.
23.00 DNEVNIK 3 — Šport

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

10.20 Poročila
10.25 Viking Viki, otroška serija
10.50 Ugrabljen, mlad. serija
11.15 Od vsakega jutra raste dan: Ptuj
11.45 D. Marković. Odpisani
13.00 Ljudje in zemlja
14.00 Jugoslavija, dober dan
14.35 Poročila
15.05 Potopljena mesta: Epidaurum
15.55 in 20.00 OI — atletika
18.30 Obračun, film
20.26 Zrno do zrna
20.30 TV DNEVNIK
21.00 R. Bogdanovski: Učitelj
22.10 Kardeljevo, dok.
22.55 Portreti: Elda Viler
23.10 Poročila
23.20 Posnetki z olimpiade

Koper

15.55 OI: atletika, boks
20.30 Pregled programa
20.45 Totò na luni — film
22.45 OI: veslanje, zmagovalci

Zagreb

12.30 Narodna glasba
12.55 Ljudsko zborovanje v Samarici
19.30 Rezerviran čas
20.30 TV DNEVNIK
21.00 Akcija štadion, jug. film

TRST A

8.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maše; 9.45 Godalni orkestri; 10.10 Poslušali boste; 10.30 Oddaja o Benečiji; 11.00 Mladinski oder: «Blisk nad Pacifikom»; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 12.30 Na počitnicah; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Kulturni dogodki; 15.00 Kdo je na vrsti?; 15.30 Glasbeni popoldan; 17.00 Rezervirano za... šport in glasbo.

KOPER (Italijanski program)

8.30, 11.30, 13.30, 14.30, 20.30 Poročila; 8.00 Glasba za dobro jutro; 8.45 6+1=7, in je nedelja; 10.00 Z nami je...; 10.30 Glasbeni odmor; 10.40 Mozaik; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.15 Orkester Mancini; 11.32 Kim, svet mladih; 12.00 Pogovor s poslušalci; 12.10 Glasba po željah; 13.40 Pike na I; 14.00 Zgodovina avtomobila; 15.00 Free show; 15.30 Skupina The Stylistic; 15.45 Z nami je...; 16.00 Stisk roke; 16.15 Nedeljske popevke; 16.30 Koncert; 17.00 Pesmi tedna; 17.30 Crash; 18.00 Poslušajmo jih skupaj.

KOPER (Slovenski program)

8.30, 9.30, 14.30 Poročila; 8.00 Veselo v nedeljsko dopoldne; 8.05 Jutranji koledar; 9.00 Kmetijski nasveti; 9.03 Nedeljski spored; 14.00 Sosednji kraji; 14.45 Glasbeni notes; 15.00 Glasba po željah; 16.00 Radio Koper na obisku; 16.15 Poje Lado Leskovar; 17.00 Nepozabne narodne; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 Vokalni ansambel The Supremes; 18.00 Primorska poje; 18.30 Za vsakogar nekaj.

RADIO 1

8.00, 10.10, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujanje; 7.00 in 8.40 Glasba za praznični dan; 8.30 Olimpijske igre; 10.13 Program z Vittoriom Gassmanom; 10.45 Glasbeni odmor; 11.00 Rally; 11.50 Zgodba; 12.30 Zaplešite z nami; 14.00 Aktualnosti jazza; 14.30 Radio 1 - za vsakogar; 15.00 Glasba in zgodbe; 19.25 Glasba; 20.10 Seviljski brivec, opera.

LJUBLJANA

7.00, 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00 Poročila; 7.15 Danes je nedelja; 8.00 Jutranja kronika; 8.30 Zdravo, tovariši vojaki!; 9.07 Veseli tobogan; 10.05 Še pomnite, tovariši...; 11.05 Lahka glasba; 14.20 Za kmetijske proizvajalce; 14.50 Pihalne godbe; 15.05 Humoreska; 15.25 S popevkami po Jugoslaviji; 16.10 Pri nas doma; 16.30 Nedeljska reportaža; 16.55 Listi iz notesa; 17.20 Gremo v kino; 18.05 Operne melodije; 18.50 Radijska igra; 19.38 Na zgornji polici; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Glasbene razglednice; 21.00 V nedeljo zvečer; 23.20 Glasbena tribuna; 24.05 Lirični utrinki; 24.10 Mozaik melodij

PONEDELJEK, 28. JULIJA 1980

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

13.00 Benetke: Koncert
13.30 DNEVNIK
13.45 Olimpijske igre
20.00 DNEVNIK
20.40 Srečna leta - film
22.25 Posebna oddaja Dnevnika 1
23.15 DNEVNIK
Vmes: 22. olimpijske igre

Drugi kanal

13.00 DNEVNIK 2 Ob 13. uri
13.15 Jazz poletje
17.00 Lov na zlato - TV film
17.50 Oddaja o turizmu in prostem času
18.40 Iz parlamenta
18.50 Srečanje z. . .
Batmanom in Supermanom
19.15 George in Mildred - TV film
19.45 DNEVNIK 2 Odprti studio
20.40 Zgodba o Pablu TV nadalj.
22.15 Koncert po italijansko
22.45 Vir življenja
Ob koncu DNEVNIK 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

19.00 DNEVNIK 3
19.15 Olimpijski rekordi
19.20 Preko satelita
19.50 in 22.20 Olimpijski rekordi
22.05 Poti srednjega veka
20.40 Benetke med Vzhodom in Zahodom - dok.
21.35 Šolska vzgoja: Ko je TV prišla
22.05 DNEVNIK 3
22.20 Olimpijski rekordi
22.25 DNEVNIK 3 - Športne

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

17.35 POROČILA
17.40 Minigodci v glasbeni deželi
17.55 Vaterpolo: Jugoslavija - Italija
19.00 OI: rokomet Jug. - SZ
20.30 TV dnevnik
21.00 R. Piwowarski: Slepe miši
22.35 Kulturne diagonale
23.35 Posnetki z olimpiade

Koper

14.00 OI: rokomet, atletika
20.45 TV dnevnik
21.00 Dve noči s Kleopatro - film
22.30 OI: košarka, vaterpolo,

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah; 9.00 Otroški kotiček; 9.20 Utrinki iz operet; 10.10 Radijski koncert; 11.00 Jug. lahka glasba; 11.40 Folklorni odmevi; 12.00 Kulturni obzornik; 12.30 Melodije; 13.20 «Primorska poje»; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.10 Radi smo jih poslušali; 14.30 Roman v nadaljevanjih; 15.00 Glasbeni popoldan; 16.00 Bratje, le k soncu, svobodi!; 16.50 Botticelli; 17.10 Klasični album; 18.00 Abdus Salam: Pogovori o fiziki; 18.20 Priljubljeni motivi.

KOPER (Italijanski program)

8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 8.00 Dobro jutro, z glasbo; 9.00 Štirje koraki; 9.15 Ansambel Santija Latorija; 10.00 Z nami je. . .; 10.15 London Simphony orchestra; 11.03 Glasbeni trenutek; 11.10 Na počitnicah; 12.05 Glasba po željah; 14.33 Diskoteka; 15.00 Glasba; 15.33 Prijetna glasba; 15.45 Z nami je. . .; 16.00 Poslušam, poslušaš; 16.45 Zbor Tullia Pinata iz Perteole; 17.00 Štadioni in telovadnice; 17.10 Skupini Kessel in Richard; 17.32 Crash; 17.55 Pismo iz; 18.00 Poslušajmo jih; 18.32 Srečanje z opero; 19.15 Skupina Laser; 20.00 Discoteca.

KOPER (Slovenski program)

7.30, 8.25, 14.30, 15.30, Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.05 Jutranji koledar, 7.37 Objave; 14.00 Pregled dogodkov; 14.03 Glasbeni utrinki iz zamejstva; 14.40 Izbrali smo; 15.00 V podaljšku; 15.50 Glasbeni notes; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Vaš telefon, naš mikrofon; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Zaključek.

LJUBLJANA

7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00 Poročila; 8.30 Iz naših sporedov, 9.08 Z glasbo v dober dan; 9.25 Počitniško potovanje; 10.05 Z radiom na poti; 10.35 Turistični napotki; 11.05 Rezervirano za. . .; 11.30 Poletno branje; 12.35 Znano in priljubljeno 13.10 Revijski orkestri; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Pihalne godbe; 14.30 Priporočajo vam. . .; 15.05 Amaterski zbori; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Zabavna glasba; 17.00 «Vrtiljak»; 18.00 Studio ob 17.00; 19.00 Na ljudsko temo; 19.25 Zvočni signali; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Blejski kvintet; 21.00 Iz naše diskoteke; 22.05 Poletni divertimento; 23.25 Iz naših sporedov; 23.30 Popevke; 00.05 Lirični utrinki; 00.10 Za ljubitelje jazza.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 29. JULIJA DO 2. AVGUSTA 1980

TOREK, 29. julija

LJUBLJANA

16.55 Olimp. igre; 18.45 Poročila; 18.50 Colargol, lutke; 19.05 Glasbena oddaja; 19.35 Obzornik; 19.45 Dok. oddaja; 20.15 Risanka; 20.26 Zrno do zrna; 20.30 TV dnevnik; 21.00 Aktualna oddaja; 21.55 M. Bulgakov: Dnevi Turbinovih, TV nadalj.; 23.10 V znamenju; 23.30 Posnetki z olimpiade.

KOPER

16.00 Olimpiada; 19.30 Odprta meja; 20.45 TV dnevnik; 21.00 Vaški kralj - film; 21.30 Olimpiada.

SREDA, 30. julija

LJUBLJANA

12.00 - 13.45 Olimp. igre; 18.45 Poročila; 18.50 Velike razstave; 19.15 Glasbeni triangli: B. Britten; 19.45 Obzornik; 20.00 Ne prezrite; 20.15 Risanka; 20.26 Zrno do zrna; 20.30 TV dnevnik; 21.00 Film tedna: Plesni mojster, poljski film; 22.45 V znamenju; 23.05 Posnetki z olimpiade.

KOPER

15.00 Olimpiada; 20.00 Otroški kotiček; 20.15 Stičišče; 20.30 Risanke; 20.45 TV dnevnik; 21.00 V pasti - film.

ČETRTEK, 31. julija

LJUBLJANA

19.00 Poročila; 19.05 Tehtnica za natančno tehtanje; 19.35 Obzornik; 19.45 Graditelji; 20.15 Risanka; 20.24 Zrno do zrna; 20.30 TV dnevnik; 21.00 Tretja razsežnost; 22.35 Odprto za ustvarjalnost; 23.15 V znamenju; 23.35 Posnetki z olimpiade.

KOPER

16.00 Olimpiada; 20.30 Risanke; 20.45 TV dnevnik; 21.00 Operacija maček, film; 22.30 Olimpiada.

PETEK, 1. avgusta

LJUBLJANA

15.50 Olimp. igre; 18.55 Poročila; 19.00 Leti, leti pikapolonica; 19.15 Priljubljene zgodbe; 19.35 Obzornik; 19.45 Pojejo Beneški fantje; 20.15 Risanka; 20.26 Zrno do zrna; 20.30 TV dnevnik 21.00 Jadranska srečanja; 22.45 Bratje Sackettovi, film; 23.15 V znamenju; 23.30 Nočni kino.

KOPER

15.50 Olimpiada; 19.30 Odprta meja; 20.30 Risanke; 20.45 TV dnevnik; 21.00 Reši si življenje, film; 22.45 Sporedi za prihodnji teden; 23.10 Olimpiada.

SOBOTA, 2. avgusta

LJUBLJANA

13.45 Poročila; 13.55 - 18.00 Olimp. igre; 19.50 Risanka; 19.55 Naš kraj; 20.10 Zlata ptica; 20.15 Risanka; 20.26 Zrno do zrna; 20.30 TV dnevnik; 21.00 C. Dickens: Nicholas Nickleby; 21.55 Sestanek v nebotičniku; 22.50 Poročila; 22.55 Letališče, film.

KOPER

13.55 Olimp. igre; 20.00 Otroški kotiček; 20.15 Stičišče; 20.30 Risanke; 20.45 TV dnevnik; 21.00 Dok. film; 22.30 Olimp. igre.

22. OLIMPIJSKE IGRE - MOSKVA, 19. JULIJ - 3. AVGUST 1980 8. DAN

ALLAN WELLS (VB) NAJHITREJŠI NA 100 M

Pietro Mennea izločen v polfinalu - Kubanka Colon presenetila v kopju
Sanejev blizu četrtega uspeha - Rok Kopitar danes v finalu na 400 m ovire

Menjava generacije bi lahko rekli drugemu dnevu atletskih tekmovanj na Leninovem stadionu. Veter mladosti je zapihal od Karibov in ob igranju kubanske himne Maria Caridad Colon ni mogla zadržati solz. V metu kopja je v izredno kakovostni tekmi menda dokončno izrinila s svetovne scene Nemko Fuchsovo.

Sicer je bilo glavno zanimanje namenjeno finalu teka na 100 metrov. V polfinalu je povsem nepričakovano izpadel Italijan Mennea. Kazalo je, da bodo glavno vlogo v finalu odigrali Kubanca Leonard in Lara, Anglež Wells in Bolgar Petrov. Še največ rezerv je kazal Bolgar. Finale se je obrnil v korist Leonarda, ki je odlično startal in vodil vse do pol metra pred ciljem, kjer pa ga je dohitel Wells. Čas je bil za oba enak do stotinke 10"25. Na podlagi fotofiniša so zmago dodelili Wellsu, nedvomno pa bo odločitev povzročila polemike. Petrov ni bil nikoli v boju za zmago. Izredno hitrega starta ni ponovil v finalu niti Aksinin.

Mlajša garda je uspela tudi v troskoku, kjer pa se je ob zamenjavi ustvarila skoraj idilična slika starega prvaka, ki predaja prestol mlajšemu. Že trikratni olimpijski zmagovalec Sanejev je bil v sovjetsko ekipo uvrščen bolj iz sentimentalnih razlogov. Vsaj na papirju naj bi mu dali možnost, da na OI zmaga še četrtič. Favorit je bil vsekakor Brazilec João de Oliveira. Tekma se je začela skromno in Brazilčev 16,96 m je obetal slabo predstavo. Nenadoma pa se je «vžgalo». Uudemae je nepričakovano dosegel 17,35 m takoj za njim De Oliveira 17,22, Sanejev je potegnil iz zaloge še 17,04 m. Brazilec je ob vsakem skoku navdušeno poskakoval, sodnik pa je redno dvigal rdečo zastavico zaradi prestopov. Sanejev je medtem podaljšal na 17,7 m, Uudemae pa je vodstvo opravičil še s 17,28 m. Besedo je imel še Sanejev, ki je s 17,24 m dokončno odnesel Brazilcu srebro. Odločno slabo je šlo Jugoslovanu Spasojeviću, ki je bil samo deseti z rezultatom 16,09 m.

Kdo bi rekel! Za moskovski finale najkrajšega sprinta je bil Italijan Mennea prepočasen. «Popravni izpit» bo delal na še enkrat daljši progi (Foto AP)

IZIDI FINALOV

Kopje ženske		
1.	Colon (Kuba)	68,40 m
2.	Gunba (SZ)	67,76 m
3.	Hommola (NDR)	66,56 m
Troskok		
1.	Uudemae (SZ)	17,35 m
2.	Sanejev (SZ)	17,24 m
3.	De Oliveira (Braz.)	17,22 m
100 m moški		
1.	Wells (Vel. Brit.)	10"25
2.	Leonard (Kuba)	10"25
3.	Petrov (Bolg.)	10"39

Program je bil sicer poln raznih kvalifikacij. Jugoslovan Kopitar se je na 400 m čez ovire zanesljivo uvrstil v finale z drugim mestom v svoji skupini. Način, s katerim je dosegel finale, lahko nekaj obeta za današnji finale. V polfinale sta se uvrstila tudi Pisić in Vukičević na 110 m čez ovire, vendar nimata posebnih možnosti. Nesporen favorit je Kubanec Casanas.

Teka na 800 m sta pokazala, da pri moških Coe in Ovett ter pri ženskah tri Sovjetinje ne bodo imeli pravih nasprotnikov. Pri ženskah lahko zanesljivo pričakujemo nov svetovni rekord. Na podlagi časa se je v finale uvrstila Italijanka Dorio, izpadla sta pri moških tako Grippo kot Savič. Slednji je sicer opravil razmeroma dober tek.

Do nobenega presenečenja ni prišlo v ženskem skoku v višino, kjer so najboljše preskočile kvalifikacijsko normo 188 cm. Žal, je izpadla Novogoričanka Lidija Benedetič. Preskočila je samo 180 cm. V ženskem teku na 100 m sta se izkazali Nemka Göhr in Sovjetinja Kontratjeva, izpadla pa je Italijanka Masullo. Ista usoda je doletela Rossijevo v predtekih na 400 m.

Deseterobojci so opravili prvih pet panog. Vodi Anglež Thomson, ki utegne imeti še nekaj možnosti za nov svetovni rekord. Thompson je med drugim skočil 8 m v daljino. V višini je Sovjet Želanov premagal kar 218 cm.

Maffei zadnji v sablji

V sklepnem turnirju šesterice za podelitev kolajn v sablji so nastopili po dva Sovjeta in Bolgara ter Madžar in Italijan Michele Maffei. V boju za zlato odličje sta se morala Krovopuskov in Burcev še enkrat spoprijeti, ker sta imela po štiri zmage. V odločilnem obračunu je bil Krovopuskov spretnejši. Bronasto kolajno je osvojil Madžar Gedovari. Italijan Maffei se je moral zadovoljiti z zadnjim mestom.

Končni vrstni red v sablji:
1. Krovopuskov (SZ)
2. Burcev (SZ)
3. Gedovari (Madž.), 4. Vasil Etropolsi, 5. Kristo Etropolsi (oba Bol.) in 6. Maffei (It.).

V 1. kolu ženskega turnirja v hokeju na travi so bili doseženi naslednji izidi: Zimbabve je premagal Poljsko s 4:0, Indija - Avstrijo z 2:0 in SZ - ČSSR z 2:0.

Ekipe, ki nastopajo v moškem turnirju, so včeraj počivale.

Ob koncu konjeniškega tekmovanja v dresuri je Italija trenutno na četrtem mestu skupne lestvice (170,80 kazenskih točk). Poljska je trdno na prvem mestu (144,60), sledita ji SZ (164,00) in Mehika (169,40), ki sta torej še na dosegu «azzurrov».

Lestvica posameznikov:
1. Wierzchwiecki (Polj.) 43, 2. Daniluk (Polj.) 49,20, 3. Szlapka (Polj.) 52,40, 7. Federico Roman (It.) in Barcena (Meh.) 54,40, 9. Marina Sacchetti (It.) 55,20, 13. Anna Casagrande (It.) 61,20, 15. Mauro Roman (It.) 63,40.

V streljanju s hitrostrelno pištolo so včeraj podelili še eno zlato odličje. Osvojil ga je Romun Corneliu Ion, z le eno točko razlike pa se je na peto mesto uvrstil včeraj odlični Italijan Roberto Ferraris. V istem tekmovanju je drugi izmed «azzurrov», Mantelli, zasedel 12. mesto, razočaral pa je s slabo uvrstitvijo Jugoslovan Franc Peternel.

VRSTNI RED

1.	Corneliu Ion (Rom.)	596
2.	Jurgen Wiefel (NDR)	596
3.	Gerhard Petritsch (Avstrija)	596

Poleg tega so tekmovali še v skeetu, kjer bodo danes podelili zlato odličje. Italijan Celso Giardini je bil včeraj odlični drugi, pred Špancem Perezom, Romano Garagnani pa je zasedel šele 28. mesto.

Jugoslovanke so si z včerajšnjo zmago s 25:15 nad Češkoslovaško v olimpijskem rokometnem turnirju že zagotovile eno izmed kolajn. Njihove najnevarnejše nasprotnice bodo v borbi za zlato nedvomno Sovjetinje, ki so vsaj na papirju najmočnejše.

Moški so v rokometu počivali. Igrali bodo danes in Jugoslavija bo po sijajni zmagi nad Romunijo srečala Kuvajt, ki naj bi ne predstavljal velike ovire za varovance trenerja Stankoviča. Ostali tekmi včerajšnje ženske konkurence so se tako končale:

SZ - Madžarska	(9:5) 16:12
NDR - Kongo	(15:4) 28:6

Mednarodna atletska zveza je določila kvalifikacijsko višino za skok s palico: 5,45 m. Mnogi atleti menijo, da je norma previsoka, tisti ki pa so tu še povsem zanesljivi so pa zadovoljni, ker bo ukrep skrčil število nastopajočih in tudi odmore med enim skokom in drugim. Kvalifikacije bodo v ponedeljek.

Zmaga tik pred koncem

Jugoslovani so odpravili Madžare z golom 4 sekunde pred koncem tekme

Malo je manjkalo, pa bi Jugoslavija znova po nepotrebnem izgubila točko. Jugoslovani so proti Madžarski igrali bolje kot proti Kubi, znova večkrat vodili z dvema golома prednosti, svojo prednost izgubili 30 sekund pred koncem, tokrat pa štiri sekunde pred zvižgom dosegli zmagoviti gol. Madžari so igrali precej slabo, predvsem v prvi četrtini, ko so izkoristili le eno od treh jugoslovanskih izključitev. V zadnji četrtini so Jugoslovani igrali kar z dvema igralcema manj, vendar so Madžari številne napake v strelih plačali s porazom. Najboljši strelec «plavih» je bil tokrat Rudič s tremi zadetki, Gobčevič in Manojlović pa z dvema.

REZULTATI FINALNE SKUPINE

Nizozemska - Kuba	7:7
SZ - Španija	6:2
Jugoslavija - Madžarska	8:7

LESTVICA

SZ 4, Jugoslavija 3, Kuba, Španija 2, Nizozemska 1, Madžarska 0.

V tolažilni skupini so se Italijani maščevali nad Švedsko. Kaže, da se je ekipa šele sedaj sprostila, vendar pa so tudi nasprotniki zelo šibki. Rezultati:

Italija - Švedska	8:3
Romunija - Avstralija	4:4
Grčija - Bolgarija	6:4

LESTVICA: Italija in Grčija 4, Avstralija 3, Romunija 1, Bolgarija in Švedska 0.

Neporažena je SZ

Prvi del odbojkarskega turnirja v ženski konkurenci je končan. Neporažena je po treh nastopih samo SZ, ki je odpravila tudi Kubo, ki je pred dvema letoma na SP poskrbela prav v SZ za veliko presenečenje z osvojitvijo svetovnega naslova. Kubanke bodo to pot igrale za končni vrstni red od 5. do 8. mesta. Prehitela jih je tudi NDR. V skupini B imajo prve tri države po štiri točke in je odločal količnik v setih. Presenetljivo prva je Bolgarija, pred Madžarsko in Romunijo. Praznih rok je ostala Brazilija.

Izidi 3. kola:

Skupina A

NDR - Peru	3:2
(10, —15, —11, 10, 9)	
SZ - Kuba	3:0
(6, 1, 10)	

Končni vrstni red:
SZ, 6, NDR 4, Kuba 2, Peru 0.

Skupina B

Romunija - Brazilija	3:2
(—10, —9, 6, 13, 6)	
Madžarska - Bolgarija	3:1
(—8, 9, 7, 10)	

Končni vrstni red:
Bolgarija, Madžarska in Romunija 4, Brazilija 0.

Včeraj sta nastopila dva jugoslovanska boksarja, Italijani pa so imeli v ognju samo eno železo. Najbolje se je odrezal Francesco Damiani v težki kategoriji, ki je po točkah prepričljivo premagal Romuna Pirjola. Oba jugoslovanska zastopnika pa sta izgubila in sta bila tako izločena. Tumbosa je premagal močni Kubanec Herrera. Domačin Zaev pa je premagal Salihuja s prepričljivim 5:0.

Bleda predstava Jugoslovanov se v nogometu nadaljuje. To kar smo včeraj gledali v tekmi z Irakom, kjer so Jugoslovani v D skupini pristali na skromen izid 1:1, ni bilo vredno tega športa. Res, jim je neodločen izid zadostoval za uvrstitev v četrtfinale, toda s tako igro Toplakovi varovanci prav gotovo ne bodo prišli daleč. Poleg srečanja med Jugoslavijo in Irakom (gola sta dala v 16. min. d.p. Jasin in v 17. min. d.p. Vujović) so včeraj odigrali še sledeče tekme:

C skupina	
ČSSR - Kuvajt	0:0
Kolumbija - Nigerija	(0:0) 1:0
D skupina	
Finska - Kostarika	(1:0) 3:0

Ni tradicije

Tek na 100 m je osvojil Anglež. Rekli boste: pa saj Američanov ni bilo. In vendar je kolajna polnovredna, ker Američani niso tisto strašilo kot kažejo nekatera poročila. Imajo res vrstno dobrih sprinterjev, ki bi lahko tudi zmagali. Lahko, ne pa zanesljivo. Američani bi bili že leta 1972 morali ugnati Borzova pa jim ni uspelo. V Montrealu so ostali celo brez vsake kolajne in njihova zadnja zlata kolajna na 100 m je stara celih 12 let. Torej niti tradicije nimajo bogve kakšne.

* * *

Očividno med «otroške športe» ne moremo več prištevati samo telovadbe, plavanja in še nekaterih, ampak tudi sabljanje. Odlična italijanska floretistka Dorina Vaccaroni ima le šestnajst let, pa je že v samem svetovnem sabljaškem vrhu.

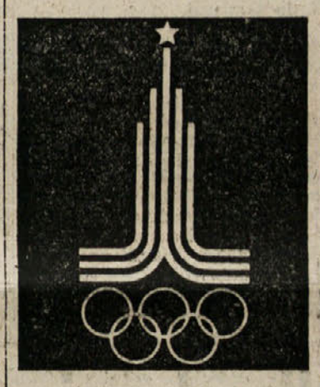

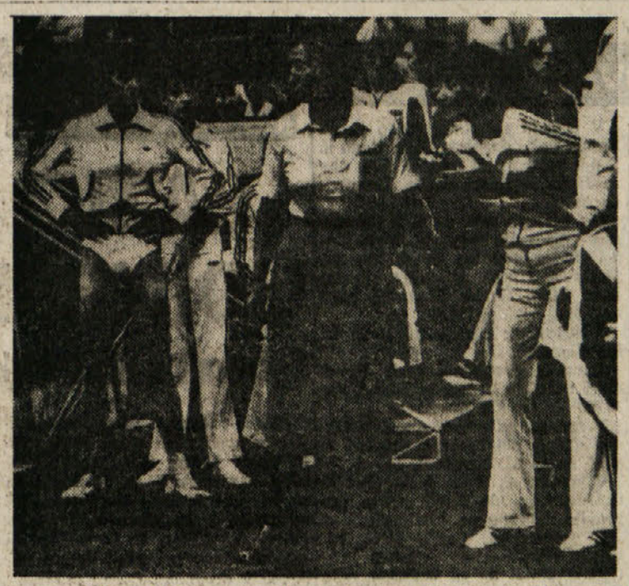

Da je bilo vzdušje v romunskem taboru po objavi sodniških ocen (po sporni vaji Comanecijeve) vse prej kot spokojno prav lahko vidimo na naši (levi) sliki, kjer vidimo na levi bojno razpoloženo Nadjo, v sredi neko sodnico, ki se je znašla v križnem ognju, na desni pa obtožujoče vodstvo reprezentance. Na desni sliki pa vidimo tudi (do romunskih telovadk) prav nič prijateljsko razpoloženje občinstva, ki je glasno dajalo duška svojemu negodovanju (Foto AP)

Spet polemike (zaradi Comanecijeve)

Nerazpoloženje v romunskem taboru so povzročile sodniške ocene te telovadke - Včeraj zadnjih deset zlatih kolajn

S podelitvijo zadnjih kolajn se je zaključilo tekmovanje v gimnastiki, v katerem so se včeraj pomerili najboljši v šestih moških in štirih ženskih disciplinah. Tudi tokrat, kot na zadnjem svetovnem prvenstvu, pa se je končalo tekmovanje med polemikami, ki so izbruhnile po predvčerajšnji odločitvi sodnikov (ki je po mnenju romunskih predstavnikov hudo oškodovala njihovo predstavnico Nadjo Comaneci). Res je sicer, da je težko govoriti o pravem škandalu, vendar nekateri opazovalci menijo, da je bila sodniška odločitev le preveč očitno v prid domačinki. Nekateri celo zatrjujejo, da je bila Comanecijeva posredno tudi žrtev bojkota nekaterih zahodnih držav: prepričani so, da bi ameriški, japonski in zahodnonemški sodniki gotovo preprečili tako «neobjektivno» ocenjevanje. Naj bo kakorkoli že, take polemike gotovo ne koristijo odnosom med športniki, še manj pa zaupanju v dobro vero in objektivnost sodnikov.

Izredno razširjen «olimpijski šport» je v teh dneh v Moskvi zbiranje avtogramov. Med najbolj zaželenimi avtogramodajalci je bil tudi Andrianov (Foto AP)

Včerajšnji izidi:

ŽENSKE

Preskok: 1. Šapošnikova (SZ), 2. Kraker (NDR), 3. Ruhn (Rom.)
Dvovišinska bradlja: Gnauck (NDR), 2. Eberle (Rom.), 3. Kraker (NDR) in Ruhn (Rom.)
Parter: 1. Comaneci (Rom.) in Kim (SZ), 3. Gnauck (NDR) in Šapošnikova (SZ)
Gred: 1. Comaneci (Rom.), 2. Davidova (SZ), 3. Šapošnikova (SZ)

MOŠKI

Parter: 1. Bruckner (NDR) 19,750, 2. Andrijanov (SZ) 19,725, 3. Ditjatin (SZ) 19,700
Konj: 1. Magyar (Madž.) 19,925, 2. Ditjatin (SZ) 19,800, 3. Nikolaj (NDR) 19.775
Krogi: 1. Ditjatin (SZ) 19,875, 2 Tkačev (SZ) 19,725, 3. Tabak (ČSSR) 19,600
Preskok: 1. Andrijanov (SZ) 19,825, 2. Ditjatin (SZ) 19,800, 3. Bruckner (NDR) 19,775
Bradlja: 1. Tkačev (SZ) 19,775, 2. Ditjatin (SZ) 19,750, 3. Bruckner (NDR) 19,750
Drog: 1. Delčev (Bol.) 19,825, 2. Ditjatin (SZ) 19,750, 3. Andrijanov (SZ) 19,675

halo...

Iz Sabličev na Goriškem se nam je oglasil Virgilij Radetič.

«Igram sledim bolj malo.»

«Zakaj pa?»

«Osmico imamo. Ni časa, da bi sedel pred televizorjem.»

«Kaj pa gostje?»

«Vino je dobro. Veliko jih je.»

«Kaj menijo o igrah?»

«O velikanu govorijo. O Rusih. Močno napredujejo.»

(Pri Radetičevih bo osmica odprta še danes).

Guantanamera

Maria Caridad Colon je prava Guantanamera, kot slovita pesem, znana v zadnjih letih v izvedbi Joan Baez. Doma je namreč iz Guantanama, na skrajnem vzhodu Kube, kjer se nahaja tudi vojaško oporišče ZDA, ki je že 20 let predmet političnih težav.

Po poklicu je učiteljica. Ima 22 let. Visoka je 169 cm in tehta samo 66 kg. Pri metih jo odlikuje predvsem hitrost izvajanja.

* * *

Italijanski časopisi prihajajo v Moskvo z enodnevno zamudo. Predsednik CONI Carraro, ki želi biti o vsem na tekočem, je to težavo obšel tako, da mu iz Rima vsak dan po telefonu prečitajo povzetek najvažnejših vesti v italijanskem tisku. Kdo plača račun ni znano.

DANES

ATLETIKA
(8.00—13.00): deseteroboj (110 m ovire, disk, palica); kopje moški (kvalif.)
(16,00—20.00): deseteroboj (kopje in 1500 m); 100 m ženske (polfinale); višina ženske (finale); 3000 m steeple (kvalif.); 800 m moški (finale); 100 m ženske (finale); 400 m ovire moški (finale)
VESLANJE
(9.00—12.00): mali in veliki finale v ženski konkurenci (četverec «z», dvojni dvojec, dvojec «brez», skiff, dvojni četverec «z», osmerec)
KOŠARKA
(15.00): ženski finale: (1. tekma)
(13.00, 20.00, 22.00): moški finale do 1. mesta
(13.00, 15.00, 20.00): moški finale do 7. mesta
BOKS
(11.00—14.30 in 17.00—21.00): izločilni del
KOLESARSTVO
(15.00—16.30): zasledovanje ekipno (polfinali in finali); hitrostna vožnja (finale)
SABLJANJE
(8.00—16.00): ženski floret ekipno (kvalif.); moški floret (polfinale)
18.00—21.00): moški floret ekipno (finale)
DVIGANJE UTEŽI
(13.00—15.00 in 18.00—20.00): kategorija do 82,5 kg
ROKOMET
(16.00, 17.30 in 19.00): polfinalne skupine A in B
HOKEJ NA TRAVI
(10.00, 11.45 in 16.00): moški finale (5. kolo)
PLAVANJE
(9.00—13.30): 200 m hrbtno moški (kvalif.); 100 m prosto moški (kvalif.); 800 m prosto ženske (kvalif.); 200 m prsno moški (kvalif.); 400 m mešano ženske (kvalif.)
(17.30—20.00): 100 m prosto moški (polfinale); 100 m prsno ženske (finale), 200 m prsno moški (finale); 400 m mešano ženske (finale); 200 m hrbtno moški (finale)
SKOKI
(16.30—18.00): stolp ženske (finale)
JAHANJE
(7.00—18.00): military, terensko jahanje
STRELJANJE
(8.00—14.00): skeet (zadnjih 50 strelov)
ODBOJKA
(16.30 in 18.30): izločilne skupine A in B, moški
VATERPOLO
11.00, 12.00 in 13.00): tekme 3. kola tolažilne skupine
(16.00, 17.00 in 18.00): tekme 3. kola finalne skupine

Danes bodo tekmovali

ZA ITALIJO

ATLETIKA
Simeoni (višina ženske, finale); Gerbi, Volpi (3000 m zapreke, kvalif.)
JAHANJE
M. Roman, F. Roman, Casagrande, Sciocchetti (military, terensko jahanje)
SABLJANJE
ekipno žensko tekmovanje v floretu
DVIGANJE UTEŽI
Lagrotteria (do 82,5 kg)
PLAVANJE
Felotti (800 m prosto ženske, kvalif.); Rampazzo, Franceschi (100 m prosto moški, kvalif. in polfinale); Bonon (100 m prsno ženske)
BOKS
Oliva (superlahka, osmina finala)
KOŠARKA
Italija - SZ, moška finalna skupina
VATERPOLO
Italija - Bolgarija (tolažilna skupina)
STRELJANJE
Giardini, Garagnani (skeet, zadnjih 50 strelov)

ZA JUGOSLAVIJO

ATLETIKA
Kopitar (400 m ovire, finale)
DVIGANJE UTEŽI
Vladimir Zrnič (do 82,5 kg)
KOŠARKA
Jugoslavija - Kuba, moški, finalna skupina
ROKOMET
Jugoslavija - Kuwait, izločilna skupina
ODBOJKA
Jugoslavija - Romunija, izločilna skupina
VATERPOLO
Jugoslavija - Nizozemska, finalna skupina

Veliak-Sport
TRST
ul. Ponziana, 5
tel. 744237

Dve zmagi «plavih» nad Italijo

Tako v moški kot v ženski konkurenci so slavili zaslužen uspeh

V prvem kolu odločilnih košarkarskih srečanj sta tako Jugoslavija kot SZ potrdili svojo premoč. «Plavi» so z lahko to premagali «azzurre» tako v moški kot v ženski konkurenci. Zanimivo je, da se po dosedanjih izidih vsaj na papirju obeta v velikih košarkarskih finalih obeh konkurenc srečanje Jugoslavija - SZ. V ostalem pa so včeraj pod koši tako igrali:

MOŠKI

1. polfinalna skupina (od 1. do 6. mesta)

Brazilija - Kuba	(55:55) 94:93
SZ - Španija	(53:44) 119:102
Jugoslavija - Italija	(48:38) 102:81

2. polfinalna skupina (od 7. do 12. mesta)

Avstralija - ČSSR	(41:44) 91:86
Švedska - Senegal	(32:29) 70:64
Poljska - Indija	(63:33) 113:67

ŽENSKE

Jugoslavija - Italija	(33:29) 69:57

O plavanju

Plavanje je včeraj počivalo in dalo čas za premislek o dosedanjih dogodkih. Panoga je nedvomno okrnjena zaradi odsotnosti ZDA, manj pa zaradi ZRN in še manj Japonske.

Ženski program je tehnično na visoki ravni. Že nekaj let vodilna NDR je na teh igrah skoraj v celoti prisotna s svojo «tretjo generacijo» odkar je prevozila vodilno vlogo v svetovni areni. Rekordi padajo redno in veliko je tudi trojk. Neverjetno raztegnjen program prispeva po svoje, da so popoldnevi nekoliko dolgočasni. Prisotnost Američank bi nekajkrat snela s srednjega droga zastavo NDR, bistvenega premika pa ne bi bilo. Le svetovni rekordi bi nosili druga imena. Dokaj zaskrbljujoča pa je za svetovno plavanje polarizacija kakovosti le v NDR in ZDA. Tudi v Moskvi, z majhnimi izjemami, ni bilo prostora za alternativne razplete.

Moški program seveda občuti odsotnost Američanov v znatno večji meri, nevarno na bi bilo reči, da je tekmovanje drugorazredno. Ostali svet že močno konkurira ZDA in posamezniki premorejo povsem izjemne dosežke, kot bi bili iz ameriških klubov.

Sicer bo takoj po koncu iger v Moskvi, v ZDA državno prvenstvo, gi bo pokazalo v številkah, v kakšni meri bi plavalni šport ZDA posegel po olimpijskih kolajnah. Sodeč po vesteh, ki prihajajo v teh dneh izza oceana, so tamkajšnji športniki v glavnem «razumeli potrebe države» in bodo zato na tem prvenstvu ustrezno motivirani za čimboljše dosežke.

V skokih s stolpa so se uvrstile v finale naslednje tekmovalke: 1. Emirzya (SZ) 381,990; 2. Tsotadze (SZ) 360,870; 3. Tenorio (Meh.) 360,030; 4. Jaschke (NDR) 359,880; 5. Wenzel (NDR) 358,860; 6. Matjušenko (SZ) 351,000; 7. McFarlane (Ast.) 333,570; 8. Kelemen (Madž.) 323,850.

V kolesarstvu so včeraj tekmovali v zasledovanju ekipno, kjer je bil na vrsti četrtfinale. Italija je dobro opravila svojo preizkušnjo, saj je s časom 4'18"27 premagala v neposrednem dvoboju Francijo in se tako uvrstila v današnji polfinale, kjer se bo srečala z NDR. Ostali par tega polfinala je SZ - Češkoslovaška. Včeraj so se tudi pomerili polfinalisti v sprintu, katerega finale bo na sporedu danes.

TV

DANES

TV LJUBLJANA
15.45—19.00: atletika finale zvečer kolesarstvo
RAI 2
13.45—15.00: moška sablja, vaterpolo in streljanje
15.00—19.45: kolesarstvo, atletika, skoki v vodo in plavanje
21.00: obračun zmagovalcev

DOBER SPREJEM VAM ŽELI
HI-FI, RACK
TV COLOR
SERVIS
ALDO COLJA
KONTOVEL 134
TEL. 225471

KOLAJNE

SZ	34	27	14
NDR	11	19	17
MADŽARSKA	4	5	3
ROMUNIJA	4	4	4
BOLGARIJA	4	2	8
VEL. BRITANIJA	2	2	1
KUBA	2	1	0
ŠVEDSKA	2	0	4
ITALIJA	2	0	1
FRANCIJA	1	2	0
AVSTRALIJA	1	0	4
GRČIJA	1	0	0
ŠVICA	1	0	0
POLJSKA	0	4	3
SEV. KOREJA	0	1	1
MEHIKA	0	1	0
BRAZILIJA	0	0	2
ČSSR	0	0	2
AVSTRIJA	0	0	1
ŠPANIJA	0	0	1
JAMAJKA	0	0	1
FINSKA	0	0	1
DANSKA	0	0	1
LIBANON	0	0	1

KOLAJNE DANES

ATLETIKA
deseteroboj, višina (ženske), 800 m (moški), 400 m ovire (moški), 100 m (ženske)
VESLANJE
ženske, 6 disciplin
KOLESARSTVO
zasledovanje ekipno in hitrostna vožnja posamezniki
SABLJANJE
moški floret ekipno
DVIGANJE UTEŽI
kategorija do 82,5 kg
PLAVANJE
100 m prsno (ženske), 200 m prsno (moški), 400 m mešano (ženske), 200 m hrbtno (moški)
SKOKI
stolp (ženske)
STRELJANJE
skeet

PAM železnina
STROJI — TEHNIČNI ARTIKLI
za industrijo, kmetijstvo in za dom
TRST (Industrijska cona) DOMJO, 132 - Tel. 824-979

V 8. DNEVU 22. OLIMPIJSKIH IGER

Mnogo zanimivih nastopov

Precej kolajn bo tudi danes: v ospredju bodo atletika, plavanje in veslanje (žensko). Medtem ko v tej zadnji panogi ni pričakovati drugega kot dvoboj SZ - NDR, pa je atletika končno dala nekaj več priložnosti ostalim. Italija računa na zlato s Saro Simeoni, v višini Angleži bi morali imeti glavno besedo na 800 m (Owett in Coe). Na 400 m ovire, kjer se je uvrstil v finale tudi sijajni Kopitar, je favorit Kubanec Casanas, Anglež Thompson vodi v deseteroboju, le na 100 m ženske bi NDR ali SZ lahko odnesli odličje. Zanimivo bo tekmovanje v palici, kjer so postavili kvalifikacijsko normo na 5,45 m in ta ko skrajšali sicer zelo naporno tekmovanje.

V plavanju je NDR zanesljiva favoritinja na 100 m prsno ženske (Geweninger) in na 400 m mešano, Sovjeti žele povračilo proti Goodhewu na 200 m prsno, na 200 m hrbtno pa bi lahko Madžar Vladar priboril svojim barvam prvo kolajno.

Kolesarstvo bo oddalo dve kolajni, v ekipni zasledovalni vožnji (SZ?) in hitrostni vožnji. V sabljanju se bo zaključilo ekipno tekmovanje v floretu, v dviganju uteži bosta v kategoriji do 82,5 kg nastopila tudi Italijan Lagrotteria in Jugoslovan Zrnič. V skokih bodo končali žensko tekmovanje s stolpa, v streljanju pa računajo Italijani na novo odličje z Giardinijem (v skeetu).

Bogato dogodkov bo v ekipnih nastopih. Jugoslovanski košarkarji bi morali premagati Kubance in se približati odločilnemu srečanju s SZ, Jugoslavija ne bi smela imeti težav s Kuwaitom v rokometu, pa ve vaterpoliste pa čaka najlažji nasprotnik finalne skupine — Nizozemska. Trda bo predla le odbojkarjem, ki iščejo z zmago nad Romunijo pot do bronaste kolajne. Italijani imajo v košarki «nemogoč» nastop proti SZ.

Včeraj so opravili regati v kategorijah zvezda in soling, ki sta bili na sporedu 23. t.m., vendar sta odpadli zaradi pomanjkanja vetra. V kategorijah zvezda sta Italijana Gorla in Peraboni izboljšala svoj položaj in sta trenutno na drugem mestu, za Sovjetsko zvezo. V kategoriji soling pa vodi Vzhodna Nemčija pred Nizozemsko in Sovjetsko zvezo.

ZANESLJIVOST V DOMAČNOSTI • UČINKOVITOST V POSLOVNOSTI

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek, TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23
Naročnina
Mesečno 5.000 lir — vnaprej plačana celotna 60.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 53.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 4,50 din, ob nedeljah 5,00 din, za zasebnike mesečno 65,00, letno 650,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 80,00, letno 800,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 8 26. julija 1980

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II, nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 22.600 lir. Finančni 800, legalni 700, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Darovi in prispevki

ZA SOLIDARNOSTNI SKLAD SKGZ

Tatjana Čuk daruje 5.000 lir.

Zbrano na seji 30. 6. 1980 35.000 lir.

ZA SKUPNOST DRUŽINA OPČINE

Namesto cvetja na grob Tereze Pečar iz Gropade daruje Tereza Grgič (Općine) 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Tereze Pečar darujeta Milka in Danilo Ražem 5.000 lir.

Ob obletnici smrti Justa Grgiča (Polhovega - Gropada) darujeta hči Milka in Danilo Ražem 5.000 lir.

Ob obletnici smrti Justa Grgiča daruje žena Tereza 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Jožeta Kariša darujeta svakinja Marij Debeliš in nečak Giusto Kariš 15.000 lir.

V spomin na moža in očeta Pavla Ceparja daruje družina 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Rozine Pečar in Karla Križmančiča daruje družina Milković (Gropada 5) 10.000 lir.

Ob 1. obletnici smrti Antona Škabarja darujejo žena Štefanija, sin Stano in hči Romana 30.000 lir.

Namesto cvetja na grob Karla Purića daruje Alojzija Guštin (Kontovel) 3.000 lir.

Namesto cvetja na grob Marije Grahonja daruje prijateljica Pepca Hervat 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Ivana Zadnika daruje družina Simoneta 5 tisoč lir.

V počastitev spomina Rozine Vovk vd. Žerjal darujeta Anica in Diko Žerjal 10.000 lir.

Ob srebrnem jubileju darujeta Milka in Maks Kalc (Katinara) za spomenike padlim v NOB iz Lonjerja - Katinare 10.000, iz Gropade 10 tisoč, iz Bazovice 10.000, iz Ricmanj 10.000, iz Boršta 10.000, iz Boljunca 10.000, iz Trebč 10.000 iz Gabrovca 10.000 in 10.000 lir za pevski zbor Vesna iz Križa.

Namesto cvetja na grob svaku Aleksandru darujeta strica Ivan in Karl 20.000 za pevski zbor Vasilij Mirk, 10.000 za ŠD Primorje, 10 tisoč za Kulturni dom Prosek - Kontovel in 10.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na pok. Rada Štoko darujeta Boža in Pepi Čuk 20.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

Namesto na grob Alessandra Frassinellija darujejo brat Edoardo in nečaki 10.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk, 10.000 za ŠD Kontovel, 10.000 za ŠD Primorje in 10.000 lir za popravilo Kulturnega doma na Proseku.

Karlo Gojča iz Padrič 6 daruje 12.000 lir za Pogrebno podporno društvo v Bazovici.

Ob 10. obletnici smrti nepozabne mame Karoline Perčič daruje Milka 10.000 lir za Sklad Albina Bubniča.

Namesto cvetja na grob Ivana Zadnika daruje družina Albina Pertota 10.000 lir za sekcijo VZPI - A NPI Devin - Nabrežina.

Namesto cvetja na grob Karla Križmančiča darujeta Marija in Bruno Di Donato 10.000 lir za osnovno šolo K. D. Kajuh.

V počastitev spomina Jakoba Pijščanca darujejo žena Francka in hčerke 5.000 lir za cerkev sv. Jerneja na Opčinah.

V počastitev spomina Ferdinanda Savija darujeta Dragica in Ramiro Blažević 10.000 za spomenik padlim v NOB iz Škednja, s Kolonkovca in od Sv. Ane.

V počastitev spomina Karla Križmančiča darujeta Dragica in Ramiro Blažević 10.000 lir za osnovno šolo K. D. Kajuh - Gropada.

Ob 6. obletnici smrti Janka Gerdola darujeta Milka in Maruška 30 tisoč lir za mladinski pevski zbor Glasbene matice.

Ob smrti Ivana Braslja darujejo za godbo Breg iz Doline Vincenc Pangerc 5.000, Angel Furlan 5.000, Malja Kosič 5.000, Alojz Krme 5.000, Josip Vodopivec 200, Sergio Sancin 10.000, Ivan Stranj 500, Marjo Sancin 5.000, Ignacij Jerjan 10.000, Slavko Slavec 5.000, Meri Žerjal 5.000, Ivan Slavec 10.000, Ernesta Kocjančič 5.000, Lovrek Stranj 10.000, Slavko Krmec 5.000, Angela Kočjančič 5.000, Francka Kocjan 10.000 in Ivan Sancin 5.000 lir.

V počastitev spomina pok. Antona Kalca daruje gostilna Leban 10 tisoč za Bazoviški dom in 10.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Bazovice.

V počastitev spomina pok. Antona Kalca daruje Karlo Grgič (Nendo) 10.000 lir za TPPZ.

Podporni član Giovanni Cecchi daruje 3.600 lir za TPPZ.

V spomin na pok. Sandra Frassinellija darujejo Anica in Drago Štoka 10.000, Liči in Alojz Kapun 10 tisoč, Vinko Furlan 10.000 ter Zofka in Miranda Kapun 10.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

Namesto cvetja na grob Alojzije Raubar vd. Purič darujeta Lucija in Lucijan Štoka 10.000 ter Drago Cibic 10.000 lir za PD Kraški dom.

V spomin na drago sestro Purič vd. Rauber darujeta Francka in hči Anica 5.000 lir za cerkev sv. Jerneja na Opčinah.

V spomin na Ivana Zadnika darujeta Mika in Ino Giuricich 10.000 lir za ŠD Sokol.

V spomin na Igorjevega očeta Ivana Zadnika darujeta prijatelja Roberto in Magda Giuricich 10.000 lir za ŠD Sokol.

V spomin na očeta Josipa Čuka darujeta sinova Pepi in Ivan 25.000 lir za spomenik padlim v NOB s Proseka.

Namesto cvetja na grob Jožeta Kariša darujeta svakinja Marija Debeliš in nečak Giusto Kariš 15 tisoč lir za Dijaško matico.

V spomin na Andreino Počkar darujeta brat in sestra 10.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob prijateljice Marije Grahonja daruje Justina Racman (Gročana 11) 5.000 lir za popravilo Srenjske hiše.

V spomin na dragega očeta Josipa Čuka darujeta sinova Pepi in Ivan 25.000 lir za spomenik padlim v NOB s Kontovela.

Ob 5. obletnici smrti drage žene Mare Fabčič daruje Bernard 10.000 lir za spomenik padlim v NOB s Kontovela.

V spomin na Rada Štoko in na Josipa Čuka darujejo Vida, Rado in Sonja 5.000 lir za sekcijo KPI «Jože Pertot - Karlo Starc» Prosek - Kontovel.

Ob včlanjevanju v KPD Primorsko - Mačkolje darujejo Anton Stegel (Božje polje 12) 10.000, Zdravko Stojković (Orlek 15) 5.000, Drago Klun 2.000, David Stepančič 8.000 in Alojz Smotlak 20.000 lir.

Albert Husu daruje 10.000 lir za ŠD Kontovel.

Namesto cvetja na grob Josipa Čuka darujeta Vesela in Josip Starc 10.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na mamo Antonijo Danev daruje hči Laura z družino 10 tisoč lir za ŠD Kontovel.

V spomin na Rada Štoko darujeta Angel in Ida 20.000 lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

V spomin na Marijo Milič vd. Kapun daruje Marija Ostrouška - Opčine 20.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Namesto cvetja na grob Josipa Čuka in Alessandra Frassinellija daruje družina Dolenc (Prosek) 20 tisoč lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Namesto cvetja na grob Josipa Čuka darujeta Ljuba in Marino Košuta 10.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Josipa Čuka darujejo Aldo Colja 10.000 lir ter Guerino in Darka Husu 15.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Alessandra Frassinellija daruje Vinko Furlan 10.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

Ada Verša daruje 10.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk in 15.000 lir za spomenik padlim v NOB s Proseka.

V spomin na Ivana Zadnika daruje Vartka Puntar 5.000 lir za ŠD Sokol.

V počastitev spomina Sandra Frassinellija daruje družina Puntar Vardo 5.000 lir za ŠD Primorje.

V spomin na Marijo Lovriha darujejo družine Milana in Giorgia Bevka ter Antka Terčona 40.000 lir za Mladinski krožek v Dolini.

VPIS ŠE DO 30. t.m.

Tudi letos «tečaji 150 ur»

Tudi letos se bodo na naših šolah odvijali «tečaji 150 ur», ki se imenujejo tako, ker so si jih priborili sindikati kovinarji leta 1973 kot pravico do izobraževanja delovnih slojev, oziroma tistih ljudi, ki niso imeli možnosti dokončati obveznega šolanja. Tečaji se prav zaradi tega odvijajo delno tudi v delovnem času.

V zadnjem šolskem letu so bili prvič na Tržaškem tudi tečaji v slovenščini. Priborili si jih je Sindikat slovenske šole po dolgih prizadevanjih, in pritiskih na ustrezne forume v Rimu, letos pa sindikat upa, da bo podoben tečaj mogoče uvesti tudi na Goriškem.

«Tečaji 150 ur» so dostopni vsem delavcem in odraslim, ki so dopolnili ali pa bodo dopolnili do 31. decembra letos 16. leto starosti (za tiste, ki niso še dopolnili 23 let je obvezna diploma osnovne šole). Tečaji so brezplačni in trajajo eno šolsko leto, od 20. septembra 1980 do 31. maja 1981, skupaj torej več kot 350 učnih ur.

Učni program prediskutirajo udeleženci sami in profesorji ob podpori sindikalnih organizacij in v luči najpomembnejših dosedanjih izkušenj. Tudi komisijo ob zaključnem izpitu sestavljajo profesorji, ki na tečaju poučujejo, udeleženci pa dobijo po uspešno opravljenem izpitu diplomo nižje srednje šole. Skratka, gre za pobudo, ki bi jo morali tisti, ki še nimajo diplome srednje šole, nujno izrabiti.

Interesenti se lahko vpišejo na «tečaj 150 ur» še do 30. tega meseca, in sicer na tajništvih nižjih srednjih šol, lahko pa tudi v Tržaški knjigarni in na sedežu Sindikata slovenske šole (Ul. Fabio Filzi 8), ponedeljek med 16. in 18. uro. Obrazci za vpis so na razpolago v zgoraj omenjenih uradih in v tajništvih občin Dolina, Repentabor, Zgonik, Devin-Nabrežina in Milje.

BCTB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

25. 7. 1980

Ameriški dolar	824.—
Funt šterling	1965.—
Irski funt šterling	1782.—
Švicarski frank	515.—
Francoski frank	202,5
Belgijski frank	29.—
Nemška marka	473.—
Avstrijski šiling	66,5
Kanadski dolar	705.—
Holandski florint	430.—
Danska krona	151.—
Švedska krona	199.—
Norveška krona	170.—
Drahma	20.—
Mali dinar	29,5
Veliki dinar	29.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

TOTIP

1. —	prvi	1	1	X
	drugi	1	X	1
2. —	prvi	X	2	
	drugi	2	1	
3. —	prvi	1	1	
	drugi	X	1	
4. —	prvi	2	1	X
	drugi	1	X	2
5. —	prvi	1	X	
	drugi	X	1	
6. —	prvi	2	1	
	drugi	1	2	

NOGOMET

Del Sabato predsednik

Na seji športnega društva Triestine so izvolili nov odbor. Za predsednika so potrdili Del Sabata, podpredsednik je Pernarcich, predsednik hokejske sekcije pa Tamaro.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

PRIZIVNO RAZSODIŠČE FIGC

LAZIO V DRUGO LIGO UDINESE PA PRVOLIGAŠ

Ogorčenje v rimskem klubu - Giordanu in Manfredonii povečali kazen

RIM — Športno razsodišče italijanske nogometne zveze je povečalo kazen Brunu Giordanu in Lionellu Manfredonii in ju izključilo za tri leta in šest mesecev. Vsekakor pa je to sekundarne važnosti, če pomislimo, da bo nogometni klub Lazio v prihodnji sezoni nastopal v drugi ligi.

Športno razsodišče je namreč obsodilo rimski klub na nazadovanje v drugo ligo zaradi prekrškov v zvezi s tekmo Lazio - Avellino.

Lazio je sedaj v zelo slabih vodah tudi glede letošnje nogometne borze, saj je rimski klub kupil celo vrsto igralcev, med katerimi izstopa nizozemski as Rene Van De Kerkhof, ki ne bo mogel nastopati za Lazio v drugi ligi. Položaj je še toliko bolj zapleten, če pomislimo, da je nogometna zveza sprejela pogodbo Nizozemca, ki sedaj nima nobene možnosti, da bi igral za kak drug italijanski klub. Tudi Greco, ki ga je Lazio odkupil od Torina, nima namena igrati v B ligi in je že izjavil, da ne bo nadaljeval skupnih priprav, ki jih ima Lazio v San Terenzianu.

Če v Rimu žalujejo, pa so v Vidmu vsekakor bolj veseli, saj je Udinese ponovno med prvoligaši. Predsednik videmskega kluba Sanson je izjavil, da ga je razsodba v zvezi z Laziom razveselila, čeprav mu je žal za rimske navijače in za nedolžne nogometaše Lazia. Nogometaši Udineseja, ki so na skupnih pripravah v Ampezzu, so z zadovoljstvom sprejeli novo vest in se pripravljajo na prihodnjo sezono z večjo vnemo. Vodstvo Udineseja je izjavilo, da misli najeti nekega dobrega igralca iz tujine.

Trenerji iz drugih prvoligaških klubov so dali negativno mnenje v zvezi z zadnjo razsodbo športnega razsodišča in pripomnili, da je italijanski nogomet z nazadovanjem Lazia dobil še en udarec.

ŠAH

DVOBOJ KANDIDATOV ZA ŠP

Polugajevski in Korčnoj že tretjič remizirala

BUENOS AIRES — Tudi v tretji partiji polfinala šahovskega dvoboja kandidatov za svetovni naslov sta Polugajevski in Korčnoj remizirala, in to po 30 potezah.

JADRANJE

POKAL PRIJATELJSTVA

Tudi Sirena v Miljah

Danes in jutri bo v miljskem zalivu jadralna regata v razredu optimist za «Pokal prijateljstva».

Tekmovanje se bo pričelo ob 11. uri.

Na tej regati bodo nastopili tudi štirje predstavniki TPK Sirena in sicer: Lorenzo Bogatec, Peter Sterni, Erik Cingerla in Franko Husu.

Poleg naših jadralcev bodo nastopili še predstavniki skoraj vseh tržaških jadralnih društev in posadke jadralnih klubov iz matične domovine.

Ena posadka TPK Sirena pa se bo danes in jutri udeležila tudi jadralne regate v razredu «420» v Gradežu.

TENIS

TURNIR V WASHINGTONU

Podvig Ž. Franulovića

WASHINGTON — Jugoslovanski teniški igralec Željko Franulović je v drugem kolu mednarodnega turnirja v Washingtonu nepričakovano, toda zasluženo izločil favoriziranega Američana Solomona. Franulović je premagal Američana s 6:3, 2:6, 6:2.

AVTOMOBILIZEM

RALLY ARGENTINE

Prvi Röhrl na fiatu

SAN MIGUEL DE TUCUMAN (Argentina) — Nemec Walter Röhrl je osvojil avtomobilski rally Argentine, ki je bil veljaven za svetovno prvenstvo. Röhrl je zmagal na fiatu 131.

NA OBISKU PRI TABORNIKIH RMV

Na taboru razvejana športna dejavnost

Posebna skupina tabornikov skrbi za organizacijo športnih prireditev - Odbojka in druge športne panoge

Taborniki Rodu modrega vala iz Trsta in Gorice so si letos uredili tabor na Visokem v Poljanski dolini (Škofja Loka), v bližini znane kmetije slovenskega pisatelja Ivana Tavčarja. Čeprav se nahaja tabor v gozdu, na grebenu malega griča, imajo naši taborniki na bližnjih zelenih tratah veliko možnosti, da se športno udejstvujejo. Edino le, kar jim neprestano ovira nemoten potek športnega udejstvovanja, pa je muhasto vreme.

Ob obisku na taboru smo z zanimjem skušali poizvedeti tudi o samem športnem programu, ki ga nameravajo izvesti v teku letošnjega poletnega taborjenja.

Taborniki RMV so že od vsega začetka polagali precejšnjo pozornost tudi telesni kulturi, športu in rekreaciji. Poleg kulturne, tehnične in drugih vzgojnih dejavnosti tudi telesna kultura ima svoj točno dodeljen prostor. O športu se namreč razgovarjajo v urah gozdne šole, posebna skupina tabornikov skrbi za organizirano športno dejavnost v taboru in podobno.

Vsako jutro je na dnevnem redu jutranja telovadba, saj kaj je boljšega, da ob svežem jutranjem zraku si mlad človek raztegne mišice in napolni pljuča s čistim zrakom. Nato pa že v jutranjih ali popoldanskih urah, in to glede na razpoložljivost s časom, pa so na vrsti razna športna tekmovanja ali pa vadbe posameznih športnih panog. V času obiska so se taborniki ravno med seboj pomerili v peteroboju in so porazdeljeni na razne jakostne skupine. Medvedki in čebelice na eni strani, na drugi pa starejši člani.

Poleg tega smo se še podrobneje želeli pozanimati o ostalih športnih tekmovanjih v taboru. Skušali smo poiskati športnega referenta brata Tamarja, a povedali so nam, da je šel trasirat progo za orientacijski pohod, ki bo v popoldanskih urah. To je nova zvrst športno - rekreacijskega udejstvovanja, ki je tesno povezana tudi s spretnostjo in splošno izobrazbo posameznika.

Pri razgovoru s taborniki pa smo izvedeli, da poleg orientacijskega pohoda, so že letos opravili tudi nočni pohod ter razne vzpone na bližnje vzpetine. V samem taboru pa taborniki igrajo odbojko in druge športne panoge, na bližnji reki Poljanščici, na zajezenem delu reke, pa vadijo s kajakom. V bližnji prihodnosti pa nameravajo tudi izvesti vrsto športnih tekmovanj tudi z mladimi domačini iz Škofje loke ter s skupino tabornikov, ki tabori v bližini Žiri.

Iz vsega tega je razvidno, da športno udejstvovanje na taboru Rodu modrega vala je tudi letos dokaj bogato in razvejano. To ponovno potrjuje, da slovenski zamejski taborniki postavljajo športno dejavnost med enakovredne ostalim dejavnostim, ki so v okviru taborniškega življenja.

—ik—

6. OBČNI ZBOR NAŠEGA POMEMBNEGA ŠPORTNEGA DRUŠTVA

Bogato delovanje SK Devin

Naše društvo se je udeležilo vrste tekmovanj v Italiji in v matični domovini - Odlični ski-rolkarji osvojili štiri državne naslove

Kot smo že poročali, je imel SK Devin svoj 6. redni občni zbor.

Ob prisotnosti zadovoljivega števila članov so predsednik Bruno Škerk, tajnica Leonida Gruden in blagajnik Lucijan Sosič orisali delovanje komaj minule sezone. Predsednik Bruno Škerk je v glavnem podal sliko športnega delovanja. Tako je omenil velik uspeh rolkarjev, ki so v pretekli sezoni segli po 4 državnih naslovih in po 2. mestu na skupni lestvici. Na smučarskih tekmovanjih v sklopu FISI so naši fantje dosegli res zavidljive rezultate in predvsem izstopa 3. mesto na skupni lestvici «Trofeje Tommasini» ter tri posamezne zmage na lsti.

Tudi na mladinskih igrah so se naši najmlajši dobro odrezali, saj so tudi tu poleg dveh prvih mest in več uvrstitvah obstali na drugem mestu skupne lestvice. Posebno važnost pa je pripisal smučarskim tekmovanjem v organizaciji zamejskih društev in izrazil željo, da bi se slednje še nadaljevala in izpopolnila. In končno še velike zmage skirolkarjev na 3. pokalu «Grmade», ki je bil v mesecu juniju v Mavhinjah ob prisotnosti številnih društev iz matične domovine in Italije.

Iz tajniškega poročila smo lahko ugotovili, da se je število članov v zadnjem času povečalo, kar je razveseljivo dejstvo in predvsem spodbudno za nadaljnje delo. V poročilu je še tajnica omenila, da so v mesecu februarju organizirali skupaj s KD Lepi vrh iz Ukev smučarsko tekmovanje za 5. pokal Lepi vrh, ki je odlično uspel. Razveseljivo pa je tudi dejstvo, da so se na tem tekmovanju prvič na snegu srečali zamejci s Tržaškega, z Goriškega, iz Kanalske doline in s Koroške ter tekmovalci iz matične domovine. V svojem poročilu smo še slišali, kako so v lanskem letu zahajali v planine in ob koncu sezone priredili tradicionalni jesenski pohod po Krasu.

Iz blagajniškega poročila je bilo razvidno, da kljub velikim stroškom, ki jih je društvo imelo predvsem na tekmovanjih in kljub pičlim podporam s strani krajevnih ustanov, je stanje še kar zadovoljivo, vprašanje pa je: doklej?

Krajši diskusiji so sledile volitve novega odbora.

V glavnem odboru so: Bruno Škerk, Leonida Gruden, Alojz Semolič, Lucijan Sosič, Franko Širca, Sergij Paulina, Pavel Antonič, Žarko Fučka, Mirko Škabar in Bruno Metlikovec; v nadzornem odboru pa: Stanislav Gruden, Lidia Roveri in Karlo Škerlavaj.

V ponedeljek so se odborniki sestali in si razdelili funkcije ter začrtali glavne smernice za bodočo sezono.

Nov odbor izgleda takole: predsednik Bruno Škerk, podpredsednik Žarko Fučka, tajnik Leonida Gruden, blagajnik Lucijan Sosič, gospodar Bruno Metlikovec, referenta za planinstvo Mirko Škabar in Alojz Semolič, referent za alpsko smučanje Sergij Paulina, referent za teke Pavel Antonič, referent za tisk in propagando Franko Širca. Za predsednika nadzornega odbora je bil imenovan Stanislav Gruden.

Športni praznik ŠD Primorec

Danes začetek turnirja v odbojki

V okviru športnega praznika, ki ga prireja ŠD Primorec, bo danes v Trebčah odbojkarski turnir, ki je namenjen v glavnem rekreativcem.

Tekme bodo na odprtem igrišču v Ljudskem domu. Turnirja pa se bodo udeležila moštva z Opčin, Padrič in iz Trebč.

Turnir se bo pričel ob 16.30.

Jutri pa bo na sporedu tekmovanje v «med dvema ognjema», ki se bo pričelo ob 17. uri.

Uspel prvi memorial «B. Frandoliča»

Moštvo PD Danica je osvojila prvo mesto

Prvi memorial «B. Frandoliča» ki ga je organiziralo PD Kras iz Dola in Poljan, se je lepo in uspešno iztekel. K temu je poleg nastopajočih odbojkarskih ekip pripomogla tudi precej številna prisotnost domače publike. PD Kras se zahvaljuje tudi vsem tvrdkam in podjetjem, ki so darovala pokale in plakete, ter vsem tistim, ki so finančno ali na katerikoli način pri spevali pri uresničitvi prireditve.

Fantje in dekleta iz Dola, s Poljan, iz Jamelj, z Vrha in iz Doberdoba so se med seboj pomerili v zanimivih tekmah in so pokazali dokaj kakovostno igro.

Pri moških se je na prvo mesto uvrstilo PD Danica z Vrha, drugo je bilo PD Kras iz Dola in s Poljan, tretji so bili fantje Mladinskega krožka iz Doberdoba, na četrto mesto so se uvrstili Jameljci.

Nastopajoči ženski ekipi sta bili dve, in sicer dekleta iz Dola in s Poljan, ki so dosegle prvo mesto, in dekleta z Vrha. Po finalnih tekmah je bilo nagrajevanje. Uvodni govor je imela predsednica društva Alida Devetta, pokale in plakete pa je poklanjal podpredsednik Jordan Vižintin.

IZIDI

MOŠKI

Kras - Mladinski krožek (15:8, 15:1)	2:0
Jamlje - Danica (5:15, 15:5, 10:15)	1:2
Jamlje - Mladinski krožek (9:15, 14:16)	0:2
Kras - Danica (8:15, 15:8, 3:15)	1:2

ŽENSKE

Kras - Danica (15:8, 15:6)	2:0

Z. Frandolič

DUŠAN ŽELJEZNOV

DIVJALI SO MED VOJNO PO PRIMORSKI

32.

Nemški general Ludwig Kübler

Predsednik: Dobro, obtoženi Kübler, ali sploh čutite kako odgovornost za svoje delo na tem sektorju?

Kübler: Čutim se odgovornega za delovanje na tem sektorju v kolikor sem bil od 7. 9. naprej določen za vodstvo borbe proti partizanom. Nadalje se mi v obtožnici očita sokrivda pri stvari Schultza v Tolminu.

Predsednik: To smo tudi slišali v teku razprave. Ali mislite, da zaslužite kazen za svoja dejanja?

Kübler: Ne. Rad bi še naprej govoril.

Predsednik: Zakaj izvajate stvari, ki smo jih že tolikokrat slišali v teku razprave. Vaša ugotovitev je, da ne zaslužite kazni.

Kübler: Nadalje se me obremenjuje s požigom vasi Sušak in v stvari, ko je nadporočnik Knittel dal ustreliti tri partizane. Noben primer se ni zgodil v času in kraju, kjer sem jaz odgovarjal. Obremenjuje me tudi za zločine 188. divizije. Ugotovljeno je že, da ta divizija ni bila meni podrejena.

Predsednik: Zakaj to ponavljate? Ali vam moram desetkrat ponavljati, da ne ponavljajte teh stvari.

Kübler: Ni še ugotovljeno, da jaz nisem bil disciplinski predstojnik in sodni gospod. Imel sem zelo majhno možnost vpliva in ne morem biti odgovoren za dejanja, ki so se zgodila. K primeru Čepovan pripomnim, da je ta kraj spadal v območje SS v Gorici. Zato nisem odgovoren za zločine, ki so se tukaj zgodili, niti nisem bil navzoč. Bil sem takorekoč samo sel in posredovalec v SS s tem, da sem naročilo, ki ga je oblikovala policija, prevzel v svoje korpusno povelje. Tedaj je šlo za vojaško potreben ukrep.

Predsednik: Obtoženi Kübler, vi si ne daste dopovedati, da to ni zaslišavanje od začetka, ampak, da navedete samo to, kar bi moglo po vašem mnenju vplivati na odmero kazni. Vse to pa, kar navajate, smo že slišali med vašim zaslišavanjem. Sicer ste pa izjavili, da vas nobena kazen ne zadene in nimate pravzaprav ničesar več pripomniti.

Kübler: Prosil bi še, da smem nekaj reči. Razdejanje, oziroma uničenje pristanišč, ki jih zahteva vojaška potreba, po mednarodnem pravu ni prepovedano.

Predsednik: Ali je prepovedano ali ne, bo odločilo sodišče po predpisih mednarodnega prava in se vas to ne tiče. Mislim, da ste iznesli vse, kar ste nameravali.

Kübler: Zadnja točka obtožnice se bavi z uničenjem na Reki in na Sušaku. Povelje za razdejanje pristaniških naprav je prišlo, kakor je izjavil obtoženi Rainer, od Führerja samega. Zagotavljam, da nikdar nisem izdal povelja za razdejanje ali razstrelitev zasebnih hiš. Če to ne verjamete, prosim, da zaslišite priče, ki sem vam jih predlagal. S svojim poveljem sem zahteval, da se štedi civilno prebivalstvo. S svojim poveljem sem izrecno prepovedal, da bi se ujete partizane streljalo. Nadalje sem izrecno prepovedal, da bi se požigale vasi in da bi se streljali talci. S tem sem se postavil v ostro nasprotje z obstoječimi predpisi in upam, da sem si s tem pridobil zasluge za slovensko prebivalstvo. Če ne bi izdal tega povelja, bi predpisi ostali v veljavi.

Predsednik: Obtoženi Kübler, kakšne zasluge ste si pridobili za slovenski narod, vam bo povedalo sodišče. Dovolj o tem. Obtoženi Kübler, lahko sedete.»

V soboto, 19. julija 1947. je vojaško sodišče IV. armije razglasilo sodbo v razpravi proti vojnim zločincem Rainerju in soobtožencem.

Potem, ko so privedli obtožence v dvorano, je predsednik sodišča kapetan Avgust Bračič prebral v imenu ljudstva sodbo, ki pravi, da so vsi obtoženci krivi vseh zločinov, ki so jih v času svojega delovanja izvrševali nad slovenskim prebivalstvom kot idejni pobudniki, naredbodajalci, organizatorji ali kot neposredni storilci sami ali pa njim podrejeni politični, upravni, vojaški in policijski aparat. Sodba nadalje obširno našteva krivdo posameznih obtožencev, ki so izvršili kazniva dejanja v smislu člena 3. točke 3. zakona o kaznivih dejanjih zoper ljudstvo in državo ter so bili na osnovi člena 4. omenjenega zakona v zvezi s členom 1. zakona o vrstah kazni obsojeni:

3. Obtoženi Kübler Ludwig na smrt z obešenjem.

V obrazložitvi sodbe pa je predsednik sodišča dejal:

Dne 6. aprila 1941. so nemške obtožene sile napadle Jugoslavijo. Da bi uresničili dolgoletne težnje nemškega in avstrijskega imperializma, ki je dobil svoj odraz zlasti v nacifašističnemu programu, predstavljenem v borbi za tako imenovani življenjski prostor in podprt z zablodo rasizma, so nemški in avstrijski nacifašisti napad na Jugoslavijo organizirali tako, da so že predhodno določili preizkušene naciste za ves upravni, politični in policijski aparat, katerega nastop je bil odvisen samo še od vojaškega napada. Da bi Führerjevo nalogo «napraviti Gorenjsko in Štajersko nemški» uspešno izvedli, so mesta političnih, gospodarskih in policijskih vodij zasedli večinoma Avstrijci kot dobri poznavalci razmer naših dežel, saj so za to imeli dobro organizirano obveščevalno mrežo v tako imenovanem Kulturbundu.

Po načelu nacifašizma namreč, da stranka poveljuje državi, je bilo treba zlasti na politična mesta postaviti izkušene, zaupne in agilne naciste, ki bodo Führerjeve ukaze brezpogojno izvrševali ne glede na sredstva, način in metode, ki se jih bodo pri izvrševanju teh nalog poslužili. Postavitev obtoženega Rainerja kot političnega vodje - Gauleiterja in šefa civilne uprave je v praksi dokazala, da je obtoženi Rainer zaslužil zaupanje Hitlerja, saj je s številnimi, v dispozitivu sodbe navedenimi zločini, izvršenimi nad slovenskim prebivalstvom dokazal, da je bil dosleden v izvrševanju Führerjevega ukaza: napraviti deželo nemško.